Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

№ 80 (28696)

27 КРАСАВІКА 2018 г.

ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

+TV ПРАГРАМА

«Раны» на карце

Вундэркінды і Георгій Калдун

Каму належаць гаражы-міражы?

«ПРЫГАЖОСЦІ ШМАТ НЕ БЫВАЕ!»

ЦЫТАТА ДНЯ

Юрый СЯНЬКО, старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта Рэспублікі Беларусь:

«У першым квартале 2018 года беларускімі мытнікамі выпушчана каля 16,5 % экспартных дэкларацый на працягу 1-2 хвілін. Сёння аўтаматычны выпуск тавараў замацаваны па ініцыятыве беларускай мытні ў Мытным кодэксе Еўразійскага эканамічнага саюза».

ISSN 1990 - 763X

...Кажа жыхарка Бабруйска Людміла ШЫЛОВІЧ — кветкавод-аматарка. Не першы год на невялікай клумбе пад вокнамі дзевяціпавярховага дома, у якім яна жыве, садзіць мноства самых розных відаў кветак. Не толькі для сябе — для суседзяў па пад'ездзе і ўсіх жыхароў шматпавярховіка стварае кветкавую прыгажосць. Болей за сотню найменняў кветак расце з вясны да восені на яе клумбе. Напрыклад, адных касачоў дзесяць найменнаў, руж і таго болей — ажно дваццаць пяць кустоў, півоняў — восем сартоў, дзясятак лекавых раслін...

— Яшчэ з зімы на балконе я прарошчваю насенне, а потым, як сонейка добра прагрэе глебу, перасаджваю расліны ў грунт, — кажа Людміла Шыловіч. — На захапленне кветкамі мяне натхніў ветэран вайны Барыс Мікалаевіч Музалеўскі, які жыве ў нашым доме і кожную вясну працуе над упарадкаваннем двара.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

■ Дыскусія

ЯК ПАЛЕПШЫЦЬ ЖЫЦЦЁ ЛЮДЗЕЙ З АСАБЛІВАСЦЯМІ?

Удасканаліць законы і перастаць бачыць у інваліднасці толькі медыцынскую праблему...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Апошнім часам шмат гаворыцца пра праблемы людзей з інваліднасцю. І зразумела чаму — бо яны ёсць. Хоць мы не стаім на месцы і дзяржава стараецца абараняць правы гэтых людзей. Сёння нельга сказаць, што нашы законы ў чымсьці супярэчаць нормам Канвенцыі ААН аб правах інвалідаў. Але, напрыклад, канвенцыя ўстанаўлівае забарону ўсякай дыскрымінацыі па прыкмеце інваліднасці. Але што лічыць дыскрымінацыяй? У розных людзей на конт гэтага можа быць рознае меркаванне. Таму мы не пераадолеем яе, калі не канкрэтызуем, што ж гэта такое і якія ў яе прыкметы, і не прапішам гэта дакладна і зразумела ў законе. І гэта не адзінае пытанне, якое чакае ўдакладнення.

Таму дэпутаты Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі пачынаюць работу па падрыхтоўцы законапраекта **«Аб змяненні законаў па пытаннях сацыяльнай абароны інвалідаў»**. Нядаўна камісія правяла выязное пасяджэнне, на якое былі запрошаны прадстаўнікі самых розных міністэрстваў і ведамстваў, а таксама грамадскіх аб'яднанняў людзей з інваліднасцю. Яго мэтай было прагаварыць асноўныя болевыя пункты і пачуць канкрэтныя прапановы ўсіх зацікаўленых удзельнікаў.

Пытанняў для абмеркавання аказалася шмат. Напрыклад, на думку **намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандра РУМАКА**, нам трэба адрэгуляваць пытанні надання людзям з інваліднасцю права на ўдзел у культурным і спартыўным жыцці грамадства і выразна прапісаць гэта ў заканадаўстве.

СТАР. 4

КАРОТКА

Працоўныя пенсіі ў Беларусі з 1 мая ў выніку пераразліку павялічацца ў сярэднім на 5,4 %. Гэта прадугледжана Указам № 142 «Аб павышэнні пенсій», які Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў 26 красавіка.

У Егіпце плануюць штрафаваць гандляроў, якія занадта назойліва прапануюць свой тавар на тэрыторыі турыстычных аб'ектаў або музеяў. Адзначаецца, што штраф складзе 10 000 егіпецкіх фунтаў (звыш $560). Дадзены штраф у два разы перавышае памер сярэдняга месячнага заробку ў Егіпце. Ініцыятыва закліканая надаць егіпецкаму турызму «цывілізаваны імідж».

Юныя беларускія хакеісты саступілі камандзе Фінляндыі з лікам 2:5 (0:3, 1:2, 1:0) у плэй-оф чэмпіянату свету (U-18) у Расіі і завяршылі выступленне на турніры. Падапечныя Паўла Перапехіна выйшлі ў васьмёрку наймацнейшых каманд сусветнага форуму, гэта найбольш высокі вынік з ЧС-2002 года (5-е месца).

Школьнік у навушніках трапіў пад цягнік у Добрушскім раёне. Інцыдэнт адбыўся 25 красавіка каля станцыі Насовічы. З рознымі траўмамі непаўналетні жыхар Добрушскага раёна 2002 г. н. быў дастаўлены ў рэанімацыю.

ПАРАДАК — ПАКАЗЧЫК ДЫСЦЫПЛІНЫ І БЯСПЕКІ

Прадпрыемствы нясуць сур'ёзную адказнасць за захаванасць сельгастэхнікі

Аб гэтым Прэзідэнт заявіў учора, калі ў Палацы Незалежнасці абмяркоўваліся пытанні захоўвання і падрыхтоўкі сельскагаспадарчай тэхнікі да палявых работ, а таксама проціпажарная сітуацыя ў краіне на аб'ектах масавага наведвання грамадзян.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што на дадзены момант інфармацыя, якая да яго даходзіць, сведчыць аб тым, што належная работа па забеспячэнні захаванасці і ўкамплектаванасці машынна-трактарнага парка да гэтага часу не наладжана.

«Калі б гэтую сельгастэхніку — трактары, аўтамабілі, прычапную тэхніку і іншую — куплялі калектыўныя прадпрыемствы і іншыя занятыя ў сельскай гаспадарцы за свой кроўны рубель, калі ласка — можаце мяне крытыкаваць, казаць, што гэта не мая справа і няма чаго ў гэта ўмешвацца, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Але калі сельскагаспадарчыя прадпрыемствы ўсіх формаў уласнасці ідуць з працягнутай рукой у бюджэт, просяць субсідыі, датацыі, крэдыты, прытым крэдыты льготныя, і за кошт гэтага набываюць сельскагаспадарчую тэхніку і праводзяць іншыя мерапрыемствы ў сельскай гаспадарцы, тады будзьце ласкавы дастаць і пакласці на стол сваю актыўнасць па захаванасці гэтай тэхнікі».

Прэзідэнт нагадаў аб сваім даручэнні да 15 красавіка разабрацца з фактамі безгаспадарчасці самым жорсткім чынам, аж да завядзення крымінальных спраў: «Я хачу, каб не забывалі, што парадак на мехдварах — гэта паказчык жалезнай дысцыпліны, захавання тэхналогій, бяспекі работнікаў. А ў цэлым — гэта найважнейшы элемент эканомікі сяла».

Кіраўнік дзяржавы звярнуў таксама ўвагу на проціпажарную сітуацыю, якая ў краіне складваецца не самым лепшым чынам. Толькі з пачатку года адбылося больш за 160 пажараў у ведамасным фондзе краіны, у жылым — 1600.

«Яшчэ раз паўтараю: не дай бог нам атрымаць нешта блізкае да Кемерава», — падкрэсліў беларускі лідар.

Прычына — расхлябанасць і безгаспадарчасць

Міністр па надзвычайных сітуацыях Уладзімір ВАШЧАНКА адзначыў, што пажары ў жылым фондзе, на прадпрыемствах, у арганізацыях адбываюцца не з-за адсутнасці дарагіх інжынерна-тэхнічных рашэнняў, а з-за безадказнага стаўлення грамадзян да ўласнай бяспекі, невыканання кіраўнікамі прадпрыемстваў, службовымі асобамі сваіх абавязкаў па забеспячэнні здаровых і бяспечных умоў працы.

Уладзімір Вашчанка падкрэсліў, што да пажараў прыводзіць захламленасць тэрыторый смеццем, няправільная эксплуатацыя абсталявання, нясвоечасовая ачыстка працоўных месцаў ад гаручых матэрыялаў, курэнне ў неабсталяваных месцах, выкарыстанне адкрытага агню, невыкананне проціпажарных патрабаванняў пры правядзенні зварачных работ і эксплуатацыі электраабсталявання, наяўнасць крыніц узгарання. «Вялікі рэзерв мы бачым у навучанні і прывядзенні проціпажарных інструктажоў. Часта гэта робіцца фармальна. Работнікі прадпрыемстваў не валодаюць элементарнымі навыкамі дзеянняў у выпадку ўзнікнення надзвычайнай сітуацыі», — сказаў Уладзімір Вашчанка.

Галоўная прычына такога становішча спраў — расхлябанасць і безгаспадарчасць. На сённяшні дзень вядзецца работа па ліквідацыі недахопаў, прыняты шэраг жорсткіх мер, падкрэсліў міністр па надзвычайных сітуацыях.

Ад праверак — да ўздзеяння

Па выніках нарады **міністр унутраных спраў Ігар ШУНЕВІЧ** падкрэсліў, што час угаворaў і разваг пры праверцы сельскагаспадарчых прадпрыемстваў прайшоў, праваахоўнікі маюць намер прымяняць эфектыўныя меры ўздзеяння на гаспадаркі і арганізацыі.

«Калі казаць адкрыта, то пахваліцца няма чым ні нам з пункту гледжання праверкі, ні тым, каго мы правяралі, паколькі ў нейкай ступені парадак наведзены, але гэтага відавочна недастаткова для таго, каб сказаць, што ў нас усё ў парадку, усе шасцярэнькі круцяцца так, як трэба. Масла ў гэтыя шасцярэнькі мы падальём у найбліжэйшы час, і яны будуць круціцца — гэта дакладна», — сказаў міністр.

Па выніках нарады ён паведаміў журналістам, што кіраўнік дзяржавы паставіў канкрэтную задачу — перайсці ад курыравання некаторых пытанняў і праверачных мерапрыемстваў да эфектыўнага ўздзеяння на гэтыя працэсы з выкарыстаннем усіх прававых, адміністрацыйных, сілавых і іншых механізмаў, якія ёсць у распараджэнні Міністэрства ўнутраных спраў, Генеральнай пракуратуры, усяго сілавога блока.

Для ўздзеяння на негатыўныя працэсы будзе распрацавана сістэма мер. Міністр адзначыў, што праблема застарэлая, аднак механізм дакладна прымусяць працаваць больш эфектыўна. Якія парушэнні выяўлены ў сельгасарганізацыях? Асноўны пералік — гэта халатнасць, безадказнае стаўленне да матэрыяльна-тэхнічных сродкаў, загубленая тэхніка, парушэнне тэхналогій, а яшчэ гэта стаўленне да людзей, якія працуюць на зямлі.

Часу мала, а працы шмат

Міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід ЗАЯЦ пасля завяршэння нарады адзначыў, што сяўбу ранніх яравых збожжавых культур у краіне плануецца завяршыць да першага мая, усіх астатніх — не пазней за дзявятага мая. На яго думку, неабходна максімальна эфектыўна выкарыстоўваць кожны дзень для таго, каб забяспечыць тэхналагічную закладку ўраджаю.

Асобна стаіць пытанне захаванасці матэрыяльна-тэхнічнай уласнасці прадпрыемстваў, паколькі ў гэтым яшчэ трэба будзе навесці парадак. Леанід Заяц заявіў, што з абуральнымі фактамі безгаспадарчасці мірыцца ні ў якім разе нельга, трэба брацца за ўсе хібы і недахопы, як, напрыклад, крадзеж паліва, бо іх ліквідацыя дасць нам эканомію матэрыяльна-тэхнічных рэсурсаў.

Таксама міністр расказаў, што ў 2018—2019 гадах істотны рост можа паказаць і жывёлагадоўля.

* * *

На сустрэчы беларускі лідар таксама выказаўся з нагоды 32-й гадавіны трагедыі на Чарнобыльскай АЭС. «Як звычайна, я сёння адлятаю на поўдзень краіны ў раёны, пацярпелыя ў выніку катастрофы, — адзначыў ён. — Перш за ўсё хачу паглядзець, як ідзе пасяўная кампанія і як выконваюцца мае даручэнні па дадатковым уключэнні ў абарот сельскагаспадарчых зямель».

У сувязі з гэтым кіраўнік дзяржавы папярэдзіў губернатараў і міністра сельскай гаспадаркі і харчавання, каб была паказана рэальная сітуацыя з выкананнем дадзеных даручэнняў.

Асобна кіраўнік дзяржавы адзначыў, што будаўніцтва новага моста цераз Прыпяць (ход якога ён можа наведаць — адпаведнае даручэнне дадзена) павінна быць завершана да сёмага лістапада. «Але папярэджваю: усе работы павінны быць закончаны ў гэтым годзе. Ніякіх работ на 2019 год, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

■ Каб помнілі

МУЖНАСЦЬ У БРОНЗЕ

Помнік энергетыкам Савецкага Саюза — ліквідатарам наступстваў аварыі на ЧАЭС адкрыты ў Хойніках

Фота БелТА.

На ім — тры спецыялісты, якія цягнуць кабель, каб падаць электрычнасць у абясточаныя раёны, якія накрыла радыеактыўнае воблака. Сюжэт 1986 года ў бронзе ўвасобіў беларускі скульптар Валерый Кандраценка.

Кампазіцыя знаходзіцца ў гарадскім скверы, дзе два гады таму быў спачатку ўстаноўлены мемарыяльны гранітны камень. Тады прадпрыемства «Гомельэнерга» абвясціла пра збор сродкаў для стварэння скульптуры. На заклік адгукнуліся больш як два дзясяткі арганізацый і прадпрыемстваў галіны. Свой унёсак зрабілі не толькі энергетыкі Беларусі, але і іх расійскія калегі.

— Трагедыя магла б мець куды большыя маштабы, калі б не самаадданая мужнасць усіх тых, хто з гонарам выканаў свой прафесійны і грамадзянскі абавязак, — адзначыў падчас адкрыцця **міністр энергетыкі Беларусі Уладзімір ПАТУПЧЫК.**

Дарэчы, у ліквідацыі наступстваў чарнобыльскай катастрофы бралі ўдзел каля 2,5 тысячы работнікаў беларускай энергасістэмы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Праз 32 гады

25 красавіка ўпершыню прайшоў брыфінг для дыпламатычнага корпуса, прымеркаваны да гадавіны аварыі на ЧАЭС. На ім яшчэ раз успомнілі пра гэту трагедыю XX стагоддзя, ліквідатараў і жыхароў тэрыторый, якія пацярпелі ад яе. А таксама пра важнасць узаемадапамогі ўсяго свету.

Чаму менавіта сёлета вырашылі правесці гэты брыфінг, адказаў **намеснік міністра замежных спраў Андрэй ДАПКЮНАС**: «Мы робім гэта з некалькіх прычын. Па-першае, аб'ём і працягласць увагі Беларусі да трагедыі Чарнобыля вызначаецца не толькі ўвагай міжнароднай супольнасці. Яна вызначаецца перыядам паўраспаду радыеактыўных рэчываў, якія забрудзілі тэрыторыю краіны, якія закранулі і змянілі жыццё мільёнаў людзей. Таму нам з гэтым жыць, нам з гэтым змагацца, нам і ствараць сваю будучыню, у тым ліку пацярпелых раёнаў. Мы ўдзячныя міжнародным установам за дапамогу, якая аказваецца».

Акрамя таго, як адзначыў спадар Дапкюнас, у нас ёсць унікальны вопыт у пераадоленні наступстваў аварыі на АЭС і мы абавязаны ім дзяліцца са светам. Яшчэ адзін фактар, які гаворыць пра тое, што гэта тэма дагэтуль актуальная, — непараўнальная хваля чалавечага водгуку на бяду бліжняга, незвычайнае суперажыванне людзей з розных куткоў планеты, якія тады адчулі беларусы. «Мы адчуваем сваю адказнасць, абавязак пра гэта памятаць, за гэта дзякаваць», — растлумачыў намеснік міністра.

На сёння ў краіне налічваецца 71 907 удзельнікаў ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Сістэма радыелагічнага кантролю ўключае больш за 800 арганізацый, якія штогод аналізуюць амаль 1,5 млн проб на ўтрыманне цэзію-137. Дакладныя лічбы падаў **намеснік міністра па надзвычайных сітуацыях Генадзь ЛАСУТА**.

У рамках праектаў міжнароднай дапамогі за перыяд з 1990 года на мінімізацыю наступстваў катастрофы на ЧАЭС у Беларусі прыцягнута больш за $84 млн. І гэта лічба не ўключае гуманітарную дапамогу з боку грамадскіх арганізацый і прыватных асоб, а таксама сродкі, патрачаныя донарамі на аздараўленне за мяжой дзяцей, якія пражывалі на пацярпелых тэрыторыях. Намеснік міністра запрасіў дыпламатаў зрабіць выезд на поўдзень краіны і бліжэй пазнаёміцца з пацярпелымі тэрыторыі ў Брагінскім, Хойніцкім, Нараўлянскім раёнах, а таксама з Палескім дзяржаўным радыяцыйна-экалагічным запаведнікам.

Надзея АНІСОВІЧ

БЕЗ БЮРАКРАТЫЗМУ І ПА СПРАВАХ

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца ў суботу, 28 красавіка, у Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах. На сувязь з 9.00 да 12.00 выйдуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Андрэй Анатолевіч КЛЕЦ. Тэл. 8 016 221 31 21;

старшыня ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Мікалай Мікалаевіч ШАРСНЁЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;

першы намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Аляксандр Віктаравіч МІКАЛУЦКІ. Тэл. 8 023 233 12 37;

старшыня ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Васілевіч КРАЎЦОЎ. Тэл. 8 015 273 56 44;

намеснік старшыні МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Віктар Уладзіміравіч НЕКРАШЭВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;

кіраўнік спраў МІНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Ігар Віктаравіч ЮРКЕВІЧ. Тэл. 8 017 222 44 44.

■ Пасланне Прэзідэнта — 2018

«ГЭТА НАС ХВАЛЮЕ»

Віктар ЛІСКОВІЧ, намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама:

— Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ў сваім Пасланні ўзняў найактуальнейшую тэму — таго, што трэба сканцэнтравацца на мірных ініцыятывах, накіраваных на кансалідацыю народа. Менавіта такая пазіцыя дазваляе развівацца дзяржаве і садзейнічае дабрабыту яе грамадзян. У ідэале такі ўнутраны кірунак павінен быць у кожнага жыхара, работніка, спецыяліста любой сферы дзейнасці.

Асабліва гэта датычыцца сродкаў масавай інфармацыі. Яны могуць у значнай ступені садзейнічаць кансалідацыі, а не раз'ядноўваць грамадства.

Кіраўнік дзяржавы раскрытыкаваў паводзіны некаторых СМІ, у тым ліку расійскіх, за тое, што яны «падкідваюць палены ў вогнішча». Абсалютна згодны, што ў нашай краіне дзейнасць такіх падпальшчыкаў нельга дапускаць.

Тое, што інфармацыя можа быць сапраўднай зброяй, зразумела ўсім. Уплыў СМІ, інтэрнэт-рэсурсаў нельга недаацэньваць. Ці гэта не повад паклапаціцца пра неакрэплыя розумы дзяцей, падлеткаў, якія могуць прыняць за чыстую манету любую правакацыю?

Думаю, што сёння, як ніколі, важна несці адказнасць за свае словы, якія выказваюцца публічна. Трэба падумаць, узважыць іх наступствы для сваіх землякоў і наогул усіх грамадзян. У гэтым кірунку працуюць і прапановы па змяненні ў закон аб СМІ, законапраект якіх прыняты дэпутатамі ў першым чытанні.

Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК, старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Як былому намесніку старшыні Магілёўскага аблвыканкама па пытаннях развіцця прамысловасці, мне вельмі імпанавалі выразныя даручэнні кіраўніка дзяржавы па развіцці фінансавага рынку і IT-сферы краіны. Зараз увесь свет рухаецца з улікам глабалізацыі, камп'ютарызацыі, аб'яднання інфармацыйнай прасторы. Мы бачым, што ў нас ёсць добрыя вынікі ў развіцці інфармацыйных тэхналогій, назапашаны неабходны вопыт, ёсць база, практыка, веды. Галоўнае — ні ў якім разе не спыняцца, а, наадварот, бегчы ў гэтым кірунку як мага хутчэй.

Мне таксама спадабалася, што Прэзідэнт закрануў тэму балансу адказнасці дзяржавы і грамадства. Нашым грамадзянам трэба пастаянна і метадычна нагадваць пра тое, што прайшлі часы, калі дзяржава забяспечвала насельніцтва ўсім неабходным, у тым ліку лямпачкамі ў пад'ездах. Дзяржава павінна захоўваць сацыяльную накіраванасць, але трэба, каб была выразная дыферэнцыяцыя таго, каму і як дапамагаць. Жыхарам краіны неабходна разумець сваю адказнасць перад дзяржавай і кожнага перад кожным.

Цалкам згодны з пазіцыяй Прэзідэнта і ў адносінах да будучыні сельсаветаў. На пытанне аб мэтазгоднасці тэрытарыяльнай рэарганізацыі, аб'яднання сельсаветаў, магчымасці іх ліквідацыі ён заўважыў, што гэта рабіць пакуль заўчасна. Гэта сапраўды так. На сённяшні дзень гэтыя органы выконваюць вельмі шмат функцый. І калі нават разглядаць у будучыні нейкую іх аптымізацыю, скарачэнне, то ўжо зараз трэба працаваць над змяненнем функцыянальнага прызначэння сельсаветаў. Каб потым людзям не прыйшлося па кожную даведку ездзіць у цэнтр. Мы павінны вельмі ўважліва вывучаць, як гэта паўплывае на жыццё людзей, і пачуць меркаванне жыхароў канкрэтных тэрыторый.

Наталля ЯКУБІЦКАЯ, старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў:

— У сваім Пасланні да беларускага народа і Нацыянальнага сходу Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь падняў пласт пытанняў, якія датычацца знешняй і ўнутранай палітыкі, эканомікі. У Мінскай вобласці па рэалізацыі задач, агучаных у Пасланні, асабліва ўвага ўдзяляецца росту заработнай платы, стварэнню ўмоў для прыцягнення інвестыцый, а таксама пытанням працоўнай занятасці.

Абноўлены склады пастаянна дзеючых камісій па каардынацыі работы па садзейнічанні занятасці насельніцтва. Ва ўсіх рэгіёнах Міншчыны іх узначальваюць старшыні раённых Саветаў дэпутатаў.

Рашэннем Мінскага абласнога Савета дэпутатаў прынятая праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Мінскай вобласці на перыяд да 2020 года. Дакумент накіраваны на аднаўленне ўстойлівага эканамічнага росту цэнтральнага рэгіёна і набліжэнне ўзроўню якасці жыцця насельніцтва краіны ў цэлым да развітых дзяржаў свету.

Я цалкам падзяляю пазіцыю кіраўніка дзяржавы і асабліва падтрымліваю меркаванне, што нашай асноўнай мэтай застаецца будаўніцтва дзяржавы для народа. Пасланне стане кіраўніцтвам да дзеяння не толькі для ўлад, але і для грамадзян.

Маргарыта УШКЕВІЧ, Нэлі ЗІГУЛЯ, Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

НА СЁННЯ ЗАПЛАНАВАНА СУСТРЭЧА ЛІДАРАЎ ПАЎДНЁВАЙ КАРЭІ І КНДР

Лідар Паўночнай Карэі Кім Чэн Ын і прэзідэнт Рэспублікі Карэя Мун Чжэ Ін сустрэнуцца ў пятніцу, 27 красавіка, каля дэмаркацыйнай лініі, перадае Reuters. Чакаецца, што па выніках саміту кіраўнікі краін падпішуць сумесны дакумент.

Прэзідэнт Паўднёвай Карэі Мун Чжэ Ін і лідар КНДР Кім Чэн Ын разам пасадзяць дрэва, якое стане сімвалам прымірэння і наладжвання адносін паміж дзвюма дзяржавамі. Пра гэта паведаміў журналістам кіраўнік адміністрацыі прэзідэнта Рэспублікі Карэя Ім Чжон Сок, піша ТАСС.

«Каля поўдня два лідары разам пасадзяць дрэва ў знак імкнення да міру і росквіту», — падкрэсліў ён. На памятнай шыльдзе, якая будзе ўстаноўлена побач з дрэвам, будуць выгравіраваны словы «Тут пусцілі карані Мір і Росквіт».

МАКРОН ЗАКЛІКАЎ ЕЎРОПУ І ЗША БУДАВАЦЬ СВЕТАПАРАДАК XXI СТАГОДДЗЯ

Выступаючы з прамовай у кангрэсе ЗША, прэзідэнт Францыі раскрытыкаваў нацыяналізм і гандлёвыя войны. Ён заклікаў ЗША сумесна з Еўропай змагацца супраць тэрарызму, забруджвання планеты і іншых глабальных выклікаў.

Прэзідэнт Францыі заклікаў ЗША захаваць адданасць ідэалам супрацоўніцтва перад абліччам такіх пагроз, як тэрарызм і іншыя выклікі.

«Я не падзяляю пачуцці тых, хто зачараваны новымі моцнымі дзяржавамі, адмовай ад свабоды і ілюзіяй нацыяналізму. Мы можам выбраць ізаляцыянізм, сыход у сябе і нацыяналізм — гэта адна з опцый. Яна можа здавацца нам вельмі цікавай як часовыя лекі для нашых страхаў. Але, грукнуўшы дзвярыма, мы не спынім эвалюцыю свету», — заявіў Макрон. Ён таксама заклікаў змагацца з фэйкавымі навінамі.

«Каб абараніць дэмакратыю, мы павінны змагацца з фэйкавымі навінамі, якія распаўсюджваюцца, як вірус», — сказаў Макрон.

Прэзідэнт Францыі стаў першым лідарам замежнай дзяржавы, які наведаў ЗША з дзяржаўным візітам з пачатку прэзідэнцтва Дональда Трампа.

ТРЫ ЧВЭРЦІ ЖЫХАРОЎ УКРАІНЫ ЛІЧАЦЬ, ШТО КРАІНА РАЗВІВАЕЦЦА Ў НЯПРАВІЛЬНЫМ КІРУНКУ

Меркаванне ўкраінцаў аб тым, наколькі правільны курс развіцця абрала іх краіна, вярнулася да «дамайданаўскага» перыяду. Пра гэта сведчаць вынікі даследавання сацыялагічнай групы «Рэйтынг».

«75 % украінцаў бачаць, што краіна развіваецца ў няправільным кірунку», — заявіў кіраўнік сацыялагічнай кампаніі Ігар Цішчанка, грунтуючыся на даных даследавання. Паводле яго слоў, падобныя паказчыкі назіраліся ў перыяд да падзей на кіеўскім «майдане». «Пік здарыўся пасля «майдана»: тады 34 % лічылі развіццё краіны правільным, 48 % — няправільным, гэта значыць цяпер мы вярнуліся да кропак, якія былі да «майдана».

З апытаных рэспандэнтаў 70 % лічаць, што краіне патрэбныя радыкальныя змены, 10 % выбралі варыянт «усё пакінуць так, як цяпер, абы не горш», 16 % адзначылі, што хацелі б, каб было «як раней».

■ На слыху

Нізкая інфляцыя

Інструкцыя Нацбанка павінна астудзіць рост спажывецкага крэдытавання

Белстат паведаміў пра рост заработнай платы сёлета ў сакавіку на 9 % у адносінах да лютага. Такога рыўка не было каля 10 гадоў, адзначыў у сваім паведамленні фінансавы кансультант Міхаіл Грачоў. Эксперт упэўнены, што такімі тэмпамі да канца года мы можам атрымаць сярэднюю заработную плату ў 1200 рублёў. А ці не падарве гэта абяцанні Нацбанка ўтрымаць інфляцыю ў рамках 6 %?

Намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Дзмітрый КАЛЕЧЫЦ падчас канферэнцыі «Лічбавыя тэхналогіі» пацвердзіў гатоўнасць рэгулятара ўтрымаць інфляцыю па выніках года ў рамках 6 %. Па яго словах, для гэтага ёсць усе перадумовы.

Па-першае, працэнтная стаўка пакуль застаецца на дзейных значэннях (10,5 %) і наступнае пасяджэнне Нацбанка па гэтым пытанні адбудзецца сёлета толькі 20 чэрвеня. Далей, у панядзелак, 23 красавіка, было абвешчана аб падпісанні Пагаднення аб інфармацыйным узаемадзеянні паміж Нацбанкам і Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю. Гэтая дамоўленасць дае магчымасць сумеснага рэгулявання спажывецкага рынку, што дазволіць знізіць інфляцыйныя працэсы.

Але ёсць і праблемы. Рост заработнай платы ў адрыве ад росту прадукцыйнасці працы і прыбытковасці рэальнага сектара сапраўды стварае ціск на спажывецкі рынак, што мае патэнцыял разгону інфляцыі. Праўда, калі паглядзець на структуру росту заработнай платы ў сакавіку, то асноўны працэнт (41,4 %) унёс IT-сектар. Там маецца сезонны фактар, калі ў лютым і сакавіку лічбавыя кампаніі выплачваюць супрацоўнікам гадавыя бонусы і прэміі. Таму ёсць падставы меркаваць, што ўжо ў красавіку мы ўбачым іншыя лічбы ў змене заробкаў.

Акрамя гэтага, з 1 мая ўступае ў сілу Інструкцыя Нацбанка ад 6 красавіка аб парадку крэдытавання, некаторыя нормы якой могуць астудзіць рост спажывецкага крэдытавання, якія назіраліся ў канцы 2017 — пачатку 2018 года. Сукупнасць гэтых фактараў дазволіць Нацбанку выканаць задачу па стрымліванні інфляцыі ва ўстаноўленых межах.

Зноў таннее дызель

З 27 красавіка змяняюцца рознічныя цэны на аўтамабільнае паліва. Пра гэта паведамілі ў прэс-службе «Белнафтахіма». У ведамстве адзначаюць, што рознічныя цэны на дызельнае паліва знізяцца на 1 капейку. Літр бензіну AI-92-K5-Еўра прадаецца за 1 рубель 27 капеек, AI-95-K5-Еўра —1 рубель 35 капеек, AI-98-K5-Еўра — 1 рубель 56 капеек, ДП — 1 рубель 35 капеек.

Сяргей КУРКАЧ

■ Ахова працы

КАБ РАБОТА НЕ ШКОДЗІЛА ЗДАРОЎЮ

Няшчасныя выпадкі на вытворчасці будуць расследаваць па-новаму

Пра гэта паведаміў першы намеснік дырэктара дэпартамента дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Аляксандр СЕМІЧ. «Была вывучана практыка расследаванняў за апошнія гады, разгляд іх у судах. Мэта змен — зрабіць нормы больш зразумелымі, выключыць іх дваякае тлумачэнне», — адзначыў ён.

Па новых правілах (яны ўступілі ў сілу з 20 красавіка) сам пацярпелы можа ўдзельнічаць у расследаванні. Калі гэта няшчасны выпадак са смяротным зыходам, то такое права маюць жонка ці муж загінулага (-ай). Яны могуць знаёміцца з матэрыяламі справы, атрымліваць іх копіі.

Калі работнік атрымаў траўму на тэрыторыі заказчыка, то правесці расследаванне абавязаны не толькі наймальнік, як было раней, але і тая арганізацыя, дзе адбыўся няшчасны выпадак. Скараціўся тэрмін для абскарджання заключэння дзяржаўнага інспектара працы дэпартамента ў пазасудовым парадку — з трох гадоў да аднаго. «Лічым, што гэтага перыяду дастаткова. Па статыстыцы, 71 працэнт абскарджанняў адбываецца на працягу года», — растлумачыў Аляксандр Семіч.

Устанаўліваць прафесійны характар хранічных захворванняў будуць толькі спецыялісты медыка-экспертнай камісіі. Яе склад зацвярджае Міністэрства аховы здароўя.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

■ Ну і ну!

Прадавец украў 187 пар абутку

Ва УУС адміністрацыі Цэнтральнага раёна сталіцы паступіла заява ад дырэктара крамы, размешчанай у адным з гандлёвых цэнтраў, аб крадзяжы 187 пар абутку.

Аператыўнікі ўстанавілі, што да злачынства мае дачыненне 32-гадовы мінчанін, які раней працаваў у гэтай краме прадаўцом. Паўтара года мужчына прысвойваў частку выручкі ад продажу — пры складанні справаздач аб выручаных за тыдзень грашовых сродках ён перыядычна ўказваў меншую колькасць прададзеных пар, а розніцу забіраў сабе. З пачатку лістапада мінулага года па сярэдзіну сакавіка бягучага затрыманы ўкраў 187 пар абутку на агульную суму 35 229 рублёў, паведамілі ў Цэнтральным РУУС г. Мінска. Усё адкрылася пасля праведзенай інвентарызацыі, падчас якой і «ўсплыла» недастача. За крадзеж мужчыне «свеціць» пазбаўленне волі на тэрмін ад 3 да 12 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЯК ПАЛЕПШЫЦЬ ЖЫЦЦЁ ЛЮДЗЕЙ З АСАБЛІВАСЦЯМІ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вельмі важна забяспечыць для іх бесперашкодны доступ да жылых аб'ектаў, як і да аб'ектаў сацыяльных, інжынерных, транспартных, да ўсёй інфраструктуры ўвогуле. Для гэтага трэба заканадаўча адрэгуляваць парадак уладкавання безбар'ернага асяроддзя ў дамах і кватэрах, дзе жывуць інваліды і сем'і, якія маюць у сваім складзе інвалідаў, а таксама ўладкавання безбар'ернага асяроддзя ў месцах агульнага карыстання.

Бо нярэдкія выпадкі, калі чалавек на калясцы падняўся па пандусе, але ўвайсці ў будынак не можа. Чаму? Альбо шырыня дзвярэй не адпавядае нарматывам, альбо аказваюцца яшчэ прыступкі, па якіх узлезці чалавек з інваліднасцю не ў стане. Так, у нашым заканадаўстве ёсць усе адпаведныя нормы, але практыка паказвае, што часта ўзнікае шмат пытанняў, асабліва гэта датычыцца ўладкавання безбар'ернага асяроддзя ў месцы пражывання інваліда. Напрыклад, у нас у многіх будынках ліфты чамусьці пачынаюцца з другога паверха і пандусаў да іх няма. Мы стараемся выправіць памылкі будаўніцтва мінулых гадоў, але гэта адбываецца з вялікай цяжкасцю. І чалавеку з інваліднасцю часта даводзіцца прыкладаць шмат намаганняў, каб скарыстацца сваім правам на даступнае асяроддзе.

Або яшчэ прыклад: у многіх мінскіх гасцініцах ужо абсталяваны нумары для людзей з інваліднасцю. Але, як адзначыў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны, грамадскі кантроль выявіў, што толькі малая іх частка адпавядае тым патрабаванням, якія б забяспечвалі бесперашкодны доступ для людзей з інваліднасцю. Таму неабходна прапісаць пытанні кантролю і адказнасці за невыкананне ўстаноўленых патрабаванняў па стварэнні безбар'ернага асяроддзя.

А што такое сітуацыйная дапамога? У законе трэба распісаць, што гэта значыць, прапісаць нормы і ўрэгуляваць парадак яе аказання чалавеку з любым відам інваліднасці. Якую канкрэтна ён будзе атрымліваць дапамогу? Якой будзе адказнасць за неаказанне або неналежнае аказанне такой дапамогі?

Калі ўзяць сітуацыю з адаптацыяй і сацыяльнай рэабілітацыяй людзей з інваліднасцю, то іх немагчыма назваць паўнавартаснымі, калі ў выніку інваліды не змогуць працаваць. Калі чалавек хоча працаваць, грамадства павінна забяспечыць яму гэтае права. Для гэтага існуе механізм квот. Калі гэта будзе прапісана заканадаўча, кіраўнікі прадпрыемстваў будуць бачыць і сваю асабістую адказнасць за сацыяльную адаптацыю інвалідаў: ёсць пэўныя квоты і столькі чалавек з інваліднасцю яны павінны прыняць на працу. І трэба абсталяваць працоўныя месцы для гэтых людзей, стварыць неабходную інфраструктуру, якая будзе забяспечваць магчымасць руху і г. д.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Увогуле, ужо зразумела, што ў гэтай працы павінна ўдзельнічаць усё грамадства, а не толькі адно Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

* * *

Важныя новаўвядзенні, якія датычацца людзей з інваліднасцю, плануе ўнесці ў сваю працу Міністэрства аховы здароўя. Ведамства зараз пачынае работу над пілотным праектам па вызначэнні інваліднасці па новым крытэрыі. Разам з трыма групамі інваліднасці плануецца вызначаць яшчэ і працэнт ступені выяўленасці парушэння функцыі арганізма. Ён будзе вар'іравацца ад 10 да 100 працэнтаў з крокам у 10 працэнтаў, што, на думку многіх спецыялістаў, дасць магчымасць больш аб'ектыўна падыходзіць да ўстанаўлення інваліднасці. У Міністэрстве аховы здароўя плануюць адпрацаваць гэта новаўвядзенне ў некалькіх раёнах краіны, пры станоўчых выніках яно будзе замацавана нарматыўна, заявіла **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі і экспертызы — начальнік упраўлення медыцынскай экспертызы Ірына КІРЭЕВА.**

Дыскусійным аказалася пытанне, звязанае з увядзеннем адказнасці чалавека з інваліднасцю за ўхіленне і адмову ад рэалізацыі індывідуальнай праграмы рэабілітацыі. Міністэрства аховы здароўя прапануе такое новаўвядзенне ў сувязі з вельмі высокім працэнтам невыканання праграмы прафесійнай рэабілітацыі інвалідаў. Зразумела, што ў ведамстве ёсць важкія аргументы для такога рашэння. Але свае аргументы выказалі і ўдзельнікі пасяджэння. Так, **старшыня Рэспубліканскай асацыяцыі інвалідаў-калясачнікаў Яўген ШАЎКО** задаўся пытаннем аб правах пацыента, у якіх запісана, што кожны грамадзянін мае права адмовіцца ад лячэння. А **старшыня Беларускага таварыства інвалідаў Уладзімір ПАТАПЕНКА** адзначыў, што пры складанні гэтай праграмы трэба ацэньваць не толькі медыцынскія, але і сацыяльныя фактары. Як і **дырэктар Офіса па правах людзей з інваліднасцю Сяргей ДРАЗДОЎСКІ**, які заявіў, што МРЭК вызначае праграму рэабілітацыі зыходзячы ў асноўным з дыягназу і практычна не ўлічвае сацыяльнае асяроддзе, у якім жыве чалавек: вёска гэта ці горад, ёсць там нейкая інфраструктура ці няма... «Мы пакуль ідзём па медыцынскім шляху, калі ацэньваем толькі парушэнні здароўя і не ацэньваем працэнт уключанасці чалавека ў навакольнае жыццё, — заявіў Сяргей Драздоўскі. — Гэта важна, але гэтага недастаткова. Таму што бывае, што фармальна чалавек быццам бы не падыходзіць пад азначэнне інваліда, але ён жыве ў стане інваліднасці, таму што навакольнае асяроддзе навязвае яму гэты стан. І гэтую праблему трэба вырашаць...»

Гэта, дарэчы, асноўнае пытанне, якое стаіць перад спецыялістамі і нашым грамадствам у цэлым: як перастаць бачыць у інваліднасці толькі медыцынскую праблему і зразумець, што гэта ў першую чаргу праблема сацыяльная? Важным момантам з'яўляецца і тое, што **да самага апошняга часу ў Беларусі чалавек з інваліднасцю разглядаўся як аб'ект сацыяльнай падтрымкі, але цяпер, з прыняццем і ратыфікацыяй Канвенцыі ААН аб правах інвалідаў, сітуацыя кардынальна змянілася, ператварыўшы чалавека з інваліднасцю з аб'екта сацыяльнай абароны ў паўнапраўнага ўдзельніка адносін па выкананні і рэалізацыі ўласных правоў.**

✓ Усяго ў Беларусі налічваецца 564 967 чалавек з інваліднасцю (па стане на 1 студзеня 2018 года). З іх 87 930 маюць інваліднасць 1 групы, 265 510 — 2 групы і 180 522 — 3 групы. У краіне таксама ёсць 31 005 дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў.

✓ Больш за ўсё людзей з інваліднасцю ў Мінску (124 681 чалавек) і Гомельскай вобласці (91 398 чалавек). Менш за ўсё — у Віцебскай вобласці (58 744).

Незвычайны праект

У нашай краіне стартаваў незвычайны сацыяльны праект: яго арганізатары прапануюць дапамагаць людзям, якія маюць патрэбу ў гэтым, з дапамогай пластыкавых накрывак.

У Беларусі зараз жывуць амаль 565 тысяч дзяцей і дарослых, якія маюць інваліднасць. Не ўсім з іх хапае дзяржаўнага фінансавання на лячэнне і рэабілітацыю. Прывядзём яшчэ некалькі лічбаў, якія на першы погляд не маюць дачынення да праблем людзей з інваліднасцю: на мінскіх звалках за год назапашваецца больш за 800 тон пластыкавых накрывак ад бутэлек з-пад напояў, бытавых парфумерыі і хіміі. А ва ўсёй краіне штогод на звалках збіраецца каля 4 тысяч тон такіх накрывак — агульным коштам больш за $800 000. Арганізатары праекта «Новае жыццё ў абмен на накрыўкі» прапануюць усім нам не адпраўляць накрыўкі на звалкі, а збіраць у адмысловыя фірменныя кантэйнеры, устаноўленыя ў гандлёвых цэнтрах, універсітэтах, школах, дзіцячых садках, кафэ, офісах і нават пад'ездах. Пасля збору ўся другасная сыравіна будзе перададзена перапрацоўчым арганізацыям, а за кошт сродкаў, атрыманых ад яе продажу, будуць набытыя медыкаменты, медыцынскі інвентар і абсталяванне і перададзены хворым.

«Мы абавязкова будзем асвятляць у СМІ перадачу атрыманых сродкаў у дзіцячыя дамы і людзям з інваліднасцю», — абяцае **адзін з арганізатараў Мікалай ЗАЯЦ**. Акцыя ўжо ахоплівае такія гарады, як Мінск, Ліда, Гомель, Брэст. На дадзены момант, паводле папярэдніх ацэнак, ужо сабрана каля 10 тон накрывак. У найбліжэйшых планах арганізатараў — пашырыць геаграфію збору, таксама яны шукаюць партнёраў, якія пагадзіліся б вырабляць фірменныя кантэйнеры.

Святлана БУСЬКО.

■ Прававая гасцёўня

МЯНЯЮЧЫ РАБОТУ, ДУМАЙ ПРА ЎЗРОСТ

Асабліва калі стаіш у чарзе на жыллё як маладая сям'я

У 2009 годзе па месцы маёй працы я і жонка як асобы, якія ўпершыню пабраліся шлюбам, былі прынятыя на ўлік грамадзян, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Мы жывём разам з цешчай у двухпакаёвай кватэры агульнай плошчай 49 м². У снежні 2017-га я пераводам уладкаваўся на новае месца працы. Я падаваў заяву аб пастаноўцы на ўлік грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў... Але мне адмовілі, паколькі нам з жонкай споўнілася па 32 гады. Маёмасны стан маёй сям'і з 2009 года не змяніўся. Ці правамерна мне адмовілі на новым месцы працы?

Сяргей А., *г. Мінск*

На пытанне адказвае **Святлана ПАЎЛЮЧЭНКАВА, кансультант упраўлення прававога рэгулявання сацыяльнай дзейнасці дзяржавы галоўнага ўпраўлення нарматворчай дзейнасці ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва Міністэрства юстыцыі Беларусі:**

— На жаль, так. На новым месцы працы вас з жонкай не маглі прыняць на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у якасці маладой сям'і, паколькі пры пастаноўцы на ўлік з гэтай прычыны ўлічваецца не толькі маёмасны стан, а і ўзрост. Па законе, хоць бы адзін з сужэнцаў павінен быць не старэй за 31 год, каб лічыцца маладой сям'ёй.

Пытанні ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, урэгуляваны Палажэннем аб уліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, і аб парадку выдзялення жылых памяшканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду. Гэты дакумент зацверджаны Указам Прэзідэнта Беларусі ад 16 снежня 2013 года № 563 «Аб некаторых пытаннях прававога рэгулявання жыллёвых адносін».

Пры пераводзе грамадзяніна, які стаіць на ўліку асоб, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, на работу ў іншую арганізацыю ён прымаецца на ўлік па новым месцы працы з часу пастаноўкі яго на ўлік на мінулым месцы. Пры гэтым арганізацыя па новым месцы працы запытвае ва ўстаноўленым парадку з мінулай работы чалавека яго ўліковую справу.

На новым месцы грамадзяніна прымаюць на ўлік як асобу, якая мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, пры наяўнасці ў яго падстаў для гэтага, якія пералічаны ў пункце 3 Палажэння і дзейнічаюць на дату падачы заявы. Падаць заяву на ўлік на новым месцы працы неабходна не пазней за шэсць месяцаў з пачатку работы.

На мінулым месцы працы вы з жонкай стаялі на ўліку асоб, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, як грамадзяне, якія ўпершыню пабраліся шлюбам і не маюць асобнага жылля ва ўласнасці. У сувязі з пераводам на работу ў іншую арганізацыю на папярэднім месцы вас знялі з уліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Цяпер, каб прыняць вас на ўлік на новай рабоце як маладую сям'ю, трэба адпавядаць адразу некалькім умовам. Згодна са зменамі ў заканадаўстве, узрост хоць бы аднаго з сужэнцаў павінен быць менш за 31 год. Неабходна, каб для абодвух гэта быў першы шлюб. Ні ў мужа, ні ў жонкі не павінна быць ва ўласнасці жылля і (або) ніводзін з іх не можа быць наймальнікам жылля па дагаворы найму жылога памяшкання дзяржаўнага жыллёвага фонду, займаць аб'ект долевага будаўніцтва па дагаворы найму, арэнды, бязвыплатнага карыстання ці іншым дагаворы.

Такім чынам у вашым выпадку на момант пастаноўкі вас на ўлік на новым месцы працы змяніліся крытэрыі, згодна з якімі вы раней лічыліся асобамі, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Таму вас і не маглі прыняць на ўлік як маладую сям'ю.

Калі ў вас з'явяцца іншыя падставы для прызнання асобамі, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, прадугледжаныя пунктам 3 Палажэння, пытанне аб прыняцці на ўлік будзе разгледжана пры ўмове прадстаўлення дакументаў, якія пацвярджаюць гэтую магчымасць, з даты падачы заявы аб пастаноўцы на такі ўлік.

Шаноўныя чытачы, калі ў вас узніклі пытанні юрыдычнага характару, дасылайце іх на наш паштовы або электронны адрас sidarok@zviazda.by. У «Прававой гасцёўні» разам са спецыялістамі Мінюста і іншых ведамстваў мы будзем шукаць на іх адказы

«...БО ПОБАЧ З ДЗЕЦЬМІ ЗАЎСЁДЫ БОГ»

Галоўная цацка ў цяперашніх дзяцей — камп'ютар у розных яго іпастасях. Зрабіць што-небудзь самім (тую ж лусту хлеба адрэзаць) дзесяцігадовы хлапчук часцяком не ўмее. Што зусім не дзіва: бацькі асцерагаюцца даваць яму нож...

У час майго дзяцінства цацкі мы рабілі сабе самі, і галоўнай з іх была рагатка. Не без таго, здаралася, падчас «вытворчасці» рэзалі пальцы, але кроў не спыняла нашу работу: былі б матэрыялы!

Якія?

На выраб першай маёй рагаткі пайшла старая грэлка. З яе было цяжка страляць ды і паслужыла яна нядоўга.

Новую мы з сябрам Колькам зрабілі з веласіпеднай камеры. Абнавілі: доўга стралялі па бутэльках, а потым, стаміўшыся, селі адпачыць каля нашых варот. Знізу пад імі была дошка, і Колька ад няма чаго рабіць паваліў яе — рукой.

Мне прыйшлося згойсаць у двор — паставіць дошку на месца.

Пакуль прыбег назад, Колька паваліў яе.

— Ты што — здурнеў? Болей так не рабі! — накінуўся я на сябра і зноў пабег у двор, каб падняць дошку. Пакуль падняў...

Усё, карацей, паўтарылася.

І тады я вельмі раззлаваўся: моўчкі і чарговы раз паправіўшы дошку, я падняў добры камень і «зарадзіў» ім рагатку, выйшаў на вуліцу і паволі рушыў да Колькі. Той у гэты час... зноў выбіў дошку.

Чаму нагой, я зразумеў тут жа, бо, «стрэліўшы» з рагаткі яму ў лоб, адразу ж схапіўся за свой: Колька «стрэліў» у мяне...

Мы маглі (ды што там — павінны былі!) павыбіваць адзін аднаму вочы, але...

Другім разам мы, некалькі хлапчукоў, гулялі ў двары таго ж самага Колькі. У руцэ ў яго была важкая батарэйка да плоскага ліхтарыка, і ён (не ведаю, што на яго найшло?) размахнуўся і шпурнуў яе ў чародку сваіх курэй.

Зноў жа не ведаю, наўмысна ці не, але батарэйка трапіла ў пеўня і той упаў як падкошаны.

Спалоханы Колька кінуўся да яго, паставіў птушку на ногі, трохі патрымаў, адпусціў — певень зноў паваліўся.

— Пеця, стой, не памірай! — праз слёзы прасіў яго Колька. Але певень падаў і падаў...

Спытаеце, што ў гэты час рабілі мы?

Ці паверыце, — рагаталі (дзеці і сапраўды часам дурныя і жорсткія).

Рагаталі найболей з Колькі, бо ведалі, што слёзы яго няшчырыя, што плача ён не па пеўні, а па ўласным заднім месцы, якому дастанецца ад бацькоў не менш, чым гэтаму пеўню...

Ад непазбежнай, як здавалася, лупцоўкі Кольку ўратавала... яго ж ахвяра: пявун нібыта пачуў дзіцячыя «малітвы», ён раптам... ачуняў: стаў на ногі, страсянуў сваім пер'ем, як нічога ніякага пайшоў да курэй.

Карацей, і гэтае свавольства скончылася добра. Можа, таму, што побач з дзецьмі заўсёды Бог.

Яўген Шастакоў,

г. Гомель.

І ДОМА, І ЗАМУЖАМ

...Усё, вучоба скончана, вечарам — выпускны. А там, як вядома, і музыка, і танцы, і смех, але ж мне — зусім не да іх. І прычына таму самая банальная: у мяне другі дзень ні ежы, ні грошай. І дамоў я траплю толькі праз суткі.

Гэтыя беспрасветныя думкі абрывае нечы спагадлівы голас:

— Што — сумнавата без мужа? Ён не прыйшоў?

Пытае пра гэта адна з выкладчыц, і я, можна сказаць, даўлюся сваім абураным «Які яшчэ муж?!», бо ўспамінаю, што выкладчыкі і праўда лічаць мяне замужняй.

Чаму? Раскажу.

Так атрымалася, што на першым курсе я прапусціла цэлы тыдзень заняткаў. Ды і потым з'явілася на іх, можна сказаць, не спаўшы (цягнік прыходзіў у 8 раніцы), проста з вакзала... Факт, што выклікаюць мяне, пра нешта пытаюцца, а я, што называецца, ні сном ні духам — нават тэмы не ведаю: стаю — слуп слупам... Бо не расказваць жа ўсім, што бацькоў у мяне няма, што за іх — старэйшая сястра, што яна якраз захварэла, што і яе, і гаспадарку трэба было даглядаць... І даведку аб гэтым мне б ніхто не даў...

Карацей, я разгублена маўчала. І тут на выручку мне прыйшла сяброўка:

— Маргарыта Давыдаўна, — звярнулася яна да выкладчыцы, — павіншуйце Чыгрынаву, яна замуж выйшла!

— Віншую, — не то вінавата, не то здзіўлена прамовіла жанчына. — Ну вядома ж, віншую вас! Сядайце.

Такім чынам 1 красавіка (не так важна, якога года) мяне, што называецца, выдалі замуж першы раз.

Хутка я «выйшла» зноў.

Пасля вучобы мяне накіравалі на працу ў Барысаўскі раён. Там у аддзеле культуры прапанавалі на выбар дзве вёскі Вяляцічы ды Аздзяцічы і не то жартам, не то ўсур'ёз сказалі, што ў першай могуць пабіць, а ў другой — накарміць, напаіць, а потым абгаварыць.

«Бітай быць не хачу, а плёткі да мяне не прыстануць», — уголас падумала я і апынулася ў Аздзяцічах. Знайшла там кватэру, пазнаёмілася са сваім начальствам, потым з'ездзіла дадому рэчы забраць. Час вяртацца назад, а як, калі білетаў на цягнік няма і не прадбачыцца? Выходзіць, што працоўную дзейнасць я пачну з прагулу?!

Ад адной гэтай думкі мароз па скуры!

І тут, бачу, міма праходзіць група чыгуначнікаў. І аднаго з іх я, здаецца, бачыла ў Магілёве. Падбягаю, вітаюся, кажу:

— А я ваша суседка! Мы побач жывём... Але зараз мне вельмі трэба ў Барысаў. Ну вельмі...

— І мужу таксама? — усміхаецца ў адказ мужчына, гледзячы мне за плячо.

— А як жа, — чуецца адтуль, і кажа гэта... нейкі вайсковец. Ды яшчэ з дзіцем...

У выніку «суседу»-чыгуначніку нічога не застаецца, як падвесці нас да брыгадзіра поезда ды сказаць:

— Вазьмі гэту пару.

Цуды здараюцца: той сапраўды бярэ нас! Мы — у тамбуры, брыгадзір выдае білеты і тут...

Дзіця, якое дагэтуль маўчала, на ўвесь голас крычыць:

— Ты не мая мама! Не мая! Адыдзіся ад таты! Чуеш?!.

Мне хоць скрозь зямлю праваліся: за разлучніцу зараз прымуць...

Брыгадзір, на шчасце, ні на што не звярнуў увагі: выдаў білеты і знік.

А мяне пасля гэтага дурны нейкі смех разабраў! «Муж» далучыўся... Сынок яго таксама не вытрымаў: мы рагаталі разам, да слёз!

Напэўна, таму да Барысава даехалі досыць хутка, а ўжо там разышліся, як у моры караблі: кожны ў свой бок.

...Трэці раз я выходзіла замуж ужо па-людску: і ўсур'ёз, і на ўсё жыццё.

Л. М. Чыгрынава,

г. Мінск.

БЕДНЫ ПЕЦЯ

Вы не думалі, чаму ў Амерыцы бізнес такі раскручаны, моцны, а мы столькі часу вучымся, стажыруемся, б'ёмся, але прабіцца на больш-менш прымальны ўзровень так і не можам?

Мне здаецца, што прычына тут відавочная: бізнесоўцаў трэба выхоўваць змалку, можа, нават у спецыяльных школах, з адмысловымі педагогамі... Не кажучы ўжо пра сям'ю, пра бацькоў. Яны — амерыканскія і нашы — ну вельмі розныя. Першыя, наколькі ведаю, ледзь не з пялёнак прывучаюць малых да самастойнасці, да таго, што на ўсё (а тым больш на смачную цукерку) трэба зарабіць, што разлічваць можна толькі на сябе...

А вось нашы бацькі, наадварот, — лічаць, што, калі нарадзілі дзяцей, значыць, павінны і забяспечваць. Спачатку — іх шчаслівае маленства, потым юнацтва, сталасць, а калі пашчасціць, дык яшчэ і старасць. Яны, бацькі, як належнае прымаюць просьбы нашчадкаў даць грошай на марозіва, на дыскатэку, на планшэт і тэлефон, на вучобу, машыну, кватэру, дачу і гэтак далей...

Зрэшты, асобныя з малых усё ж спрабуюць зарабляць самі! І раней спрабавалі таксама.

...У знаёмых вяскоўцаў першым нарадзіўся сын, пазней, недзе гадкоў праз шэсць ці сем, у сям'і з'явілася дзяўчынка.

З гэтай нагоды бацькі па завядзёнцы вырашылі гасцей сабраць. І добрыя атрымаліся б хрэсьбіны, калі б не сынок.

Ён што тады ўдумаў? Згледзеў, што бацька ў каморы бярэ бутэлькі з самагонам, носіць на сталы, пакідае, а ўзамен нічога не бярэ. «Гэта ж непарадак, — падумаў малы, — і наладзіў... гандаль: нацягаў з каморы поўных паўлітровак і з дзясятак прадаў — за сваім жа хлявом.

Ці шмат утаргаваў? Ды будзь здароў! За тую брыду (малы пакаштаваў), якая была ў бутэльках, «фарбавала» ў чырвонае твары ды «заплятала» языкі дарослым дзядзькам, ён зарабіў амаль прыгаршчы цукерак — смачных, салодкіх, у прыгожых абгортках!..

Бацькам бы пахваліць гэтае дзіця, пагладзіць яго па галоўцы, а тыя наадварот — пакрыўдзілі Пецьку.

Цяпер, відавочна, шкадуюць: маці, ва ўсякім разе, гаворыць, што бедны ён, працуе звычайным кіроўцам, не змог прыстасавацца да рынку, не змог нікуды прабіцца. У адрозненне ад тых жа сясцёр, якія ўмеюць круціцца і жывуць куды багацей...

А хто ў гэтым вінаваты? Ці не самі ж бацькі: не накруцілі б вушы хлапцу (ды перад гасцямі...), не адбілі б тым самым ахвоту да пошукаў выгады, можа, ён бы новым Абрамовічам стаў. А так...

Маем, што маем.

Іван Гаральчук,

г. Мінск.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Годовой отчет за 2017 год ООО «Санта Ритейл»

Годовой бухгалтерский баланс за 2017 год утвержден на очередном общем собрании участников ООО «Санта Ритейл» 30.03.2018 года (протокол № 8)

Активы	Код строки	На 31.12.2017	На 31.12.2016
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	51248	36845
Нематериальные активы	120	1118	397
Вложения в долгосрочные активы	140	2841	1941
Долгосрочные финансовые вложения	150	2377	2066
ИТОГО по разделу I	**190**	**57584**	**41249**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	14687	10103
в том числе: материалы	211	801	464
готовая продукция и товары	214	13886	9639
Расходы будущих периодов	230	175	101
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	548	13
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	2767	1861
Краткосрочные финансовые вложения	260	14370	
Денежные средства и их эквиваленты	270	5451	3390
ИТОГО по разделу II	**290**	**37998**	**15468**
БАЛАНС	**300**	**95582**	**56717**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31.12.2017**	**На 31.12.2016**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	34288	16302
Резервный капитал	440	15	15
Добавочный капитал	450	1950	1950
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	7030	4287
ИТОГО по разделу III	**490**	**43283**	**22554**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	20693	13380
Отложенные налоговые обязательства	530	45	27
Доходы будущих периодов	540	2	5
ИТОГО по разделу IV		**20740**	**13412**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	400	
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	600	
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	30555	20747
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	28857	19192
по авансам полученным	632	6	1
по налогам и сборам	633	127	112
по социальному страхованию и обеспечению	634	232	128
по оплате труда	635	865	595
по лизинговым платежам	636	428	
прочим кредиторам	638	40	719
Доходы будущих периодов	650	4	4
ИТОГО по разделу V	**690**	**31559**	**20751**
БАЛАНС	**700**	**95582**	**56717**

Отчет о прибылях и убытках
за январь – декабрь 2017 года

тыс. руб.

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017	За январь – декабрь 2016
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	220336	169724
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(180679)	(139976)
Валовая прибыль (010-020)	030	39657	29748
Управленческие расходы	040	(3566)	(2590)
Расходы на реализацию	050	(37426)	(26345)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	(1335)	813
Прочие доходы по текущей деятельности	070	5978	3064
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(1680)	(849)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	2963	3028
Доходы по инвестиционной деятельности	100	4837	1128
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	3577	7
проценты к получению	103	93	203
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	1167	918
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(3693)	(21)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(3669)	(18)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(24)	(3)
Доходы по финансовой деятельности	120	17	11
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	17	11
Расходы по финансовой деятельности	130	(876)	(2607)
в том числе: проценты к уплате	131	(820)	(2603)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(53)	(4)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(3)	0
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	285	(1489)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	3248	1539
Налог на прибыль	160	(486)	(240)
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	(18)	(14)
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(1)	(2)
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	2743	1283
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	2743	1283

По мнению аудиторской организации – ООО «Аудиторский центр «Эрудит» (свидетельство о государственной регистрации зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191404329 решением Минского городского исполнительного комитета от 26.04.2010) бухгалтерская отчетность ООО «Санта Ритейл» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение организации по состоянию на 31 декабря 2017 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь

УНП 291313486

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белросстрах» бланки квитанций и страховых полисов:

– квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии СВ №№ 0195184, 0195185, 2263949, 2263954, 0548279, 0560661, 0207169 и серии КС № 0930467;

– полисы «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» формы 2РН, 2РП серии БИ №№ 1594699, 1594907, 1552936, 1563167, 1587827;

– полис «Добровольное страхование наземных транспортных средств (авто-каско)» формы 2РН, 2РП серии АК № 0124576;

– полис «Добровольное страхование имущества физических лиц; Добровольное страхование гражданской ответственности владельцев квартир» формы 2РН, 2РП серии БИ № 0029800.

УНП 100782388

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»:
Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

Бухгалтерский баланс на 1 апреля 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	на 01.04.2018	на 01.01.2018
1	2	3	4	5
1	**АКТИВЫ**			
2	Денежные средства	1101	58 696	66 731
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	512	504
4	Средства в Национальном банке	1103	427 284	413 976
5	Средства в банках	1104	213 886	240 447
6	Ценные бумаги	1105	638 077	575 097
7	Кредиты клиентам	1106	2 532 681	2 636 457
8	Производные финансовые активы	1107	1	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	12 904	12 705
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	190 169	191 831
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	2 254	2 696
13	Отложенные налоговые активы	1112	7	7
14	Прочие активы	1113	25 299	29 510
15	**ИТОГО активы**	**11**	**4 101 770**	**4 169 961**
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**			
17	Средства Национального банка	1201	50 136	5 009
18	Средства банков	1202	1 176 603	1 217 570
19	Средства клиентов	1203	2 277 155	2 365 710
20	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	11 780	4 507
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	49 033	51 478
24	**ВСЕГО обязательства**	**120**	**3 564 707**	**3 644 274**
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**			
26	Уставный фонд	1211	117 408	117 408
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	60 713	60 713
29	Фонд переоценки статей баланса	1214	78 077	79 567
30	Накопленная прибыль	1215	280 865	267 999
31	**ВСЕГО собственный капитал**	**121**	**537 063**	**525 687**
32	**ИТОГО обязательства и собственный капитал**	**12**	**4 101 770**	**4 169 961**

Отчет о прибылях и убытках за 3 месяца 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	за 3 месяца 2018 года	за 3 месяца 2017 года
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	72 546	89 754
2	Процентные расходы	2012	34 355	47 877
3	Чистые процентные доходы	201	38 191	41 877
4	Комиссионные доходы	2021	25 584	21 365
5	Комиссионные расходы	2022	9 207	6 752
6	Чистые комиссионные доходы	202	16 377	14 613
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	71	32
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	108	67
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	3 766	2 297
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(32)	(212)
11	Чистые отчисления в резервы	207	8 777	12 349
12	Прочие доходы	208	1 245	3 436
13	Операционные расходы	209	32 397	34 527
14	Прочие расходы	210	2 089	1 853
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	16 463	13 381
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	3 831	59
17	**ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)**	**2**	**12 632**	**13 322**

Председатель Правления Н. В. Лузгин

Главный бухгалтер Л. А.Филиппова

Бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке/Финансовые показатели деятельности банка/Квартальная финансовая отчетность/Квартальная финансовая отчетность за 2018 год, составленная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27.12.2013 № 6. УНП 100010078.

Годовой отчет за 2017 год ООО «Региональный страховой Брокер» rsbroker.by

УНП 806000748

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2017 г.

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 г.	На 31 декабря 2016 г.
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
ИТОГО по разделу I	**190**	**-**	**-**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	5	-
В том числе: материалы	211	5	-
Расходы будущих периодов	230	1	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	2	-
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	63	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**71**	**-**
БАЛАНС	**300**	**71**	**-**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31 декабря 2017 года**	**На 31 декабря 2016 года**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	59	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**59**	**-**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
ИТОГО по разделу IV	**590**	**-**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	4	0
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	8	-
В том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	8	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**12**	**-**
БАЛАНС	**700**	**71**	**-**

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2017 г.

Наименование показателей	Код строки	За 2017 г.	За 2016 г.
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	2	-
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(2)	-

Аудиторское заключение по бухгалтерской отчетности

Общества с ограниченной ответственностью «Региональный Страховой Брокер» за 2017 г. Директору ООО» Региональный Страховой Брокер» Батаеву Павлу Васильевичу

Аудиторское мнение

Мы провели аудит годовой бухгалтерской отчетности Общества с ограниченной ответственностью «Региональный Страховой Брокер», г. Минск, ул. Толбухина, д. 2, помещение 35, комната 28, создано 21 ноября 2017 года и зарегистрировано Министерством Финансов с регистрационным номером 806000748, состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2017 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, примечаний к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Общества с ограниченной ответственностью «Региональный Страховой Брокер» по состоянию на 31 декабря 2017 г., финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основания для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Нами соблюдались принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Мы определили, что ключевые вопросы аудита, о которых необходимо сообщить в нашем аудиторском заключении, отсутствуют.

Обязанности аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для подготовки бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При составлении бухгалтерской отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки бухгалтерской отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

• Выявляем и оцениваем риски существенного искажения бухгалтерской отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений бухгалтерской отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие.

• Получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

• Оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в бухгалтерской отчетности.

• Оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в бухгалтерской отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно.

• Оцениваем общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях или событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Дата подписания аудиторского заключения: 28 марта 2018 года.

Сведения об аудиторе

Аудиторская организация: аудитор – индивидуальный предприниматель Шпак Виктор Владимирович. Сведения о государственной регистрации: свидетельство о Государственной регистрации за № 190043213 от 25 мая 2006 г. № 1028. УНП: 190043213.

Приглашение

Унитарное предприятие Национального олимпийского комитета Республики Беларусь «Спортивно-оздоровительный комплекс «ОЛИМПИЙСКИЙ» проводит аукцион № 143 по продаже права заключения договора аренды изолированного нежилого помещения сроком на три года

	Предмет аукциона (право заключения договора аренды)	Площадь, м²	Начальная цена продажи
	г. Минск, ул. Сурганова, 2		
1	Изолированное нежилое помещение № 29 на 2-м этаже (под офис)	10,4	41,89

Аукцион состоится 29 мая 2018 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 2а, конференц-зал. Документы на участие принимаются по 28 мая 2018 года до 15.00 включительно по адресу: 220012, г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.

Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются. Телефоны для справок: (017) 290-49-06, 290-47-18, 290-49-11. Интернет: www.dvs.by.

Организатор аукциона (продавец) – Унитарное предприятие «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ», г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.

Для участия в аукционе участник перечисляет задаток в размере 10 процентов от начальной цены заявленного лота на **расчетный счет BY44BAPB30122082500180000000, ОАО «Белагропромбанк», 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3, БИК BAPBBY2X, УНП 101 508 270, Унитарное предприятие «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ».** Перечень и порядок подачи документов для участия в аукционе определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

Оплата за право заключения договора аренды осуществляется победителем аукциона разовым платежом на расчетный счет организатора аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения.

Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан возместить Унитарному предприятию «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ» затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона

outlet

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «УДАЧНЫЕ ПРИЗЫ ДЛЯ ДАЧИ И РЫБАЛКИ!»

Организатор рекламной игры: общество с ограниченной ответственностью «Мятный знак». УНП 192325716, 220030, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6, этаж 3.

Наименование рекламной игры: «Удачные призы для дачи и рабылки!»

Территория проведения: Установленные Правилами проведения рекламной игры магазины, объекты общественного питания, павильоны и островки, расположенные на территории ТЦ «АУТЛЕТО (OUTLETO)» г. Минск, пр-т Жукова, 44.

Срок начала и окончания рекламной игры: игра проводится с 5 марта 2018 года по 20 мая 2018 года.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: игра зарегистрирована в Министерстве антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь (свидетельство о государственной регистрации № 3208 от 26 февраля 2018 года).

Сведения о количестве участников рекламной игры: в игре приняли участие 327 (триста двадцать семь) человек.

Сведения о розыгрыше призового фонда: призовой фонд (8 призов), общий размер которого составляет 9255 (девять тысяч двести пятьдесят пять) белорусских рублей 72 копейки разыгран полностью.

Список победителей розыгрыша:

Приз – прицеп бортовой стоимостью 1 181,22 бел. руб.

1. Чернявский Сергей Чеславович, д. Сеница
2. Баглай Борис Тимофеевич, г. Минск
3. Рудак Максим Сергеевич, г. Минск
4. Сальник Александр Степанович, г. Минск
5. Крюк Виталий Валерьевич, г. Минск
6. Ковальчук Дмитрий Владимирович, г. Дзержинск

Приз – прицеп для перевозки гидроциклов и маломерных судов стоимостью 1 084,20 бел. руб.

Клименко Ольга Валерьевна, г. Минск

Пекутько Олег Викторович, г. Минск

Поздравляем победителей!

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры – 8 029 157 57 50

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ООО «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг», пр-т Победителей, 119-502
Предмет аукциона	
Имущество, находящееся по адресу: г. Минск, ул. Селицкого, 37	
Лот № 1	
Подстанция трансформаторная, блочная, комплектная в бетонной оболочке серии «ПЭС-Б» типа БКТПБ-1000/10/0,4-У1 (тип трансформатора ТМГ 21-100/10-У1, счетчик электрической энергии «ГРАН-ЭЛЕКТРО СС-301»), инв. номер 4070101, 2011 г. в.	
Начальная цена с НДС 20 %	**31 279,09 белорусских рублей**
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона	
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 10.03.2018	
Дата и время проведения аукциона	**16.05.2018** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**14.05.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Приорбанк RBI Group

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 АПРЕЛЯ 2018 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 1 апреля 2018 года	На 1 января 2018 года
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		102 572	111 190
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		256 226	294 927
5	Средства в банках	1104		699 795	451 000
6	Ценные бумаги	1105		190 518	215 553
7	Кредиты клиентам	1106		1 845 728	1 951 590
8	Производные финансовые активы	1107		117	321
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		9 207	9 207
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		172 413	175 838
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		1 930	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		16 360	14 486
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		49 123	40 968
15	**ИТОГО активы**	**11**		**3 343 989**	**3 265 080**
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		66	-
18	Средства банков	1202		233 647	322 526
19	Средства клиентов	1203		2 444 548	2 285 041
20	Ценные бумаги банка	1204		42 200	52 382
21	Производные финансовые обязательства	1205		108	16
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		40 493	53 512
24	**ВСЕГО обязательства**	**120**		**2 761 062**	**2 713 477**
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		86 148	86 148
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		126 738	126 738
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		90 575	91 485
30	Накопленная прибыль	1215		279 466	247 232
31	ВСЕГО собственный капитал	121		582 927	551 603
32	**ИТОГО обязательства и собственный капитал**	**12**		**3 343 989**	**3 265 080**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ НА 1 АПРЕЛЯ 2018 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 1 апреля 2018 года	На 1 апреля 2017 года
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		55 160	67 465
2	Процентные расходы	2012		12 361	11 217
3	Чистые процентные доходы	201		42 799	56 248
4	Комиссионные доходы	2021		39 117	35 395
5	Комиссионные расходы	2022		15 096	8 290
6	Чистые комиссионные доходы	202		24 021	27 105
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	27
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		126	(185)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		11 335	7 298
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		809	469
11	Чистые отчисления в резервы	207		(7 710)	(11 272)
12	Прочие доходы	208		2 107	1 563
13	Операционные расходы	209		46 785	43 223
14	Прочие расходы	210		2 390	2 062
15	Прибыль до налогообложения	211		39 732	58 512
16	Расход по налогу на прибыль	212		8 408	8 385
17	ПРИБЫЛЬ	**2**		**31 324**	**50 127**

Председатель Правления С. А. Костюченко

Главный бухгалтер В. В. Манцивода

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ №12 от 06.05.2013 года. УНП 100220190

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Коралл» (продавец) извещает о проведении 30 мая 2018 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Капитальное строение с инв. № 350/С-100721 (с инв. № 46 по бух. учету) общей площадью 0,0 кв. м и протяженностью 234,0 м,** назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства, наименование – **автомобильная дорога.** Информация о земельном участке: кадастровый номер **340100000002003802** площадью **0,2102 га** – для эксплуатации и обслуживания дороги и площадки (бетонные и асфальтированные) **(право постоянного пользования). Местонахождение:** г. Гомель, ул. Лепешинского, 7	**1 932,79**	193,28

Продавец: ОАО «Коралл», г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. Конт. тел.: 8 (0232) 25-60-89, 8 (044) 588-57-07, Зайцев Михаил Григорьевич. **Шаг аукционных торгов – 5 %. Для участия в аукционе необходимо: 1.** Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Коралл»):** р/с BY52 BPSB 3012 1118 8901 993 30000 в Региональной дирекции № 300 ОАО «БПС Сбербанк», BIC BPSBBY2X, УНП 400051785, **назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1. 2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 27 апреля 2018 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 28 мая 2018 г. в 16.00. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.** В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом имущества** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **20 (двадцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договора купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. **Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62. Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации необходимой для регистрации участника торгов, размещены на сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы»**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2018 года

Организация	ОАО «БЕЛАВТОТЕХСЕРВИС»
Учетный номер плательщика	100003090
Вид экономической деятельности	Сдача в наем собственного недвижимого имущества
Организационно-правовая форма	ОАО
Орган управления	Наблюдательный Совет
Единица измерения	тысяч рублей
Адрес	г. Минск, ул. Бабушкина, 2

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 г.
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	314	328
Нематериальные активы	120	1	1
Долгосрочные финансовые вложения	150	1 124	952
ИТОГО по разделу I	**190**	**1 439**	**1 281**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	10	11
в том числе: материалы	211	10	11
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	348	354
Краткосрочные финансовые вложения	260	21	21
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	41	43
ИТОГО по разделу II	**290**	**420**	**429**
БАЛАНС	**300**	**1 859**	**1 710**
Уставный капитал	410	17	17
Резервный капитал	440	30	30
Добавочный капитал	450	1 453	1 435
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	336	205
ИТОГО по разделу III	**490**	**1 836**	**1 687**
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	23	23
по налогам и сборам	633	3	3
по социальному страхованию и обеспечению	634	5	5
по оплате труда	635	12	12
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	3	3
ИТОГО по разделу V	**690**	**23**	**23**
БАЛАНС	**700**	**1 859**	**1 710**

ОТЧЕТ о прибылях и убытках

за январь – декабрь 2017 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	795	777
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(512)	(507)
Валовая прибыль	030	283	270
Управленческие расходы	040	(148)	(148)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	135	122
Прочие доходы по текущей деятельности	070	7	2
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(6)	(37)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	136	87
Доходы по инвестиционной деятельности	100	6	9
проценты к получению	103	3	9
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	3	
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(13)	
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(13)	
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(7)	9
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	129	96
Чистая прибыль (убыток)	210	129	96
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	21	8
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230		
Совокупная прибыль (убыток)	240	150	104

Информация об открытом акционерном обществе и его деятельности

Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %) отсутствует

Информация о дивидендах и акциях

Показатель	Единица изм.	С нач. года	За анал. пер. прошл. года
Количество акционеров всего		211	211
в том числе: юридических лиц		2	2
в том числе: физических лиц		209	209
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	11,58	8,57
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. руб.	7,35	6,19
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	0,45	0,33
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,33	0,47
Дата принятия решений о выплате дивидендов		27.03.2018	x
Период, за который выплачивались дивиденды		год	x
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	70,72	
Среднесписочная численность работающих	человек	26	27
Дата проведения годового собрания акционеров, на котором утверждался баланс: 27 марта 2018 года			
Виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации: сдача в наем собственного недвижимого имущества			
Данные отчетности подтверждены аудиторским заключением индивидуального предпринимателя Удот З. В. УНП 190396950			

Директор Онисько А.Е.

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, офис 1703
Продавец	Торговое унитарное предприятие «Белкоопвнешторг Белкоопсоюза», г.Минск, промузел Колядичи, ул. Бабушкина, 62, каб. 215

Предмет аукциона (имущество реализуется одним лотом)

Месторасположение: Могилевская обл., Могилевский р-н, Вейнянский с/с

Наименование (назначение)	Общ. пл. кв. м	Инв. номер	Адрес (номер дома)
Здание административное	216,2	700/С-14448	1
Здание пункта первичной обработки пушнины	200,6	700/С-14453	1/2
Здание ветпункта (здание специализированное иного назначения)	195,9	700/С-14414	1/4
Здание столярного цеха (здание специализированное иного назначения)	285,0	700/С-14416	1/5
Здание отдела вентилируемых бункеров (здание специализированное иного назначения)	74,8	700/С-14409	1/3
Составные части и принадлежности: навес			
Здание холодильников на 600 тонн (здание специализированное иного назначения)	2 841,3	700/С-14412	1/1
Составные части и принадлежности: две пристройки, навес			
Котельная (здание специализированное энергетики)	116,8	700/С-14411	1/6
Здание сарая для свиней (здание сарая для содержания свиней)	153,5	700/С-14455	1/11
Здание трансформаторной подстанции	16,7	700/С-14451	1/8
Здание бригадного дома № 1	17,3	700/С-14459	1/20
Составные части и принадлежности: пристройка, сарай			
Здание бригадного дома № 2	32,0	700/С-14457	1/21
Составные части и принадлежности: пристройка, сарай			
Здание склада № 24	69,0	700/С-14449	1/26
Здание склада ядохимикатов	30,3	700/С-14417	1/17
Здание бытового помещения столярного цеха	65,0	700/С-14454	1/9
Здание столярной мастерской	252,9	700/С-14445	1/10
Здание склада-ангара	892,0	700/С-14415	1/18
Здание швейного цеха	32,7	700/С-14452	1/16
Здание пристройки к насосной станции	61,6	700/С-14446	1/19
Здание проходной	39,0	700/С-14456	1/7
Здание бригадного дома № 3, 7	82,8	700/С-14458	1/23
Составные части и принадлежности: пристройка, уборная			
Здание бригадного дома № 4, 5, 6	97,0	700/С-14460	1/22
Составные части и принадлежности: пристройка, сарай, уборная			
Здание гаражей (здание специализированное транспорта)	602,7	700/С-14403	1/24
Здание кормокухни	702,3	700/С-14407	1/13
Составные части и принадлежности: две пристройки			
Здание столярного цеха-пилорамы	160,0	700/С-14404	1/25
Здание холодильника на 500 тонн	577,1	700/С-14405	1/15
Здание склада материалов №29	396,0	700/С-14450	1/27

Начальная цена с НДС 20 % – 338 716,54 бел. руб. (снижена на 20 %)

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования пл. **19,0865 га** для эксплуатации и обслуживания звероферм и складского хозяйства

Реквизиты для перечисления задатка: задаток 1 % от начальной цены лота перечисляется в белорусских рублях на р/с № BY60LBBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано газете «Звязда» от **17.03.2018**

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**11.05.2018** в 13.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**08.05.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Свидетельство о государственной регистрации общества с ограниченной ответственностью «НИБИРУ» в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, регистрационный номер 691069865, считать недействительным в связи с утерей

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «ПМК-42» (продавец), проводит открытый аукцион по продаже **автозаправочной станции общей площадью 62,0 кв. м с инв. № 600/С-67182, расположенной на земельном участке площадью 0,6250 га с кадастровым номером 641500000001000703 по адресу: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Советская, 138.**

Условия продажи:

– улучшение эстетического вида объекта, благоустройство земельного участка, отведенного для обслуживания недвижимого имущества, и наведение на нем порядка, в течение трех месяцев с момента подписания акта приема-передачи недвижимого имущества;

– поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объекта до его сноса (гибели);

– обращение в течение одного месяца с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество (в случае отчуждения незарегистрированного объекта – с даты подписания акта приема-передачи) в районный исполнительный комитет для получения разрешения на разработку проектно-сметной документации, проведение проектно-изыскательских работ (в случае необходимости ее разработки) либо информирование соответствующего исполнительного комитета в указанный срок об отсутствии такой необходимости;

– разработка проектно-сметной документации, проведение проектно-изыскательских работ в срок не позднее 6 месяцев с момента получения разрешения, если иное не предусмотрено законодательством;

– проведение реконструкции (строительства) недвижимого имущества в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией, с окончанием строительства не позднее 2 лет с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество, если иное не установлено решением районного исполнительного комитета;

– использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством;

– запрет на отчуждение недвижимого имущества до его ввода покупателем в эксплуатацию.

Начальная цена с НДС – 302 437,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (30 243,70 бел. руб.) перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 4 (четырех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звязда» от 06.01.2018 и 15.02.2018. Аукцион состоится **08.05.2018** в **15.30** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **07.05.2018** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17**

СКАНВОРД

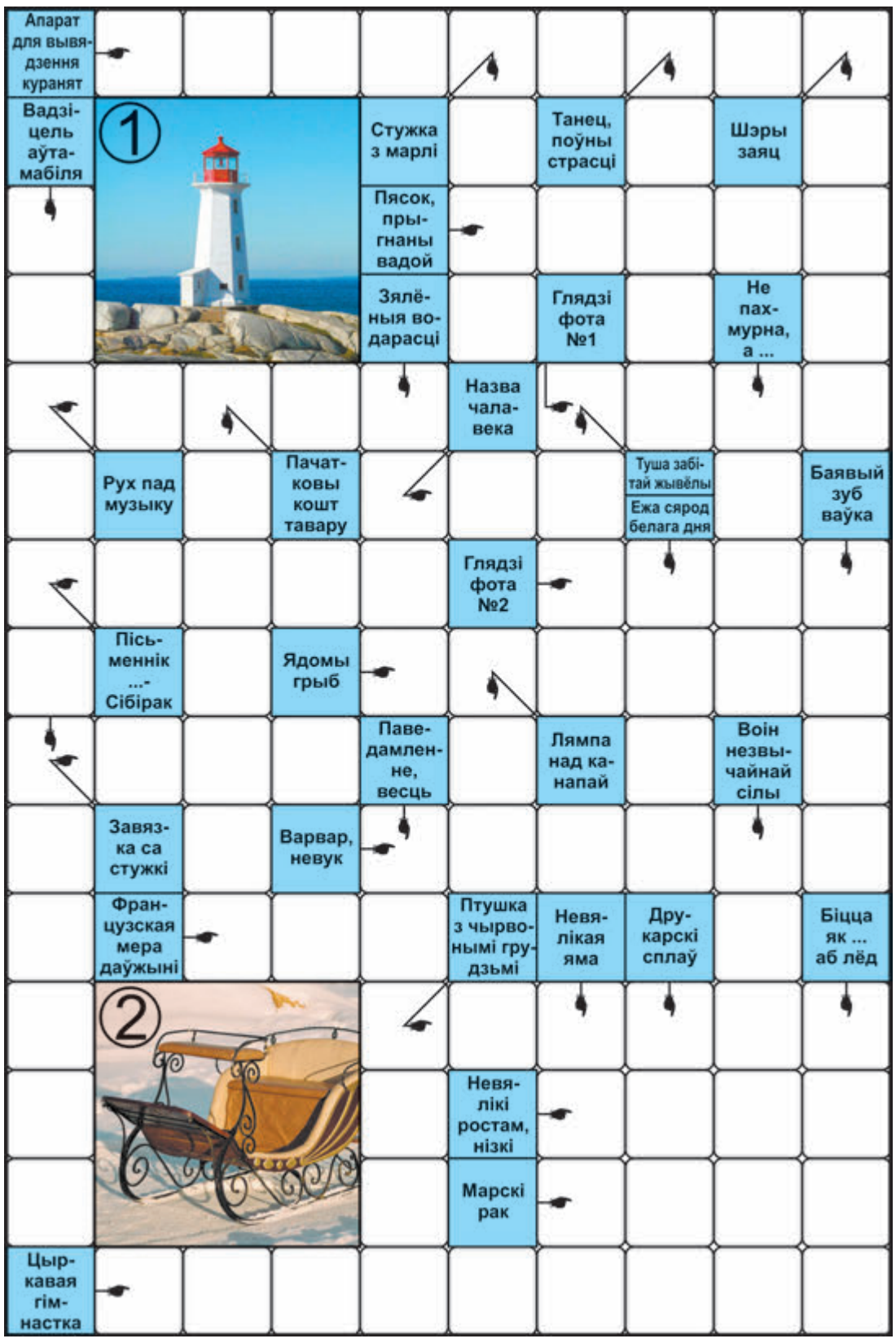

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:

Па гарызанталі: Інкубатар. Нанос. Танец. Маяк. Імя. Мамін. Сані. Абак. Бант. Вандал. Лье. Снягір. Малы. Краб. Акрабатка. **Па вертыкалі:** Бінт. Танга. Русак. Аўтамабіліст. Намінал. Ціна. Мяса. Ясна. Абед. Ікол. Бра. Вестка. Асілак. Ямка. Гарт. Рыба.

Склаў Юрый ФАЛІНСКІ, *г. Мінск.*

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.42	20.33	14.51
Віцебск —	5.28	20.27	14.59
Магілёў —	5.33	20.23	14.50
Гомель —	5.34	20.15	14.41
Гродна —	5.58	20.48	14.50
Брэст —	6.03	20.43	14.40

Месяц

Першая квадра
23 красавіка.
Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

Пр. *Аляксандра, Антона, Астапа, Івана, Марціна.*
К. *Зіты, Феліцыі, Андрэя, Сяргея, Тодара, Тэафіла.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

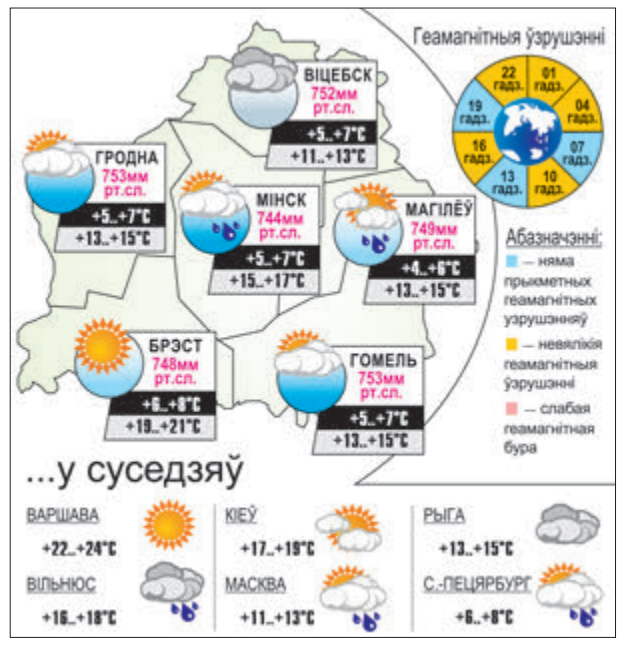

Даты Падзеі Людзі

27 КРАСАВІКА

У краіне

1849 год — нарадзіўся (Слуцкі павет) Цэраскі Вітольд Карлавіч, вучоны-астраном, прафесар Маскоўскага ўніверсітэта, член-карэспандэнт Пецярбургскай акадэміі навук. Скончыў Слуцкую гімназію (цяпер СШ № 1) і паступіў у Маскоўскі ўніверсітэт. Пасля яго заканчэння працаваў на пасадзе астранома-назіральніка ў астранамічнай абсерваторыі Маскоўскага ўніверсітэта. У 1890—1916 гадах — дырэктар абсерваторыі. В. Цэраскі быў заснавальнікам маскоўскай школы фотаметрыстаў, адным з першых даследчыкаў, якія вызначылі зорную велічыню Сонца. Некаторыя навуковыя працы вучонага прысвечаны вывучэнню метэораў. З 1895 года па яго ініцыятыве пачалося сістэматычнае фатаграфаванне неба. Памёр у 1925 годзе.

1931 год — у Мінску пры Доме камсамола з ліку ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці створаны Тэатр юнага гледача БССР (у 1939 годзе яму прысвоена імя Н. Крупскай, дзейнічаў да 1941 г.). Арганізатар і мастацкі кіраўнік — М. Кавязін.

1945 год — Беларуская ССР прынята ў склад членаў-заснавальнікаў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый (ААН). Юрыдычнай асновай для гэтага стаў прыняты Вярхоўным Саветам СССР у лютым 1944 года закон аб наданні саюзным рэспублікам паўнамоцтваў у галіне знешніх адносін. Патрабаванне СССР на канферэнцыі ў Думбартон-Оксе ў жніўні 1944 года аб уключэнні ўсіх 16 на той момант савецкіх рэспублік у лік першапачатковых членаў было адхілена. Уключаны толькі Украіна і Беларусь як рэспублікі, якія панеслі найбольшыя людскія страты ў вайне.

У свеце

1792 год — створана Таргавіцкая канфедэрацыя — саюз магнатаў і шляхты Рэчы Паспалітай, якія выступілі супраць рашэнняў Чатырохгадовага сейма 1788—1792 гадоў і Канстытуцыі 3 мая 1791 года; канфедэраты звярнуліся па дапамогу да Расіі.

1927 год — нарадзіўся Яўген Аляксандравіч Маргуноў (1927—1999), расійскі савецкі акцёр кіно, заслужаны артыст РСФСР. Сыграў эксцэнтрычную ролю Бывалага ў камедыях рэжысёра Леаніда Гайдая. Здымаўся таксама ў фільмах «Дайце кнігу скаргаў», «Сем старых і адна дзяўчына», «Тры таўстуны» і інш.

1952 год — адбыўся пад'ём у паветра першага савецкага серыйнага далёкага рэактыўнага бамбардзіроўшчыка са стрэлападобнасцю крыла Ту-16 («78»). Упершыню для самалётаў гэтага класа была распрацавана і ўкаранёна ў практыку сістэма дазапраўкі палівам у палёце «з крыла на крыло». Ту-16 серыйна выпускаўся ў мадыфікацыях разведчыка, запраўшчыка, тарпеданосца, ракетаносца, пастаўшчыка радыёперашкод.

УСМІХНЕМСЯ

— Прывітанне, давай куды-небудзь сходзім.

— Я з задавальненнем бы, але ў мяне праца, вучоба, уборка, ідзі к чорту, да бацькоў з'ездзіць трэба...

Закон захавання рэчыва не працуе.

Колькасць прыгожых жанчын вясной павялічваецца, а ўзімку памяншаецца, хоць колькасць усіх жанчын аднолькавая круглы год.

— Дарагая, хачу купіць сабе вуду.

— Але ж у цябе ўжо ёсць 28 вудачак, 8 спінінгаў, 3 лодкі, 3 скрыні воблераў і іншых прынад!

— Іх хлопцы і рыба ўжо бачылі.

Сіноптыкам, якія навучыліся ўмела маніпуляваць словам «месцамі», удалося дасягнуць практычна стапрацэнтнай дакладнасці прагнозаў надвор'я.

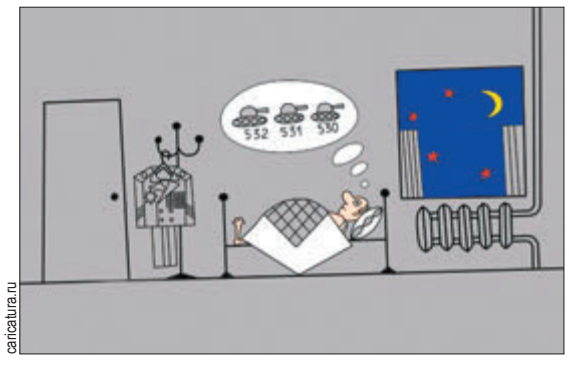

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1489. Нумар падпісаны ў 19.30 26 красавіка 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Мясцовае самакіраванне

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

27 красавіка 2018 г. № 17 (450)

стар. 3

Нашы грошы ў сметніцы?

стар. 15

Сваякам не патрэбныя?

стар. 16

Гараж ёсць... Ці няма?

ТЭМА ТЫДНЯ

ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ

Чарнобыльская «рэпутацыя» поўдня Беларусі не перашкаджае жыць, працаваць і натхняцца людзям, якія нягледзячы ні на што любяць гэтую шматпакутную зямлю.

ПРА тых, каго лёс цесна звязаў з малой радзімай, — інфармацыйны праект «Прыцягненне», які стартаваў у Гомельскай вобласці па ініцыятыве старшыні аблвыканкама Уладзіміра Дворніка. Аб маладых спецыялістах, якія атрымалі адукацыю і вярнуліся працаваць на малую радзіму, на працягу некалькіх месяцаў будуць расказваць розныя сродкі масавай інфармацыі Гомельшчыны. Чытачы і гледачы пазнаёмяцца з сапраўднымі прафесіяналамі сваёй справы, якія засталіся адданымі кутку, дзе нарадзіліся.

У Хойніцкім раёне, напрыклад, у 2015 годзе сваё першае працоўнае месца атрымалі 115 чалавек. Дагэтуль засталіся працаваць 75. **Намеснік старшыні Хойніцкага райвыканкама Жанна ЧАРНЯЎСКАЯ** гаворыць, што сітуацыя з замацаваннем маладых спецыялістаў у рэгіёне з сумна вядомай «чарнобыльскай» славай апошнія пяць-шэсць гадоў стабілізавалася:

— Летась да нас па размеркаванні 130 чалавек прыехала, і толькі 40 пакінулі раён. Ураджэнцы ў абсалютнай большасці застаюцца і працуюць на сваёй зямлі. Радуе, што многія падчас вучобы жэняцца ці замуж выходзяць, а потым сюды вяртаюцца ўжо з другой палавінкай. Практычна ва ўсіх галінах у нас закрыты вакансіі. Такая сітуацыя — вынік дзеяння дзяржаўных праграм, якія садзейнічалі таму, каб людзі былі зацікаўлены заставацца ў родных мясцінах. Напрыклад, у нас сёння актыўна будуецца жыллё для маладых спецыялістаў. Людзі атрымліваюць кватэры і дамы. Штогод у Хойніках мы будуем па адным доме: гэта 40—60 кватэр для маладых спецыялістаў. Ёсць пэўныя даплаты, якія дапамагаюць маладому спецыялісту набыць мэблю і ўсё іншае неабходнае. Умовы ёсць, ёсць магчымасць зарабляць грошы. Можа, таму і нараджальнасць у нас на высокім узроўні. У 2016 годзе па ёй мы нават былі лідарамі ў вобласці. Тады за год нарадзілася 318 дзетак.

стар. 14

«РАНЫ» НА КАРЦЕ

У чым асаблівасці жыцця на тэрыторыі з узроўнем радыяцыі ад 5 да 15 кюры на квадратны кіламетр

Першае, што кідаецца ў вочы, калі заходзіш у рабочы кабінет Сяргея Лазарэвіча, — пярэстая карта. Амаль трэць тэрыторыі — шэрага колеру, які месцамі пераходзіць у жоўты або чырвоны. Гэта балючыя месцы рэгіёна, атручаныя «чарнобыльскім» цэзіем і стронцыем. Чырвоны колер — мяжа Краснапольскага, Касцюковіцкага і Чэрыкаўскага раёнаў, дзе радыяцыя перавышае 15 кюры. Тут жыцця няма, замест яго — строгі кантрольна-прапускны рэжым, за парушэнне якога прадугледжана адміністрацыйная адказнасць. У зоне адсялення знаходзяцца буйныя раней вёскі Вепрын, Малінаўка, малая радзіма нашага беларускага песняра Аркадзя Куляшова — Саматэвічы. Летась спецпрадпрыемства «Радон» закончыла тут апошнія работы па зносе пабудоў. На карце яшчэ шмат жоўтага колеру — ім пазначаны тэрыторыі, дзе ўзровень забруджанасці вагаецца ад 5 да 15 кюры. У зоне ўплыву знаходзіцца і Слаўгарад, адзіны з райцэнтраў Магілёўшчыны. Але жыццё тут працягваецца. Як і ў іншых населеных пунктах «жоўтага» колеру. Больш падрабязна пра гэта мы гутарым з Сяргеем ЛАЗАРЭВІЧАМ, намеснікам начальніка аддзела інвестыцый, па праблемах ліквідацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС і надзвычайных сітуацый Камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Магілёўскага аблвыканкама. У аддзеле ён працуе пяць гадоў, а раней восем гадоў узначальваў лабараторыю рэабілітацыі забруджаных тэрыторый у магілёўскім філіяле Рэспубліканскага інстытута радыялогіі МНС.

Чарнобыльская «фізіка»

— З моманту аварыі на АЭС прайшло больш за 30 гадоў. Перыяд паўраспаду цэзію і стронцыю ўжо адбыўся, але трэба яшчэ 8—10 такіх перыядаў, каб ад прысутнасці гэтых элементаў нічога не засталося, — кажа суразмоўца. — Павінна прайсці яшчэ не менш за 240 гадоў.

— Значыць, супакойвацца пакуль рана?

— Калі б нехта прыдумаў, як паскорыць працэс распаду радыенуклідаў, гэта быў бы неймаверны прарыў у навуцы. Але пакуль нам трэба мірыцца з тым, што ёсць. Галоўнае, што шчыльнасць цэзію і стронцыю стала меншая, і радыяцыйны фон зменшыўся. Бо не столькі небяспечныя гэтыя хімічныя элементы самі па сабе, колькі іх Y-выпраменьванне, якое адбываецца пры распадзе. Некаторыя дажываюць у такіх умовах і да 90 гадоў, а іншыя пабылі некалькі дзён, атрымалі дозу радыеактыўнага ёду і сёння маюць вялікія праблемы з шчытападобнай залозай. Гэта ўсё індывідуальна. Тут пытанне ўжо да медыцыны, наколькі чалавек да гэтага ўспрымальны і што на яго ўплывае. Для таго каб ацаніць з высокай доляй імавернасці ступень уплыву радыяцыі на наша здароўе, трэба рабіць вельмі вялікія выбаркі, абследаваць вялікую колькасць людзей.

Акрамя ж радыяцыі, існуе шмат фактараў, якія могуць выклікаць хваробу. У прыватнасці, курэнне, алкаголь, нерацыянальнае харчаванне і гэтак далей. Увогуле з дзясятак захворванняў маюць сувязь з радыяцыйнымі фактарамі. Сярод іх — анказахворванне шчытападобнай залозы, некаторыя генетычныя адхіленні, катаракты і прамянёвыя захворванні.

стар. 13

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Самакіраванне як прадмет дыялогу

Распачата падрыхтоўка да міжнароднай канферэнцыі з удзелам Савета Еўропы

25 красавіка адбылася сустрэча старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА з дырэктарам Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы Жанам-Філіпам БАЗУЛЕМ.

На сустрэчы былі абмеркаваны пытанні арганізацыі і правядзення ў Мінску міжнароднай канферэнцыі па пытаннях мясцовага самакіравання з удзелам прадстаўнікоў кангрэса.

— Ваш візіт дазволіць узгадніць усе неабходныя працоўныя пытанні — па парадку дня, даце і месцы правядзення канферэнцыі. Гэта будзе пачатак нашай працы ў рамках падрыхтоўкі такога адказнага мерапрыемства са структурамі Савета Еўропы, — адзначыў Міхаіл Мясніковіч. Паводле яго слоў, па гэтай тэматыцы намецілася пазітыўная дынаміка ва ўзаемадзеянні Беларусі з Саветам Еўропы, Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных улад. «Гэта абнадзейвае. Мы разлічваем на канструктыўны дыялог. Безумоўна, у нас шмат цікавых ідэй і прапаноў», — падкрэсліў ён.

Старшыня Савета Рэспублікі таксама звярнуў увагу на тое, што пытанні мясцовага самакіравання пастаянна знаходзяцца ў полі зроку верхняй палаты беларускага парламента.

Парламенцкая дыпламатыя

У Савеце Рэспублікі адбыліся сустрэчы з кіраўнікамі дыпламатычных місій Грузіі і Эстоніі ў нашай краіне

З Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Грузіі Валерыем Кварацхелія спікер верхняй палаты парламента Міхаіл Мясніковіч абмеркаваў пытанні гандлёва-эканамічнага і міжпарламенцкага супрацоўніцтва, перспектывы рэалізацыі сумесных праектаў.

На думку Міхаіла Мясніковіча, парламентарыі Беларусі і Грузіі маглі б больш эфектыўна супрацоўнічаць перш за ўсё ў рамках груп дружбы. Беларусь таксама зацікаўлена развіваць партнёрства з Грузіяй у сферы адукацыі і навукі.

У сваю чаргу пасол Грузіі адзначыў высокую цікавасць дзелавых колаў Грузіі да супрацоўніцтва з Беларуссю. У ліку перспектыўных напрамкаў узаемадзеяння ён назваў IT-сферу і ахову здароўя.

З Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Эстоніі ў Рэспубліцы Беларусь Мерыке Кокаеў сустрэўся старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рахманаў. На гэтай сустрэчы таксама былі абмеркаваны пытанні гандлёва-эканамічнага і міжпарламенцкага супрацоўніцтва.

У якасці магчымых сфер узаемадзеяння Сяргей Рахманаў назваў IT-тэхналогіі, вытворчасць святлодыёднай, лазернай, рэнтгенаўскай тэхнікі, фармацэўтыку, адукацыю. «Мы гатовыя разглядаць розныя варыянты супрацоўніцтва, у тым ліку і стварэнне сумесных вытворчасцяў, — адзначыў ён. — Напрыклад, разам мы маглі б стварыць нанатэхналагічны цэнтр. Гэта перспектыўны праект, да якога можна было б прыцягнуць і іншых удзельнікаў».

На свае вочы

Сенатары праманіторылі фермы Брэстчыны

У сярэдзіне красавіка, у рамках выканання даручэння Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, упаўнаважанага прадстаўніка кіраўніка дзяржавы па Брэсцкай вобласці Міхаіла МЯСНІКОВІЧА, членамі Савета Рэспублікі праведзены маніторынг эфектыўнасці малочнатаварных комплексаў Брэсцкай вобласці.

У склад камісіі, якая ажыццяўляла маніторынг, увайшлі сенатары Ігар Краўчанка, Вольга Леўчанка, Аляксандр Марчанка, Анатоль Шчасны і Аляксандр Шышко.

Члены Савета Рэспублікі наведалі кампаніі: «Кастрычнік-Агра» і «Баравіца» Іванаўскага, «Стытычаўскае» і «Парахонскае» Пінскага, «Роўбіцкае», «Жураўлінае» і «Айчына» Пружанскага раёнаў. Рэканструкцыя і мадэрнізацыя малочнатаварных фермаў (памяшканняў пад утрыманне маладняку) у гэтых гаспадарках у асноўным ажыццяўляецца за кошт уласных сродкаў.

Маніторынг выявіў устойлівы рост па большасці паказчыкаў, якія даследаваліся. Парламентарыі ўпэўніліся, што жывёлагадоўля ў рэгіёне развіваецца дынамічна.

Сенатары адзначылі, што ва ўсіх гаспадарках вядзецца мэтанакіраваная праца па вырошчванні рамонтнага маладняку малочнага напрамку, а гэта ў будучыні дазволіць павялічыць прадукцыйнасць малочнага статка.

Разам з тым у большасці гаспадарак жывёлы не былі адабраныя па прадукцыйнасці і жывой вазе. Заўважылі члены Савета Рэспублікі і недахопы ў некаторых гаспадарках пры загрузцы кармоў, у выніку якіх губляюцца пажыўныя рэчывы ў корме. Яшчэ адна заўвага датычылася павышанай вільготнасці кармавой сумесі, што сведчыць пра парушэнні тэрмінаў нарыхтоўкі кукурузнага сіласу.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

РАБОЧАЯ СУСТРЭЧА

АБ'ЯДНАЦЬ ІНТАРЭСЫ І АТРЫМАЦЬ ВЫНІКІ

Мясцовае самакіраванне ў фармаце беларуска-еўрапейскага супрацоўніцтва

Праблемы мясцовага самакіравання стануць галоўнай тэмай абмеркавання на міжнароднай канферэнцыі з удзелам прадстаўнікоў Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы, якая адбудзецца ў Мінску ў пачатку верасня.

Рабочая сустрэча **старшыні пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Аляксандра ПАПКОВА** і **дырэктара Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы Жана-Філіпа БАЗУЛЯ** прайшла ў фармаце перагавораў у Савеце па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу.

Галоўная тэма абмеркавання — актывізацыя ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва праз правядзенне сумесных мерапрыемстваў з удзелам прадстаўнікоў мясцовых органаў улады, грамадскіх арганізацый, беларускага парламента і прадстаўнікоў мясцовых і рэгіянальных улад еўрапейскіх дзяржаў. Гэтым разам міжнародную канферэнцыю ў фармаце круглага стала запланавана правесці ў Мінску. Сярод пытанняў, якія бакі прапанавалі абмеркаваць на маючым адбыцца форуме, — становішча Еўрапейскай хартыі, вопыт работы асацыяцый мясцовага самакіравання ў Беларусі і еўрапейскіх краінах, праблемы трансгранічнага супрацоўніцтва, а таксама роля мясцовых органаў улады ў развіцці турызму, пераадоленні наступстваў аварыі на Чарнобыльскай станцыі, вырашэнні дэмаграфічных праблем.

На думку Аляксандра Папкова, сёння важна аб'яднаць інтарэсы Беларусі і рэгіянальных улад Савета Еўропы — у мэтах атрымання канкрэтнага выніку сумеснага супрацоўніцтва. «Наша мерапрыемства павінна мець практычную выніковасць. Трэба будзе разам выпрацаваць дарожную карту для работы розных структур на ўзроўні міністэрстваў, ведамстваў, навуковай супольнасці. Хацелася б, каб вынікам правядзення нашага круглага стала стала сумесная рэзалюцыя аб супрацоўніцтве, якая адпавядала б як нашым інтарэсам, так і інтарэсам нашых заходнееўрапейскіх партнёраў», — падкрэсліў парламентарый.

У сваю чаргу дырэктар Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы Жан-Філіп Базуль назваў маючую адбыцца міжнародную канферэнцыю па пытаннях мясцовага самакіравання «пунктам адліку нашага супрацоўніцтва». Ён падкрэсліў, што «Кангрэс і Савет Еўропы гатовы да дыялогу з Беларуссю, тут няма месца прадузятым адносінам, мы павінны вучыцца адзін у аднаго».

Падчас рабочай сустрэчы ў Савеце Рэспублікі была адзначана станоўчая дынаміка развіцця адносін паміж нашай краінай і Саветам Еўропы. Кангрэс мясцовых і рэгіянальных улад праяўляе цікавасць да паэтапнага пашырэння супрацоўніцтва. Сёння гэта аб'яднанне налічвае 318 членаў, якія прадстаўляюць больш за 200 000 адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак 47 дзяржаў — членаў Савета Еўропы. Беларусь бачыць супрацоўніцтва з Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных улад як магчымасць не толькі для атрымання інфармацыі і знаёмства з вопытам развіцця мясцовага самакіравання ў краінах — членах Савета Еўропы, але і для правядзення двухбаковых сустрэч з замежнымі калегамі.

Плануецца, што ў найбліжэйшы час будзе створана рабочая група, у якую ўвойдуць прадстаўнікі нашага Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі і Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы для вывучэння ўсіх пытанняў па арганізацыі міжнароднай канферэнцыі ў фармаце круглага стала ў Мінску.

Наталля БІТЭЛЬ.

БУДЗЕМ ЖЫЦЬ ДАЛЕЙ

Тэме павышэння ролі органаў мясцовага самакіравання ў рашэнні актуальных пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця было прысвечана выязное пасяджэнне Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання, якое адбылося ўчора ў Слаўгарадзе пад кіраўніцтвам старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА.

Сімвалічна, што адбылося яно ў дзень 32-й гадавіны з дня аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Слаўгарадскі раён пацярпеў ад сур'ёзнага радыеактыўнага забруджвання, па сённяшні дзень у зоне рызыкі знаходзіцца 70 населеных пунктаў, дзе пражывае 13,8 тысячы чалавек — крыху менш за палову насельніцтва раёна. Слаўгарад адзіны на Магілёўшчыне райцэнтр, які знаходзіцца ў зоне радыеактыўнага забруджвання ад 5 да 15 кюры на квадратны кіламетр. Але раён, нягледзячы на ўсе цяжкасці, развіваецца і нават здолеў назапасіць карысны вопыт па пераадольванні наступстваў аварыі і садзейнічанні занятасці насельніцтва. Тут адрадзілі традыцыі старадаўняга сыраварэння і нават заснавалі фестываль «Гаспадарчы сыр», які сёлета будзе адзначацца ўжо сёмы раз. Жыхары Слаўгарадчыны актыўна ўцягваюцца ў прадпрымальніцкую дзейнасць, займаюцца рамесніцтвам, вучацца рэалізоўваць праекты міжнароднай тэхнічнай дапамогі.

Дэпутаты наведалі аб'екты, якія сталі знакавымі ў развіцці гэтай дзейнасці, — Слаўгарадскую сяроднюю школу № 1, Лапаціцкі сельсавет, унікальны музей пад адкрытым небам у аграгарадку Лясная. Вопытам пераадолення наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, адаптацыі насельніцтва да пражывання на забруджаных тэрыторыях, стварэння спрыяльных умоў для вядзення ў такіх асаблівых абставінах бізнесу, а таксама павышэння інвестыцыйнай прывабнасці раёна падзяліліся старшыня Слаўгарадскага райсавета дэпутатаў Святлана Язерская, старшыня Лапаціцкага сельскага Савета дэпутатаў Сцяпан Байцоў і іншыя. Народныя абраннікі змаглі таксама азнаёміцца з работай прыватных прадпрыемстваў, якія паспяхова рэалізуюць у раёне свой бізнес, наведаць прэзентацыі-выстаўкі вырабаў мясцовых майстроў, гісторыка-культурныя славутасці раёна.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

(Больш падрабязна пра тое, што адбывалася падчас выязнога пасяджэння Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання, чытайце ў наступным нумары «МС».)

ПОГЛЯД ЗБОКУ

ГРОШЫ Ў СМЕТНІЦУ, або Пра што маўчаць яноты

У нашай краіне ўжо не першы год прапагандуюць раздзельны збор смецця. Напэўна, няма чалавека, які б не бачыў рэкламу, дзе яноты заклікаюць да свядомасці грамадзян, каб тыя правільна размяркоўвалі адходы па кантэйнерах. І людзі сапраўды падтрымалі гэтую ініцыятыву. Усё б добра, але ідэальную карціну псуе адно цікавае пытанне: «Вы бачылі калі-небудзь, як збіраюць адходы ў кантэйнеры для раздзельнага збору?» Адказ парадаксальны — усе адсартаваныя другасныя рэсурсы часта скідаюць у адну машыну, каб потым прывезці іх на сартавальныя лініі смеццевага завода. А навошта тады было збіраць раздзельна? Пра тое, хто зарабляе на смецці, хто за гэта плаціць і як можна было зарабіць інакш — чытайце далей.

Бясплатная ініцыятыва?

Сістэмай раздзельнага збору смецця, якая прыйшла да нас з Захаду, у краіне заняліся сур'ёзна. Толькі сёлета павінны заварыць амаль 2000 смеццеправодаў у Мінску. Узамен жыхары сталіцы атрымаюць 130 кантэйнерных пляцовак. Аднак існуе меркаванне, што кансервацыя смеццеправодаў не зробіць нічога добрага, акрамя таго, што палепшыць санітарны стан пад'ездаў. Людзі ж вымушаны будуць пастаянна спускацца з кватэр і сартаваць адходы па кантэйнерах, колькасць якіх павялічыцца каля пад'ездаў у разы.

Варта адзначыць, што ў Еўропе людзей стымулююць да раздзельнага збору другасных рэсурсаў праз дыферэнцаваную сістэму аплаты за набытыя кантэйнеры для раздзельнага збору адходаў. У выпадку, калі працэс сартавання жыхарамі дома парушаецца, то і памер аплаты за кантэйнер павялічваецца. Нас таксама прымушаюць плаціць за збор, сарціроўку і вываз бытавых адходаў і адначасова спрабуюць пераканаць заносіць у кантэйнер другасную сыравіну бясплатна.

Але ж для насельніцтва нашай краіны ёсць альтэрнатыва. У Беларусі шмат гадоў (а дакладней, ужо больш за стагоддзе) дзейнічае сістэма нарыхтоўчых пунктаў другасных рэсурсаў Белкаапсаюза, а таксама Белрэсурсаў, ЖКГ, дзе грамадзянам выплачваюць грошы за прынесеную другасную сыравіну. Аднак сёння кантэйнеры жывуць сваім жыццём, а нарыхтоўчыя пункты — сваім. Прычым, у краіне ствараецца і такая сітуацыя, калі дзве сістэмы збору другаснай сыравіны нават перашкаджаюць адна адной.

Лагічна, што можна было б замест кантэйнераў для раздзельнага збору стварыць нарыхтоўчыя пункты, і жыхары кожнага мікрараёна змаглі б зарабіць грошы на сваіх адходах. Людзі б проста адносілі адсартаваныя макулатуру, шкло, ПЭТ-бутэлькі не ў кантэйнеры, а на нарыхтоўчы пункт. Шмат у чым гэта б вырашыла і тую праблему, калі чалавек выходзіць з кватэры ў шматпавярховым доме і літаральна ўпіраецца ў некалькі кантэйнераў, якія ставяцца каля самага ўвахода ў пад'езд, што сустракаецца даволі часта ўжо не толькі ў Мінску, нават і ў райцэнтрах.

Арганізацыі ЖКГ год ад году пашыраюць колькасць кантэйнераў для раздзельнага збору ў гарадах і малых населеных пунктах. У той жа час таму ж Белкаапсаюзу даволі часта мясцовыя ўлады адмаўляюць у выдзяленні зямлі для стварэння нарыхтоўчых пунктаў другаснай сыравіны, а дзяржаўная ўстанова «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» адмаўляе ў фінансаванні закупкі нарыхтоўчых пунктаў — якраз з прычыны наяўнасці кантэйнераў для раздзельнага збору адходаў вакол месца, дзе мог бы размясціцца пункт.

Тут варта растлумачыць, што «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» фарміруе фонд і акумулюе грошы на развіццё ў краіне прыёманарыхтоўчай сеткі, кантэйнераў раздзельнага збору, смеццеперапрацоўчых заводаў і г. д.

Такія вось парадоксы

Абслугоўванне кантэйнерных пляцовак у дварах адбываецца часта за кошт сродкаў грамадзян. Атрымліваецца, што мы плацім грошы за абслугоўванне кантэйнерных пляцовак, за вываз смецця і за ўтылізацыю адходаў. Мы бясплатна павінны сабраць адходы, адсартаваць іх і аднесці ў кантэйнер (таму што смеццеправод будзе, хутчэй за ўсё, завараны). І пры гэтым чым больш мы выкінем адходаў у павялічаную колькасць кантэйнераў, тым больш заплацім за яго вываз і, заканамерна, большай будзе сума ў жыроўцы.

Ёсць і яшчэ адзін парадокс. Вельмі часта смеццявоз, які прыязджае, каб сабраць паасобна раскладзеныя адходы, згружае іх усе цалкам у адну кучу. Далей ён перавозіць іх на смеццеперапрацоўчы завод, дзе... зноў пачынаецца працэс сартавання. А гэта зноў жа павялічвае кошт нашай жыроўкі.

Чым адрозніваецца прыёманарыхтоўчы пункт? Там таксама збіраюць адходы раздзельна. Пры гэтым у пункце выплачваюць здатчыкам грошы за другасную сыравіну Далей усё гэта, амаль адразу, асобна вывозіцца на перапрацоўчыя прадпрыемствы краіны, мінуючы сартавальныя лініі. Пры гэтым ажыццяўляецца збор з захоўваннем якасных параметраў другаснай сыравіны, што дазваляе яе больш эфектыўна перапрацаваць з найменшымі стратамі і зноў пусціць у гаспадарчы абарот.

«Мы павінны даць насельніцтву права выбару — выкінуць адходы у кантэйнер, ці аднесці іх у нарыхтоўчы пункт і атрымаць за гэта грошы. Сёння трэба пашырыць і наблізіць прыёманарыхтоўчую сетку да насельніцтва. Варта таксама адзначыць, што ў апошнія гады пашыраецца спектр нарыхтоўваемай другаснай сыравіны (адпрацаваная аўтамабільная аліва, бытавая тэхніка, тэкстыльныя адходы). Атрыманыя ў нарыхтоўчым пункце грошы насельніцтва па жаданні можа накіраваць на аплату часткі жыроўкі», — расказала **начальнік упраўлення нарыхтовак Белкаапсаюза Аксана СКІНДЭР.**

Вось і атрымліваецца, што камунальныя службы не дагаворваюць з дапамогай янотаў пра тое, што на смецці можна было б сэканоміць аплату паслуг ЖКГ. Дарэчы, рыхтуецца яшчэ адна рэклама, дзе яноты будуць вадзіць грамадзян па смеццесартавальным заводзе. Можа, янотам варта было б усё ж правесці экскурсію і па нарыхтоўчым пункце?

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

СТАЛІЧНЫЯ АДМЕТНАСЦІ

НА СВАЁЙ ХВАЛІ

Які век адмераны мінскім водакалонкам?

У дзяцінстве калонка, размешчаная непадалёк ад бабулінага прыватнага дома, здавалася сапраўдным цудам. Гэта ж цэлая прыгода: можна набраць вядро вады за лічаныя імгненні, памыць побач машыну, у спякотнае надвор'е ўмыцца самому і нават папіць проста з краніка ледзяной вады... А што можа быць весялей, чым апырскаць адно аднаго і прыйсці дадому абсалютна мокрымі, але шчаслівымі? У дарослым жыцці водаразборная калонка ўжо не бачыцца сімвалам весялосці і бесклапотнасці. Клопатаў якраз хоць адбаўляй: адсутнасць водаправода ў доме наўрад ці будзе асацыявацца з прыгодамі, а ўнушальныя рахункі за карыстанне калонкай — дзякуючы тым самым юным веселунам — могуць прымусіць не тое што ўсміхнуцца, а выпусціць скупую слязу. Мы паспрабавалі высветліць, як змагацца з агульным доступам да калонак і ці доўга яшчэ можна будзе бачыць іх на вуліцах Мінска?

Дарэчы, на дзяцей, якія дарма льюць чыстую ваду, хутчэй за ўсё, нагаворваць не варта. Значная частка з іх нават не падазрае, для чаго патрэбныя гэтыя мудрагелістыя ўстаноўкі. Усё ж калонку інакш як прывітаннем з мінулага стагоддзя не назавеш, бо сталічныя дамы, у якіх няма водаправода, вялікая рэдкасць. Ды і тыя наўрад ці належаць руплівым гаспадарам — часцей за ўсё не ў самых камфортных умовах жывуць праблемныя сем'і і адзінокія пажылыя людзі, у якіх не застаецца ні сіл, ні сродкаў, каб змяніць сітуацыю. Яшчэ адзін варыянт — тыя мінчане, над якімі ледзь не дзясяткамі гадоў вісела пагроза зносу раёна, вось і не праводзілі ў дом камунікацыі. Зараз горад пачаў больш выразна адказваць на пытанні пра планы па зносе. Ды ўвогуле Мінск паступова адыходзіць ад старой прыватнай забудовы, асабліва бліжэй да цэнтра. Але яшчэ многія вулачкі навяваюць думкі не пра велічную сталіцу, а пра зусім іншыя мясціны. Якраз туды, пакуль ёсць такая магчымасць, мы і адправіліся.

Нягледзячы на тое, што адлік часу да заканчэння існавання многіх дамоў у Сельгаспасёлку ідзе на месяцы, атмасфера тут спакойная: то тут, то там, дзе не вельмі высокія агароджы, відаць, як людзі наводзяць у сябе ў дварах парадак пасля зімы. Праўда, пагутарыць згаджаюцца далёка не ўсе. А хто і гатовы, нічога добрага на гэту тэму сказаць не можа. «З маіх суседзяў толькі Іванавіч ваду ў калонцы набірае. Дык, у яго ні кацяняці, ні дзіцяці, а толькі напаўразбураны дом бацькоўскі. Усе грошы спускае на адно, — робіць характэрны жэст Таццяна Пятроўна, якую мы сустракаем па дарозе з крамы. — Ды ён асабліва не пакутуе: ні памыцца, ні прыбрацца, ні бялізну перамыць — нічога не трэба. А я нават думаць не хачу, як бы я без водаправода спраўлялася. У юнацтве па два велізарныя вядры з калодзежа прыносіла, цяпер мне гэта не пад сілу».

Дзеля цікавасці вырашаем падысці да нашай галоўнай «гераіні» — калонкі. Праўда, скарыстацца ёй дакладна не атрымаецца: няма неабходнай ручкі. Дарэчы, як адзначаюць на прадпрыемстве «Вадазбыт» (УП «Мінскводаканал»), менавіта водаразборныя ручкі — самы дзейсны спосаб пачаць выкарыстоўваць калонкі рацыянальна. Спецыяльныя ручкі выдаюць толькі жыхарам навакольных дамоў, якім пітная вада неабходная для побыту. Але, як аказалася, народныя «ўмельцы» без асаблівых цяжкасцяў могуць вырабіць патрэбны рычаг. І ўсё ж такі для гэтага трэба пастарацца, а таму любы сустрэчны не стане праліваць ваду дарэмна. Наогул, галоўная праблема не ў тым, што адкрыць калонку можа кожны, а ў тым, як ён гэтую ваду будзе выкарыстоўваць. Папіць — калі ласка, а вось мыць машыну ці паліваць агарод пітной вадой — усё ж недазваляльная раскоша.

На пачатак гэтага года ў Мінску налічвалася 620 калонак. Пры гэтым за апошнія пяць гадоў іх колькасць зменшылася амаль у два разы. Прынцып, па якім калонку дэмантуюць або адключаюць, просты: у радыусе 100 метраў ад яе не павінна застацца дамоў без водаправода. Але нават калі гэта ўмова выканана, дэмантаваць калонку адразу ж ніхто не будзе. Для пачатку яе адключаць на тры месяцы, каб праверыць, ці не будзе скаргаў ад мясцовых жыхароў. Так што аб тым, што калонкі знікнуць бясследна ў найбліжэйшы час, гаворка пакуль не ідзе. Усё ж падключэнне водаправода — справа добраахвотная. І многія людзі, у якіх яго няма, не занадта з-за гэтага пакутуюць: маўляў, што тут складанага? Прынесці вядро вады — мінімальная зарадка. Зараз у сталіцы адкрыта каля 1800 асабовых рахункаў на карыстанне водакалонкамі.

Дарэчы, спецыяльныя здымныя ручкі — не адзіны спосаб блакавання калонкі. Некаторыя па-старому навешваюць на яе замок, іншыя — карыстаюцца адпаведнай электроннай картай. (Праўда, у Беларусі гэтую тэхналогію не выкарыстоўваюць, калі цікава паглядзець, як яна працуе, трэба ехаць у Расію, напрыклад у Іркуцк або Волагду.)

Па вуліцах Сельгаспасёлка мы гулялі каля дзвюх гадзін. І ці то нам не пашанцавала, ці то так сітуацыя склалася — нам не трапіўся ні адзін чалавек, які набіраў бы ваду з калонкі. Так і стаяць яны самотна, моўчкі нагадваючы аб эпохах, якія незваротна сыходзяць...

Дар'я КАСКО.

Падтрымка, а не ўсплёск радыяфобіі

Павелічэнне матэрыяльнага дабрабыту і стварэнне новых працоўных месцаў — прыярытэты дзяржаўнай палітыкі на пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС тэрыторыях. Людзей, якія там жывуць, трэба падтрымліваць як псіхалагічна, так і эканамічна, упэўнены начальнік упраўлення рэабілітацыі пацярпелых тэрыторый Дэпартамента па ліквідацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Валерый БАХАНКО.

— Неабходна рабіць усё магчымае, каб павялічыць заработную плату людзям, што жывуць і працуюць на пацярпелых ад аварыі тэрыторыях, ствараць новыя працоўныя месцы, — адзначыў ён. — Таму прыярытэт дзяржаўнай палітыкі на перспектыву — далейшае зніжэнне рызыкі неспрыяльных наступстваў для здароўя грамадзян, садзейнічанне аднаўленню і ўстойліваму сацыяльна-эканамічнаму развіццю рэгіёна пры безумоўным забеспячэнні патрабаванняў радыяцыйнай бяспекі.

Паступова, дзякуючы падтрымцы дзяржавы, жыццё на гэтых тэрыторыях змяняецца да лепшага, у тым ліку і ў плане радыяцыйнай бяспекі. Так, для атрымання прадукцыі раслінаводства і жывёлагадоўлі, якая адпавядае нарматывам, праводзяцца ахоўныя мерапрыемствы ў галіне сельгасвытворчасці — вапнаванне, унясенне павышаных доз калійных і фосфарных угнаенняў, што дазваляе ў пяць-шэсць разоў зніжаць узровень радыеактыўнасці. Дапамагае ў гэтым працэсе і прымяненне спецыяльных кармавых рацыёнаў, стварэнне культурных пашаў і сенакосаў. За апошнія 25 гадоў у сельскагаспадарчае выкарыстанне ўцягнута больш за 19 тысяч га (ці 7 % ад выведзеных з абароту зямель).

Сацыяльную скіраванасць мае і распрацаваная канцэпцыя саюзнай праграмы сумеснай дзейнасці па прадухіленні наступстваў чарнобыльскай катастрофы на перыяд 2019—2022 гадоў, якая знаходзіцца на ўзгадненні. Па словах Валерыя Баханко, асаблівая ўвага ў ёй будзе ўдзяляцца сацыяльнай абароне і медыцынскаму забеспячэнню, комплексу ахоўных мерапрыемстваў у населеных пунктах, дзе доза радыяцыі можа перавышаць дапушчальныя нормы, падтрымцы сістэмы радыяцыйнага кантролю, вяртанню ў карыстанне выведзеных з абароту зямель з улікам эканамічных патрабаванняў і радыяцыйнай бяспекі.

Не менш важна, на думку спецыяліста, ствараць і псіхалагічныя ўмовы для жыцця людзей на пацярпелых тэрыторыях:

— Сёння «тэма радыяцыі» на гэтых тэрыторыях амаль не гучыць — там жывуць, працуюць, вырошчваюць чыстую прадукцыю. Я сам працаваў дырэктарам саўгаса на тэрыторыях радыеактыўнага забруджвання, за сем гадоў стварыў 14 новых вытворчасцяў. Людзям, якія засталіся там, неабходна матэрыяльная і псіхалагічная падтрымка, а не новы ўсплёск радыяфобіі.

Вераніка КОЛАСАВА.

ДЫЯЛОГ З НАГОДЫ

ЛЮДЗІ ВЫРАТАВАЛІ ГЭТУЮ ЗЯМЛЮ

Тыя, хто адпрацаваў на забруджаных тэрыторыях дзясяткі гадоў, заслугоўваюць асаблівай увагі

НАПЯРЭДАДНІ гадавіны аварыі на Чарнобыльскай АЭС «МС» пагутарыла са старшынёй Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы, дэпутатам ад Быхаўскай акругі № 81 (Быхаўскі, Слаўгарадскі, Краснапольскі, Касцюковіцкі раёны) Таццянай КАНАНЧУК.

— Таццяна Пятроўна, вы пабывалі на сваёй малой радзіме ў апошнія выхадныя?

— Так. Я там бываю часта: падчас кожнага тыдня работы ў акрузе і ў выхадныя.

— Якая там зараз радыяцыйная абстаноўка?

— Сітуацыя пасля 1986 года змянілася істотна. За гэты час частка населеных пунктаў, дзе ўзровень забруджвання радыенуклідамі быў ад 5 да 15 кюры на квадратны кіламетр, перайшла ў пералік населеных пунктаў з узроўнем забруджвання ад 1 да 5 кюры на квадратны кіламетр. Сярод населеных пунктаў, дзе ў глебе захоўваецца досыць высокая канцэнтрацыя радыеактыўных рэчываў, застаюцца Слаўгарад, некалькі аграгарадкоў — Свенск, Гіжэнка, Рэкта, іншыя населеныя пункты.

— Як мяняецца жыццё са змяншэннем радыяцыі?

— Паляпшэнне радыеактыўнай абстаноўкі адбываецца ў выніку дзвюх рэчаў: натуральных працэсаў (пасля завяршэння перыяду паўраспаду радыеактыўных элементаў) і ў выніку захадаў з боку чалавека. У асноўным гаворка пра цэзій-137 і стронцый-90. Іх перыяд жыцця досыць доўгі — больш за 30 гадоў. На працягу пяці чарнобыльскіх праграм праводзяцца ахоўныя мерапрыемствы (вапнаванне глебы, унясенне мінеральных угнаенняў), якія накіраваныя на звязванне радыеактыўных элементаў у глебе, — для таго каб яны не траплялі ў расліны. Гэта дазволіла атрымліваць чыстую прадукцыю. За апошнія гады не было ніводнага выпадку рэгістрацыі забруджанага радыенуклідамі малака нават у прыватным сектары на тэрыторыі маёй акругі. Кароў там пасуць на апрацаваных пашах. Спецыяльныя мерапрыемствы вярнулі вялізную колькасць зямель у сельгасабарот.

Вялікай праблемай пакуль застаецца лясны фонд, дзе мерапрыемствы па абароне ад радыяцыі праводзіць больш складана і яны менш эфектыўныя.

Падчас рэалізацыі першай і другой дзяржаўных праграм па пераадольванні наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС была праведзена дэзактывацыя глебы ў вялікай колькасці населеных пунктаў, асабліва каля ўстаноў сацыяльнай сферы: школ, дзіцячых садкоў, бальніц. Трэцяя і чацвёртая праграмы былі накіраваныя на рэабілітацыю забруджаных радыенуклідамі тэрыторый, на іх сацыяльна-эканамічнае развіццё.

Галоўная задача пятай праграмы, якая ажыццяўляецца зараз, — пераход на ўстойлівае развіццё гэтых тэрыторый. Мадэрнізуюцца школы, будуюцца фізкультурна-аздараўленчыя цэнтры, малочнатаварныя, свінагадоўчыя комплексы. Сёння, калі недасведчаны чалавек апынецца там, то не ўбачыць ніякага адрознення ад іншых раёнаў. Там працуюць вытворчасць, сацыяльныя аб'екты, развіваецца прадпрымальніцтва. Разам з тым працягваюцца мерапрыемствы па радыяцыйнай абароне.

Сёння па ўсёй краіне на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях пражывае яшчэ каля 1,1 мільёна чалавек у 2193 населеных пунктах. Раней пражывала больш за два мільёны. У 1,7 раза зменшыліся забруджаныя плошчы.

Адзін з самых важных кірункаў, які змяшчаюць усе пяць праграм, — сацыяльная абарона, медыцынскае забеспячэнне, санаторна-курортнае лячэнне і аздараўленне насельніцтва. Усе людзі, якія пражываюць на гэтых тэрыторыях, праходзяць абавязковую дыспансерызацыю, усім дзецям забяспечана бясплатнае аздараўленне і харчаванне ва ўстановах адукацыі. Кірункі гэтыя пастаянна ўдасканальваюцца.

Мы цяпер кажам, што вельмі важна мець у дзіцячых аздараўленчых цэнтрах сучаснае медыцынскае абсталяванне для ранняй дыягностыкі. Гэты кірунак неабходна развіваць, бо да 2056 года ў нас усё яшчэ застанецца 1051 населены пункт на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях.

> Самазаспакаенне ў тых, хто там пражывае, не павінна быць. Трэба кантраляваць прадукцыю. Умовы для гэтага створаны, напрыклад у школах ёсць адпаведныя цэнтры. Трэба абмяжоўваць і наведванне лясоў. Нам жыць з гэтым яшчэ не адно дзесяцігоддзе.

— У вас дазіметр ёсць?

— Не. Што датычыцца дозы выпраменьвання, то гадавы ўзровень не павінен перавышаць 1 мзв (мілізіверт). Я пражыла там усе 32 гады пасля аварыі на ЧАЭС. У красавіку 1986 года заканчвала трэці курс Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Куляшова, і ўжо на чацвёртым курсе вахтавым метадам вучэбную чвэрць працавала ў родным Слаўгарадскім раёне ў школе, бо многія настаўнікі з'ехалі, настаў востры недахоп кадраў. На пятым курсе гэта ўжо было дзве чвэрці. Уся мая працоўная дзейнасць, да абрання ў парламент, праходзіла ў гэтым раёне. А калі працавала старшынёй райсавета, то наведвала і зоны адчужэння. Заўсёды імкнулася выконваць усе санітарныя нормы і патрабаванні для таго, каб вырасціць здаровымі сваіх дзяцей.

— Праблема з кадрамі на гэтых тэрыторыях захоўваецца?

— Пра недахоп кадраў там ужо па вялікім рахунку размова не ідзе. Ёсць цякучасць: маладыя спецыялісты пасля адпрацоўкі з'язджаюць, сыходзяць у дэкрэтныя адпачынкі. Радыяцыі дагэтуль баяцца, але ж у першыя гады была паніка. У месца, адкуль людзі масава выязджаюць, складана кагосьці накіраваць. Хаця... У наш выпускны год адбываўся эксперымент па студэнцкім самакіраванні. Мы павінны былі самі размеркавацца — без удзелу дэканата. З нашага курса выпускалася 125 матэматыкаў і 50 фізікаў. І мы закрылі ўсе «чарнобыльскія» раёны. Сама паехала на сваю радзіму. Цяпер, калі працую ў акрузе, сустракаю сваіх былых аднакурснікаў, якія засталіся, стварылі сем'і, жывуць і працуюць.

Зараз няма ранейшага непрыняцця «чарнобыльскіх раёнаў». Міграцыя не адрозніваецца ад той, што адбываецца ўсюды: людзі пераязджаюць у буйнейшыя населеныя пункты.

> Зараз няма ранейшага непрыняцця «чарнобыльскіх раёнаў». Міграцыя не адрозніваецца ад той, што адбываецца ўсюды: людзі пераязджаюць у буйнейшыя населеныя пункты.

— Якія праблемы надзённыя для гэтых рэгіёнаў?

— Праблемы, якія ўзнікаюць, становяцца больш кропкавымі. Пры далейшым уцягванні зямель, якія пацярпелі ад аварыі, у вытворчасць важна не забываць пра тое, што цэнтральная гаспадарка, скажам, можа знаходзіцца на адносна чыстай тэрыторыі, а палі, на якіх працуюць механізатары, на забруджанай. Аднак, згодна з дзеючым заканадаўствам, такой гаспадарцы ўжо не вылучаюцца сродкі для спецвопраткі. Усе гэтыя нюансы трэба прадумваць.

Сёлета плануецца паступленне ў Палату прадстаўнікоў законапраекта аб карэкціроўцы Закона аб радыяцыйнай бяспецы. Пасля яго прыняцця трэба ўносіць змены ў іншыя нарматыўныя акты. Час мяняецца. Раней радыяцыяй было забруджана 23 % тэрыторыі, цяпер — 11 %, але адзін і той жа чалавек можа працаваць і пражываць і на чыстай тэрыторыі, і на забруджанай. Напэўна, складана гэта ўлічыць, але трэба шукаць магчымасці.

Дзяржава аказала моцную дапамогу для адраджэння гэтых тэрыторый, але вялікую ролю ў гэтым сыграла само насельніцтва. Сваёй верай у родную зямлю, працай без аглядкі на незвычайныя ўмовы людзі выратавалі сваю малую радзіму. Інакш не скажаш. І сёння яны правільна падымаюць пытанне: мы прапрацавалі на забруджаных тэрыторыях 30 гадоў і хацелі б, каб пры выхадзе на пенсію гэта было нейкім чынам улічана. Такі падыход быў бы справядлівы. Пра гэта трэба сёння думаць.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ВЕДАЦЬ, ДУМАЦЬ, РАЗУМЕЦЬ... І ПЕРАМАГАЦЬ!

Рэспубліканская тэлевіктарына для школьнікаў «Я ведаю!» набліжаецца да фіналу

Праграм, разлічаных на шырокую аўдыторыю дзяцей і падлеткаў, на нашым тэлебачанні не так і шмат — ды, лічыце, зусім няма. Таму маштабнаму сумеснаму праекту генеральнага прадзюсарскага цэнтра Белтэлерадыёкампаніі і Міністэрства адукацыі, інтэлектуальнаму шоу «Я ведаю!» для вучняў 5—11 класаў, якое стартавала летась, проста наканавана было стаць заўважным і рэйтынгавым.

Георгій КАЛДУН закідвае гульцоў пытаннямі ў студыі...

А Дзмітрый НОВІК разам з педагогамі перажывае за ход турніру ў «настаўніцкай» і падтрымлівае тых, хто выбыў.

Ужо ў гэтую суботу, 28 красавіка, пачнецца серыя з сямі суперфінальных гульняў. Каб зрабіць іх цікавейшымі, арганізатары ўнеслі ў праграму некаторыя змены. Так, школьнікі раскажуць пра сябе, школу і любімых настаўнікаў у самастойна знятых відэароліках. А ў завяршальным туры гульні, калі абодва прэтэндэнты на перамогу не змогуць даць правільны адказ, спраўляцца з пытаннем давядзецца іх настаўнікам...

СТРЭС І ЯК ЯГО ПЕРАМАГЧЫ

Хутка сярод 84 фіналістаў вызначацца абсалютныя пераможцы ў кожнай паралелі, якія атрымаюць не толькі ганаровыя дыпломы і прызы, але і каштоўныя падарункі для ўсяго свайго класа. А пакуль аднакласнікі, бацькі і настаўнікі з хваляваннем чакаюць вынікаў інтэлектуальнага турніру, мы папрасілі падзяліцца ўражаннямі аднаго з яго вядучых **Георгія КАЛДУНА.**

— У цябе багаты вопыт вядзення інтэлектуальных тэлешоу. З кім цяжэй працаваць — з дарослымі або дзецьмі?

— Як паказала практыка, ад узросту мала што залежыць. Калі ёсць магчымасць падладзіцца пад кожную ўзроставую катэгорыю, сарыентавацца, на што яны рэагуюць, якія жарты разумеюць, дзе іх мае сэнс падтрымаць, а дзе крыху заблытаць — тады кожная праграма атрымліваецца адметнай. Дзеці вельмі розныя, і адлегласць нават у адзін год вельмі нават прынцыповая. У нас часам гульні з пятымішостымі класамі выходзілі нашмат лягчэйшымі і забаўнымі, чым са старшакласнікамі, якія, магчыма, занадта заклапочаныя тым, як яны выглядаюць збоку. А пяці-шасцікласнікі — яшчэ дзеці, яны больш непасрэдныя, і ў гэтым ёсць як сваё харство, так і небяспека, што ты чалавека прымусіш заплакаць або ўпасці ў ступар. Каб высветліць, як яны будуць рэагаваць на падзеі на здымачнай пляцоўцы, мы папярэдне сустракаліся і гутарылі з усімі ўдзельнікамі.

Напрыклад, на фразу: «Вы ж разумееце, што калі выбываеце адразу пасля першага тура, то лепшае, што можаце зрабіць — упасці на падлогу, біць нагамі, плакаць і крычаць, што жыццё больш не мае ніякага сэнсу», — адны ківаюць і пагаджаюцца, а другія смяюцца і разумеюць, што гэта жарт... Словам, дзеці розныя, непрадказальныя — як, зрэшты, і дарослыя. Проста ёсць пэўная спецыфіка: з дзецьмі трэба паводзіць сябе, напэўна, больш акуратна і тактоўна, каб іх не пакрыўдзіць. Нават дарослы чалавек перад камерамі губляецца і хвалюецца з непрывычкі, гэта нармальна, а ў дзяцей стрэс яшчэ большы — на першых гульнях было відаць, як моцна на іх цісне атмасфера. Даводзілася нават звяртацца да медыкаў, якія дзяжурылі на ўсіх здымках, каб крыху зменшыць ступень хвалявання. Таму я стараюся паводзіць сябе педагагічна і не толькі падобраму жартую з кагосьці, але перадусім падбадзёрваю ўдзельнікаў, у перапынках часта падыходжу і падказваю, што, напрыклад, у трэцім туры будуць складанасці вось такога кшталту, звяртайце ўвагу на фармулёўкі — проста каб яны не «пасыпаліся» з-за стрэсу, а маглі сканцэнтравацца і найлепшым чынам праявіць сябе.

— Хтосьці з удзельнікаў запомніўся асабліва — магчыма, нават не эрудыцыяй і шырынёй кругагляду, а нейкімі рысамі характару?

— Так, было многа яркіх удзельнікаў. Напрыклад, некалькі вельмі разумных дзяўчат, якія дайшлі да фіналу ў сваіх адборачных гульнях — такія рацыянальныя і лагічныя, што нават не верылася, што гэта ўсяго толькі сёмы ці восьмы клас. Сярод малодшых былі забаўныя, вельмі пазітыўныя персанажы, якія задавалі тон на пляцоўцы — адзін з хлапцоў парадаваў хуткай і прыязнай рэакцыяй на жарты і смешныя сітуацыі, паводзіў сябе так натуральна і свабодна, што было проста прыемна глядзець.

ПЫТАННІ ПРА ПЫТАННІ

Нам з вамі, шаноўныя гледачы, лёгка, седзячы на канапе, уяўляць сябе стратэгамі і абурацца, чаму гэта дзеці не ведаюць Аляксея Калюжнага або саліста ансамбля «Песняры». Але па той бок экрана адчуванні зусім іншыя, і нават элементарнае пытанне можа выбіць з каляіны.

— Я, прызнаюся, у гульнях з удзелам старшакласнікаў не раз і не два лавіла сябе на думцы, як шмат не ведаю... У цябе такія моманты здараліся?

— Натуральна, прычым я ніколі не саромеюся сказаць пра гэта ўголас. Не разумею, чаму ў расійскіх і ўкраінскіх інтэлектуальных шоу такога не адбываецца: у чым праблема, чаму вядучы мусіць уяўляць з сябе крыніцу абсалютных ведаў?.. Многія людзі ведаюць на парадак або на некалькі парадкаў больш за мяне — аднак немагчыма ведаць усё, і гэта нармальна. У праграме мы ні ў якім выпадку не імкнёмся выставіць дзяцей дурнямі альбо, наадварот, гэткімі завучкамі-«батанікамі», таму я папрычым не прынцыпова, сусветнай або гісторыі Беларусі. Я амаль нічога не ведаю з гэтай вобласці, за выключэннем, быць можа, Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі і Вялікай Айчыннай вайны, за няведанне якіх у школьныя гады мяне зганьбілі б і закідалі тапкамі. Але затое я добра разбіраюся ў іншых рэчах. Вось каб не было такога суб'ектыву, якія пытанні пускаць у эфір, заўжды вырашаецца капярэджваю іх: «Не засмучайцеся, калі не будзеце ведаць правільны адказ, шмат на якія пытанні і дарослыя адказваюць няправільна». Вось адкажы, як звалі лейтэнанта Шміта?..

Па той бок экрана вельмі складана адказваць на пытанні хутка і правільна.

— Спытай што лягчэйшае... Ота?

— Вось якраз той самы выпадак! Я часам задаю гэта пытанне на розных мерапрыемствах і прапаную чатыры варыянты адказу — і амаль заўжды выбіраюць Ота Юльевіча. А гэта вучоны, даследчык Арктыкі, які ніякага дачынення да паўстання на «Ачакаве» не меў, а «таго» Шміта звалі Пётр Пятровіч. І такіх рэчаў, у якіх кожны можа памыліцца, процьма.

«Пяці-шасцікласнікі — яшчэ дзеці, яны больш непасрэдныя, і ў гэтым ёсць як сваё харство, так і небяспека, што ты чалавека прымусіш заплакаць або ўпасці ў ступар».

Вяртаючыся ж да пытанняў «Я ведаю!» — яны разнастайныя. Ёсць элементарныя — накшталт правапісу «жы-шы», ёсць такія, дзе даводзіцца ўключаць логіку і як след падумаць, ёсць тыя, што падаюцца неймаверна складанымі, а ёсць дзіўныя, якія, напрыклад, асабіста я наогул у гульню не ўключаў бы. Але гэта суб'ектыўны і няправільны падыход, і добра, што пытанні падбіраюць людзі з рознымі інтарэсамі. Скажам, асабіста я вельмі далёкі ад тэмы гісторыі, легіяльна.

З-за чаго пытанне могуць забракаваць? Напрыклад, калі ёсць сумненні ў крыніцы інфармацыі або размытая фармулёўка, верагоднасць двайнога тлумачэння і, адпаведна, розных адказаў. Каманда рэдактараў шмат разоў правярае і пераправярае пытанні, каб звесці працэнт памылак да мінімуму. Бо калі мы будзем дапускаць «ляпы» ў эфіры, то згубім крэдыт даверу гледачоў. Але нават пры дбайным падыходзе ў 3—4 туры часам бывае, што дзеці выдаюць нечаканыя адказы, якія могуць лічыцца правільнымі. Адмыслова для гэтага ў праекце задзейнічаны эксперт з Нацыянальнага інстытута адукацыі, які дапамагае вырашаць спрэчныя моманты. Так, на пытанне, чаму восенню лісце жаўцее, можна адказаць на розным узроўні, ад школьных урокаў біялогіі да глыбока навуковага тлумачэння з пункту гледжання хіміі. І хоць усе гэтыя варыянты будуць правільныя, але мы ўлічваем узровень школьнікаў, той мінімум ведаў, якія яны павінны мець у сваім узросце, — і калі бачым, што ход думкі правільны, заўжды становімся на бок вучня.

ВЫНІКІ З ПРАЦЯГАМ

— У цябе мала таго што настаўніцкія гены, але яшчэ і вялікі практычны вопыт работы з дзецьмі: выкладанне ў школе, больш за 10 гадоў важацтва ў дзіцячым летніку, удзел у адукацыйным праекце «Дзеці ў інтэрнэце». Сучасныя дарослыя часта ўпікаюць сваіх жа дзяцей за тое, што яны сядзяць у гаджэтах, мала чытаюць і г. д. На твой погляд чалавека «ў тэме», наколькі гэтыя папрокі блізкія да рэальнасці — цяперашнія дзеці моцна адрозніваюцца ад нас?

— Паўтаруся, што яны вельмі розныя. Менш чытаюць? Не сказаў бы. У мяне ёсць добры прыклад з летніка. Распытваў 13—15-гадовых падлеткаў, якія кнігі яны цяпер чытаюць, і нехта з дзяўчат выдаў: «Цяпер кніжкі чытаць не модна, а модна сядзець «УКантакце», — а іншыя абурыліся: «Што ты вярзеш!». Заўжды былі людзі, якія любяць чытаць, і тыя, хто не любіць. Галоўнае, каб чыталі і выбіралі найлепшае, вучыліся фільтраваць інфармацыю. У адрозненне ад часу, калі мы раслі, цяпер лішак інфармацыі з усіх бакоў, проста не паспяваеш за ўсім сачыць — пачынаючы з тупых постаў у Інстаграме, ад якіх трэба бараніцца, і завяршаючы нават вельмі сур'ёзнымі выданнямі, якія не грэбуюць метадамі таннай папулярнасці, каб зачапіць, зацягнуць да сябе чытачоў. Натуральна, многія не паспяваюць рэагаваць на бурлівую інфармацыйную плынь. І гэта відаць у тым ліку ў нашай гульні, асабліва ў трэцім туры — адзін удзельнік хутка націснуў кнопку і адказаў, а я бачу па вачах, што другі ці трэці таксама ведалі, але не паспелі... Неадназначная сітуацыя. Але, мабыць, у тым і адметнасць, непрадказальнасць праекта, што ёсць толькі тут і цяпер.

— Што лічыш галоўным вынікам праекта — не толькі ж раздачу дыпломаў і прызоў пераможцам?

— Мне падабаецца, што гульня стала альтэрнатывай існуючым інтэлектуальным шоу, дзе ўпор робіцца толькі на вялікі багаж ведаў. На мой погляд, дзеці мусяць заставацца дзецьмі, а не горбіцца пад грузам ведаў, нацэліўшыся на прэстыжную ВНУ. Калі праект толькі задумваўся, мы не хацелі зрабіць з яго цэнтралізаванае тэсціраванне па тэлебачанні, а арыентаваліся на гарманічнае развіццё асобы, уменне крытычна мысліць і выражаць свае думкі, камунікацыю чалавека з іншымі людзьмі — тыя навыкі, якія не раз спатрэбяцца ў дарослым жыцці. Спадзяюся, атрымалася данесці да ўдзельнікаў і гледачоў той пасыл, што важная як пэўная база ведаў, так і агульны кругагляд, наогул цікавасць да ўсяго, што адбываецца навокал. І пры тым даць зразумець: каб быць кемлівым і разумным чалавекам, не абавязкова быць занудай, а памыляцца не страшна, калі выносіш з гэтага карысны вопыт і вучышся чамусьці новаму. Асабіста маё меркаванне, што пры правільным падыходзе ў праграму можна ўкласці шмат сэнсаў...

— ...А для гэтага добра было б правесці другі набор вундэркіндаў. Гледачам і патэнцыйным удзельнікам чакаць новага сезона «Я ведаю!»?

— Шчыра кажучы, хацелася б. Па-першае, у нас раней такога не было, і вельмі прыемна, што з'явіўся ўласны інтэлектуальны праект для дзяцей — не калька з іншых ужо існуючых праграм, а цалкам зроблены беларусамі прадукт. Па-другое, усё гэта ёсць куды развіваць у сэнсе правілаў гульні, падбору пытанняў і г. д. — праект можа стаць яшчэ цікавейшым, гэта залежыць толькі ад нас.

P.S. Як пацвердзілі «Звяздзе» ў медыяхолдынгу, другому сезону віктарыны — быць. Так што, шаноўныя бацькі і настаўнікі вундэркіндаў, не ўпусціце момант і разам з дзецьмі рыхтуйцеся да наступных адбораў інтэлектуальнага шоу.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота прадастаўлена Белтэлерадыёкампаніяй

ФІЛЬМЫ ПРА ЛЁСЫ

«ЗРОБЛЕНА Ў СССР»
МІР, 2 мая

На долю Івана Шышова выпала нямала: раскулачванне бацькоў і калектывізацыя, голад, вайна, на франтах якой ён цудам уратоўваўся з палаючага танка...

У мірны час Іван ажаніўся, вывеў у дарослае жыццё двух сыноў і дачку і застаўся з жонкай дажываць век у вёсцы. Але аднойчы яе вырашылі пусціць пад затапленне для будаўніцтва новай ГЭС, і бацькоў забрала ў горад дачка. Старэйшы сын Шышовых, які ваяваў у Анголе, быў цяжка паранены, атрымаў інваліднасць і смешную пенсію. Малодшаму ж сыну трэба зрабіць нялёгкі выбар паміж партыйнай кар'ерай і каханнем... Сям'ю Шышовых чакае поўны набор «прывабных бакоў» 70-х, і толькі гонар, годнасць і мужнасць дапамогуць ім прайсці праз усе нягоды.

«ПРЫСТОЙНАЯ СЯМ'Я ЗДАСЦЬ ПАКОЙ»
«РТР-Беларусь», 5 і 6 мая

Камедыйная меладрама пра лёс трох жанчын, Ганны Васілеўны, яе дачкі Надзі і ўнучкі Жэні, якія жывуць разам і ўжо змірыліся з адсутнасцю «другіх палавінак».

Зрэшты, калі старэйшая з жанчын памылкова знаходзіць у сябе смяротную хваробу, яна вырашае ўладкаваць дачку ў надзейныя мужчынскія рукі і знаходзіць «праверанага» жаніха — пляменніка сваёй добрай сяброўкі. А каб Надзя раней часу не разгадала матулін план і не пачала адштурхоўваць навязанае шчасце рукамі і нагамі, Ганна Васілеўна ідзе на хітрасць: прапануе здаць адзін з пакояў кватэры, нібыта для таго, каб сабраць грошы на рамонт. Але ініцыятыўная ўнучка вырашае паскорыць працэс і самастойна дае аб'яву пра тое, што здаецца пакой...

«ЯК МЫ ЖЫЛІ НА ВАЙНЕ»
«Беларусь 1», 5 і 6 мая

Мастацка-публіцыстычны праект Белтэлерадыёкампаніі, зроблены ў стылістыцы музычнага кіно 40—50-х гадоў мінулага стагоддзя, прысвечаны 73-й гадавіне Вялікай Перамогі і расказвае пра побыт фронту: работу цырульні, палявой кухні, лазні, пошты і г. д. Адмысловыя дэкарацыі для здымак былі ўзноўленыя на вялікім святлодыёдным экране, што дапамагло стварыць эфект прысутнасці і больш выразна перадаць атмасферу мінулай эпохі. 4-серыйны фільм з элементамі дакументальнай хронікі, успамінаў ветэранаў і тэатральных пастановак, па сутнасці, працягвае шматсерыйную стужку «Гумар на вайне», прадстаўленую на экранах два гады таму.

Панядзелак, 30 красавіка

Беларусь 1

7.15 Меладрама **«Усё яшчэ будзе» (12+).**
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Галоўны эфір».
10.15 Меладрама «Можаце зваць мяне татам» (16+).
12.10, 15.15 Прэм'ера! Меладрама «Балерына» (16+).
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Грамадзянка Кацярына» (12+).

Беларусь 2

6.50, 18.35, 22.00 «Тэлебарометр».
7.20 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
8.00 «Капейка ў капейку» (12+).
8.35, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.35 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
10.45 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк» (6+).
12.15 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк-2» (6+).
13.30 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк-3» (6+).
14.50 Прыгоды «Кніга джунгляў» (12+).
16.30 Баявік «Містар і місіс Сміт» (16+).
19.15 «Суперлато».
20.55 «Паненка-сялянка» (16+).
22.05 «КЕНО».
22.10 «Спатканне з будучыняй» (16+).
23.10 «Ідзі сюды і танцуй».
23.15 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
0.10 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.30, 12.30 «Беларуская кухня». Смажанка з пеўнем.
8.00, 12.10, 19.55 Навіны культуры.
8.15, 12.25 Гэты дзень.
8.20 М/ф (0+).
8.30 «Волга-Волга». Камедыя (12+).
10.10 «Я хачу гэта ўбачыць!» Мір (6+).
10.40 «Вяселле ў Малінаўцы». Камедыя (12+).
13.00 «Беларусь як песня». Леся Лют.
13.25 «Нацыянальны хіт-парад».
14.20 «Наперад у мінулае».
14.45 «Пра беднага гусара закіньце слова». Трагікамедыя (12+).
17.30 «Славянскі базар у Віцебску-2003». Сафія Ратару.
18.25 «Старыя-разбойнікі». Камедыя (12+).
20.10 «Тэатр у дэталях». Спектакль Магілёўскага абласнога драматычнага тэатра «Крэйцарава саната».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Вуліца поўная нечаканасцяў». Маст. фільм (12+).
22.15 «Выйсце ёсць». Мастак, дызайнер Уладзімір Цэслер (12+).
22.40 «Камертон». Маст. кіраўнік Міжнароднага фестывалю JAZZinMINSK Яўген Уладзіміраў.
23.10 «Святло далёкай зоркі». Памяці пісьменніка, перакладчыка, літаратуразнаўцы Алега Лойкі.

Беларусь 5

6.55 Тэніс. Турнір WTA. Стамбул. Фінал.
8.55 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Ташкент.
10.30 Вынікі тыдня.
11.10 Піт-стоп.
11.40 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Енісей» — «Цмокі-Мінск».
13.25 Фехтаванне. Адкрыты чэмпіянат Беларусі.
14.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Арсенал».
16.35 Гульні «навыраст».
17.05 Дзюдо. Чэмпіянат Еўропы.
18.40 Біятлон.by. Эстафета пакаленняў.
20.05 Спорт-цэнтр.
20.15 Час футбола.
21.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
21.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Тотэнхэм» — «Уотфард». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.55 Трэніровачны дзень.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00, 20.30 «Нашы навіны».
7.10 Камедыя «Лёгкае жыццё» (12+).
8.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
9.10 «Контуры».
10.00 «Георгій Віцын. «Чый туфля?» (12+).
11.05 Камедыя «Жаніцьба Бальзамінава» (12+).
12.40 «Маргарыта Назарава. «Жанчына ў клетцы» (12+).
13.40 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+).
15.20, 16.20 Леў Лешчанка прадстаўляе: юбілейны канцэрт Алега Іванова (12+).
17.45 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
19.15 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.20 «Няхай гавораць» (16+).
21.10 Серыял «Шпік» (16+).
23.10 Серыял «Спячыя» (16+).

СТБ

6.05, 10.50, 13.45, 16.40, 22.15 Дакументальны праект (16+).
6.55 Маст. фільм «Адзін шанц на дваіх» (16+).
8.45 «Тыдзень».
9.45 «Вялікае сняданне» (12+).
10.20 «Тыдзень спорту».
11.40 Баявік «Скалалаз» (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
14.40 Камедыя «Верныя сябры» (0+).
17.30 «Дарагая перадача» (16+).
17.50 Маст. фільм «Кур'ер» (12+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.05 Фантастыка «Пяты элемент» (16+).
23.55 Гурт «Metallica»: адна ноч па-французску. Канцэрт (16+).
2.10 Трылер «Прыстанак праклятых» (18+).

МІР

6.05 Маст. фільм «Дэжа Вю» (12+).
8.05, 10.15, 16.15, 19.15 Серыял «Мама — дэтэктыў» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
21.45 Маст. фільм «Дванаццаць крэслаў» (6+).
0.45 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Серыял «Дом каля вялікай ракі». (16+).
10.15 Надвор'е на тыдзень.
10.20 Маст. фільм «Печкі-лавачкі». (12+).
12.10 «Аншлаг і Кампанія». (16+).
14.00, 20.00 Весткі.
14.20 «Наша справа». (16+).
14.35 Серыял «Жэмчугі». (12+).
20.55 Серыял «Сын майго бацькі». (12+).
23.50 Серыял «Сэрца маці». (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
5.55 Серыял «Час Волкава». (16+).
7.25, 8.20, 10.25 Серыял «Сужэнцы». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
10.45 Маст. фільм «След тыгра». (16+).
12.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
14.10 Маст. фільм «Мёртвыя душы» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Каханне Успенская. (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Ты супер!» Міжнародны вакальны конкурс. (6+).
22.15 Маст. фільм «Дальнабойшчык». (16+).
23.55 Серыял «Дзікі». (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.10 Трылер «Сведка» (16+).
12.00 «Сад і агарод».
12.15 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.00 Маст. фільм «Анжаліка — маркіза анёлаў» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Здароўе».
17.20 Серыял «Анёлы» (16+).
18.50 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Трылер «Доўгі пацалунак на ноч» (16+).

ВТБ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ». (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
9.20, 3.15 М/ф «Скубі Ду». (6+)
9.50, 3.40 М/ф «Машыны казкі». (0+)
10.20 М/ф «Джынглікі». (0+).
10.50, 2.50 «Ералаш». (6+).
11.40 «Паспець за 24 гадзіны». (12+).
12.40 Серыял «Мамачкі-2». (16+).
14.40 Анімацыйны фільм «Шрэк Трэці». (12+).
16.20 Анімацыйны фільм «Шрэк назаўсёды». (0+).
18.00, 21.50, 0.10 «Уральскія пельмені». (16+).
19.40 Фантастыка «Дывергент-2: інсургент». (12+).
23.30 Жахі «Сківіцы 3D». (16+).
1.10 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 «Блізняты». Маст. фільм.
7.55 «Прыгоды капітана Урунгеля». М/ф.
10.00, 20.50 «Цудоўная сямёрка». Маст. фільм.
12.05, 1.50 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
13.00 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
13.30 «Вышэй за Радугу». Маст. фільм.
16.00 Творчы вечар Ірыны Мірашнічэнкі ў МХТ ім. А. П. Чэхава.
17.15 «Пешшу...» Масква Зарэчная.
17.45 Адкрыццё II Міжнароднага конкурсу маладых піяністаў Grand Piano Competition у БЗК.
19.20 «Вясёлая моладзь». Маст. фільм.
23.00 Міжнародны дзень джаза. Гала-канцэрт сусветных зорак джаза ў Марыінскім-2.
0.45 «Дзяўчына спяшаецца на спатканне». Маст. фільм.
2.45 «Мяцеліца». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Нябесны ціхаход». (12+).
7.15, 8.35, 11.15, 20.20, 21.40, 1.05, 2.25, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30 «Майстры мастацтваў». Яўген Лявонаў. 1986 год (12+).
9.00 «Быў час». 2010 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Я цябе ненавіджу» (16+).
11.50 М/ф «У сінім моры, у белай пене» (12+).
12.00 «Замежная эстрада». 1988 год (12+).
13.20 «Вакол смеху». «Тэатр і смех». 1978 год (12+).
15.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).
18.00 Маст. фільм «Крадзеж» (16+).
20.30 Дак. фільм «Скрыжаванне рока» (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.05 «Песня-81». 1-е аддзяленне (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1989. 1-я частка. 2008 год (16+).
1.30 Тэлеспектакль «Альманах сатыры і гумару». 1980 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

3.30, 7.00, 15.00, 18.00, 21.00, 0.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
4.00 Аўтагонкі. Формула Е.
4.30, 13.00 Аўтагонкі. WTCR.
6.00, 14.15, 0.45 Веласпорт. «Тур Рамандыі».
9.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
11.00 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
11.30 Конны спорт. Longines Masters.
12.30 Аўтагонкі. Формула Е.
13.45, 20.30 «Звышчэмпіёны».
19.30, 1.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
0.30 Watts.

Кінакамедыя

0.45 З шчаслівыя парасяці. (18+).
2.45 Шоу «Камедыянты». (16+).
3.15 Прышэльцы. (12+).
5.15 Прышэльцы-2: калідоры часу. (12+).
7.35 Дапамажыце стаць бацькам. (16+).
9.20 Бязмежжа ў сярэдняй школе. (12+).
11.00 Тры волаты на далёкіх берагах. (0+).
12.20 Тры волаты: ход канём. (6+).
13.45 Тры волаты і марскі цар. (6+).
15.15 Аперацыя «Тушонка». (16+).
17.15 Тутсі. (16+).
19.30 Місія: неадэкватная. (16+).
21.10 Машына часу ў джакузі. (16+).
23.00 Спатканне ўсляпую. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.30 «10 самых» (16+).
10.00, 2.20 «Тайны нашага кіно. «Пакроўскія вароты» (12+).
10.30, 2.50 «Пакроўскія вароты». Камедыя (6+).
12.55 «Асцярожна: махляры!» (16+).
13.30 «Без падману» (16+).
14.25 «Сын». Маст. фільм (16+).
16.15 «Мой герой» (12+).
17.05 «Развітанне» (16+).
18.00 «Выгнанне д'ябла». Дак. фільм (16+).
18.55 «Лішні». Маст. фільм (12+).
22.45 «Уся праўда» (16+).
23.20 «Грань». Серыял (16+).
0.15 «Прыгажунчык-2». Камедыя (18+).

5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.40 Крыху жанатыя. (16+).
8.40 Пітэр Пэн. (12+).
10.55 Вяселле найлепшага сябра. (12+).
13.05 Гонка. (16+).
15.30 Анёлы Чарлі: толькі наперад. (12+).
20.10 Крамер супраць Крамера. (16+).
22.15 Яшчэ адна з роду Балейн. (16+).
0.25 Фрэнк. (16+).
2.15 Аднойчы ў Ірландыі. (18+).
4.00 Дзённік памяці. (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
8.50 Правадыр разнаскурых (16+).
10.45 Пікавая дама. Чорны абрад (16+).
12.35 Сіняя птушка (0+).
14.30 Адрыў (16+).
16.15 Мы з будучыні (16+).
18.35 Пацалунак скрозь сцяну (16+).
20.20 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
22.10 Хатабыч (16+).
0.15 Халодны фронт (18+).
2.10 Апавяданні (18+).
4.20 Душа шпіёна (16+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (6+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.40, 16.25, 20.25 АўтаSOS. (12+).
9.15 Скануючы час. (12+).
10.05 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Экстрэмальны экспрэс. (16+).
12.30 Антарктыка. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.25, 2.50 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
17.15, 21.10, 1.15, 4.20 Геній: Пікаса. (16+).
18.50, 2.05 Эвакуацыя Зямлі. (16+).
22.50 Марс. (12+).
23.40 Паранармальнае. (16+).
5.15 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 21.00, 6.20 Зроблена з другаснай сыравіны.
9.45, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
10.40, 13.25, 17.05 Выжыць разам.
18.00 Загадкі планеты Зямля.
19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Круты віраж.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Вулічныя гонкі.
7.10 Выжыць любой цаной.

Аўторак, 1 мая

Беларусь 1

7.05, 21.45 Меладрама «Усё яшчэ будзе» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10, 12.10 Меладрама «Мая любімая свякроў» (12+).

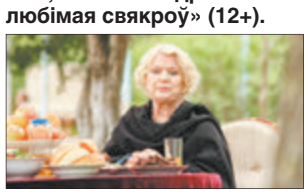

13.10, 15.15 Меладрама «Мая любімая свякроў-2» (12+).
17.10 Меладрама «Ключ да яго сэрца» (16+).
21.00 «Панарама».

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.15 Фільм для дзяцей «Кароль Драздавік» (12+).
8.50, 20.45 «Тэлебарометр».
8.55 «Свет навыварат» (16+).
9.50 «Спатканне з будучыняй» (16+).
10.50 Камедыя «Кахае не кахае» (12+).
12.15 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
13.15 «Паненка-сялянка» (16+).
14.15 «Бітва салонаў» (16+).
15.15 «Сям'я 3D». Скетчкам (12+).
15.45 «Багіня шопінгу» (16+).
16.40 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк» (6+).
18.10 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк-2» (6+).
19.25 Анімацыйны фільм «Іван Царэвіч і Шэры воўк-3» (6+).
20.50 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.05 Баявік «Без твару» (16+).

Беларусь 3

7.30, 12.20 «Беларуская кухня». Печаная рыба.
8.00, 12.00, 20.00 Навіны культуры.
8.15, 12.15, 20.15 Гэты дзень.
8.20, 17.35 М/ф (0+).
8.55 «Свінарка і пастух». Камедыя (12+).
10.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» Ашмяны і Ашмянскі раён (6+).
10.45 «Вуліца поўная нечаканасцяў». Маст. фільм (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Наталля Гайда.
13.15 «Джэк Васьмёркін — «амерыканец». Камедыя (12+).
16.40 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Ядвіга Паплаўская.
17.55 «Вяселле ў Малінаўцы». Камедыя (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «Памяць у бронзе». Дак. фільм (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Пра беднага гусара закіньце слова». Трагікамедыя (12+).
23.50 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Аляксандр Яфрэмаў.

Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Тотэнхэм» — «Уотфард».
8.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
9.40 Час футбола.
10.25 Біятлон.by. Эстафета пакаленняў.
11.50 Легенда № 17. Маст. фільм.
14.10 Скачкі на батуце. Этап Кубка свету. Італія.
15.15 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Баку.
16.30 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
17.00 Спорт-кадр.
17.30 Легенды сусветнага спорту.
18.00 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.
19.20 Спорт-цэнтр.
19.30 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
21.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/2 фіналу. «Рэал» (Іспанія) — «Баварыя» (Германія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.35 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.

АНТ

7.00, 9.00 (з субцітрамі), **16.00, 20.30** «Нашы навіны».
7.10 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+).
8.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
9.10 Маст. фільм «Кубанскія казакі» (12+).
11.10 Камедыя «Каралева бензакалонкі» (12+).
12.40 Кіно ў колеры. Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы» (12+).
14.25 Камедыя «Пустая мітусня» (12+).
16.20, 18.55 Юбілейны канцэрт Іосіфа Кабзона (12+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
21.10 Серыял «Шпік» (16+).
23.10 Серыял «Спячыя» (16+).

СТБ

6.15 Камедыя «Верныя сябры» (0+).
7.55, 10.25, 13.40, 16.40, 22.05 Дакументальны праект (16+).
8.50 Маст. фільм «Кур'ер» (12+).
11.20 Фантастыка «Пяты элемент» (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
14.35, 1.30 Камедыя «Кубанскія казакі» (0+).

17.30 «Дарагая перадача» (16+).
17.50 Камедыя «Міміно» (12+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.05 Маст. фільм «Нявеста, якая ўцякла» (12+).
23.40 «Аўтапанарама» (12+).
0.00 Гурт «Scorpions»: канцэрт «Момант славы» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі» (16+).
7.25 Маст. фільм «Адзінокім даецца інтэрнат» (6+).
9.10, 10.15 Маст. фільм «Госця з будучыні» (12+).
10.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
15.30, 19.20 Серыял «Мама — дэтэктыў» (12+).
4.10 Маст. фільм «Сланы — мае сябры» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 Серыял «Дом каля вялікай ракі». (16+).
10.15 Маст. фільм «Вялікая сям'я». (12+).
12.10 «Ізмайлаўскі парк». Вялікі гумарыстычны канцэрт. (16+).
14.00, 20.00 Весткі.
14.20 Серыял «Жэмчугі». (12+).
19.30 «Пакой смеху». (16+).
20.55 Серыял «Сын майго бацькі». (12+).
23.50 Серыял «Сэрца маці». (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05 Серыял «Час Волкава». (16+).
7.40, 8.20, 10.20 Серыял «Сужэнцы». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.45 Маст. фільм «Бацькоўскі дзень». (16+).
12.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
14.05 Дэтэктыў «За межамі закона». (16+).
16.25 Серыял «Браценікі». (16+).
19.25 Баявік «Непераможны» (16+).
23.05 Серыял «Дзікі». (16+).

8 канал

7.00, 16.20, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.40 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.10 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Гульня ўсур'ёз» (12+).
12.50 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Маст. фільм «Чароўная Анжаліка» (16+).
16.25 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.30 «Мультпарад».
16.50 «Сад і агарод».
17.10 Серыял «Анёлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 «Аб спорце».
21.25 Камедыя «К чорту каханне» (16+).

Чаму дзіда ў іржы?

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевікторына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

дзі́да ***(устар.)*** — старадаўняя колючая зброя;

іржа́ ***(адно са значэнняў)*** — чырвона-буры налёт на паверхні жалеза;

таптуха́ ***(абласн.)*** — адзін з відаў рыбалоўнай сеткі;

крысо́ — ніжняя частка якой-небудзь адзежыны;

крэ́йда — мяккі белы вапняк;

панца́к ***(абласн.)*** — суп з ячных круп.

З ланцуга сарваўшыся — вельмі хутка бегчы, ляцець, спяшацца. Беларускія адпаведнікі: *ва ўсе лапаткі, колькі духу*. Рускія: *как на пожар, со всех ног*.

Зарыць носам — упасці тварам уніз, паляцець ніцма. Беларусы яшчэ скажуць: *зараць носам, з капытоў далоў*. Рускія: *с катушек долой, пропахать носом*.

Чарговыя выпускі тэлевікторыны глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» раніцай кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

■ Тэлесеткі

Прыгажосць у аб'ектывах

Міжнародны спадарожнікавы тэлеканал «Беларусь 24» запусціў фотапраект «Я сэрцам бачу». Яго ўдзельнікам — мастакам і фатографам — прапануюць падзяліцца сваім бачаннем адметных землякоў, родных краявідаў, культурнай спадчыны, свят і працоўных дзён.

Найлепшыя работы публікуюцца на афіцыйным сайце belarus24.by у раздзеле «Пра Беларусь», а таксама размяшчаюцца ў мастацкіх галерэях сталіцы. Ужо можна паглядзець у сеціве галерэю работ Ігара Бышнёва «Беларусь — некранутая прырода ў сэрцы Еўропы», якая змяшчае «партрэты» насельнікаў нашых лясоў, 3D-галерэю Станіслава Багдзевіча — экскурсію па запаведніках краіны, і падборку рэпартажнага фатографа Ілы Гелея «Людзі Беларусі».

На працягу Года малой радзімы пройдзе некалькі падобных выставак, а завершыцца праект вялікай экспазіцыяй у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Далучыцца да праекта можа кожны ахвотны.

Вікторыя ЗАХАРАВА

ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ». (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
9.20, 3.15 М/ф «Скубі Ду». (6+)
9.50, 3.40 М/ф «Машыны казкі». (0+)
10.20 М/ф «Джынглікі». (0+).
10.50 Анімацыйны фільм «Шрэк назаўсёды». (0+).
12.30 Прыгоды «Сцюарт Літл». (6+).
14.10 Прыгоды «Сцюарт Літл-2». (6+).
15.40 Баявік «Два ствалы». (16+).
17.40, 21.50 «Уральскія пельмені». (16+).
19.40 Фантастыка «Дывергент-3: за сцяной». (12+).
23.00 Серыял «Галыгін.ru». (16+).
0.00 Серыял «Татавы дочкі». (12+).
1.10 «Кіно ў дэталях». (16+).
2.00 «Ералаш». (6+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 «Музычная гісторыя». Маст. фільм.
8.00 «Кот Леапольд». М/ф.
9.40, 20.45 «Смешная дзяўчынка». Маст. фільм.
12.05, 1.35 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
13.00 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
13.30 «Прыгоды Пятрова і Васечкіна. Звычайныя і неверагодныя». Маст. фільм.
15.45 «Адлюстраваны час». Дак. серыял.
16.15 90 гадоў Віталю Мельнікаву. «Жыццё і кіно». Дак. фільм.
16.55 Гала-канцэрт чацвёртага фестывалю дзіцячага танца «Святлана».
19.00 «Вясна». Маст. фільм.
23.05 «Барбра Стрэйзанд. Нараджэнне дзівы». Дак. фільм.
0.00 XX стагоддзе. Алег Табакоў. Монаспектакль «Канёк-гарбунок» паводле казкі П. Яршова.
2.25 «Перавал». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Замежная эстрада». 1988 год (12+).
7.20 «Вакол смеху». «Тэатр і смех». 1978 год (12+).
9.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).
12.00 Маст. фільм «Крадзеж» (16+).
14.20, 15.40, 21.40, 1.15, 2.35, 5.15 Музычная настальгія (12+).
14.30 Дак. фільм «Скрыжаванне рока». 1988 год (16+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
17.05, 23.00 «Песня-81» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Мара пасавецку». 2007 год (12+).
18.50 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
20.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
0.00 Маст. фільм «Нябесны ціхаход» (12+).

1.30 «Майстры мастацтваў». Яўген Лявонаў. 1986 год (12+).
3.00 «Быў час». 2010 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Я цябе ненавіджу» (16+).
5.50 М/ф «У сінім моры, у белай пене» (12+).

EuroSport 1

4.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
5.00, 1.45 Веласпорт. «Тур Рамандыі».
6.00, 1.00 Аўтагонкі. WTCR.
7.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
9.30 Алімпійскія гульні. «Зямля легенд».
10.00 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
10.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
11.30 Футбол. «ФІФА».
20.30 «Найлепшае з коннага спорту».
0.00 Аўтагонкі. Формула Е.
1.30 Аўтагонкі. ESET V4 Cup.

Кінакамедыя

0.40 Мадам. (16+).
2.30 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
2.50 Шоу «Камедыянты». (16+).
3.50 Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі. (12+).
5.55 Прышэльцы ў Амерыцы. (0+).
7.30 Навагодні перапалох. (12+).
9.10 Машына часу ў джакузі. (16+).
11.00 Іван Царэвіч і Шэры Воўк. (0+).
12.35 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-2. (0+).
14.00 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-3. (6+).
15.30 Іронія лёсу. Працяг. (12+).

17.40 Місія: неадэкватная. (16+).
19.30 Вельмі страшнае кіно. (16+).
21.00 Вельмі страшнае кіно-2. (16+).
22.30 Вельмі страшнае кіно-3. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.15 «Уся праўда» (16+).
10.50 «Тайны нашага кіно. «Вялікі перапынак» (12+).
11.25 «Вялікі перапынак». Камедыя (6+).
16.30 «Гарфілд». Анімацыйны фільм (6+).
18.00 «Жыццё на пантах». Дак. фільм (16+).
19.30, 2.45 «Танкісты сваіх не кідаюць». Маст. фільм (16+).
23.25 «Гісторыі выратавання» (16+).
0.00 «Грань». Серыял (16+).
0.55 «Крык-2». Жахі (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Тыгр, які крадзецца, дракон, які затаіўся. (12+).
8.30 Каспер. (12+).
10.40 Яшчэ адна з роду Балейн. (16+).
13.05 Крамер супраць Крамера. (16+).
15.15 Дзённік памяці. (16+).
20.10 Міс Кангеніяльнасць. (12+).
22.20 У пагоні за шчасцем. (12+).
0.35 Помста ад куцюр. (16+).
2.50 Клік: з пультам па жыцці. (12+).
4.40 На краі. (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Хатабыч (16+).
8.15 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
10.00 Заўтра раніцай (12+).
11.40 Віват, гардэмарыны! (12+).
14.20 Душа шпіёна (16+).
16.30, 4.55 Агні вялікай вёскі (12+).
18.10 Манах і Чорт (12+).
20.20 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
22.15 Адмірал (16+).
0.35 Дублёр (16+).
2.10 Супердрэнныя (18+).
3.25 Глухар у кіно (16+).

National Geographic

6.00, 7.10, 10.20, 13.25, 16.25, 18.45, 20.25, 22.45, 0.15, 2.35, 3.25, 4.50 Аўто-SOS. (12+).
6.45, 5.40 Навуковыя недарэчнасці. (12+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 21.00 Зроблена з другаснай сыравіны.
10.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00, 15.00, 18.00 Браты Дызель.
19.00, 6.20 Хуткія і гучныя.
20.00, 1.00, 2.55, 5.30 Залатая ліхаманка.
0.00 Відэапатруль.
2.00, 2.25 Салдаты няўдачы.
7.10 Выжыць любой цаной.

Серада, 2 мая

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Два жыцці» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.30 Серыял «Клан ювеліраў. Бітва» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Актуальнае інтэрв'ю».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.50 «Тэлебарометр».
9.05, 19.55 Серыял «Сляпая» (16+).
10.00, 17.35 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.00, 22.05 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
13.00 «Паненка-сялянка» (16+).
14.05 «Бітва салонаў» (16+).
15.05, 23.00 «Свет навыварат» (16+).
16.15, 0.10 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.15 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.10 «Багіня шопінгу» (16+).
19.30 «Два рублі».
20.50 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Грыбкі.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.20 «Вязень замка Іф». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
9.35, 17.45 «Артысты — фронту». Дак. фільм (12+).
10.10 «Вялікая вайна». Фільм першы.
10.50 «Джэк Васьмёркін — «амерыканец». Камедыя (12+).
12.45 «Я хачу гэта ўбачыць!» Лідскі раён (6+).
13.10 «Славянскі базар у Віцебску — 2013». Было каханне.
14.25, 22.25 «Ваенная контрразведка. Наша перамога». Дак. серыял. 1-я серыя (12+).
15.05, 21.05 «У небе «Начныя ведзьмы». Драма (12+).
16.25 «Дзяўчына з характарам». Маст. фільм (12+).
19.30 «Партызанская вайна». Арыядна Казей, Марат Казей (12+).
20.10 «Беларуская кухня». Рулецікі з печанню.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.05 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Аляксандр Касцючэнка.
23.30 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанага артыста БССР Уладзіміра Кудрэвіча.

Беларусь 5

7.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/2 фіналу. «Рэал» (Іспанія) — «Баварыя» (Германія).
9.05 Спорт-кадр.
9.35, 23.40 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.
11.00 Легенды сусветнага спорту.
11.30 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Прага. Рабат.
16.50 Козел пра футбол.
17.10 Слэм-данк.
17.40 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. «Днепр» (Магілёў) — «Дынама» (Брэст). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.40 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. «Нёман» (Гродна) — БАТЭ (Барысаў). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/2 фіналу. «Рома» (Італія) — «Ліверпуль» (Англія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Юрый Якаўлеў. «Распусціліся тут без мяне!» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Вызваленая Еўропа. Чэхаславакія. Вайна адзіночак» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Шпік» (16+).
23.10 «Прафесійнае асяроддзе».
23.30 Серыял «Спячыя» (16+).
0.30 «Саламон Волкаў. Дыялогі з Валерыем Гергіевым» (12+).
1.30 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Мінскчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 Маст. фільм «Ямакасі» (12+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Аўтапанарама» (12+).
11.50 Камедыя «Міміно» (12+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50 Маст. фільм «Нявеста, якая ўцякла» (12+).
15.45 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Баец». Серыял (16+).
21.50 «Глядзець усім!» (16+).
23.55 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.45 «Каманда Чэ». Серыял (16+).

МІР

7.20 Маст. фільм «Папялушка» (0+).
9.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
9.30, 10.05, 16.15, 19.20 Серыял «Зроблена ў СССР» (16+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
0.45 Маст. фільм «Госця з будучыні» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 Серыял «Дом каля вялікай ракі». (16+).
10.10 Маст. фільм «Справа была ў Пянькове». (12+).
12.00 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.20, 17.00 Серыял «Жэмчугі». (12+).
20.00 Весткі.
20.55, 23.10 Серыял «Сын майго бацькі». (12+).
0.00 Серыял «Сэрца маці». (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
5.55 Серыял «Час Волкава». (16+).
7.30, 8.20, 10.20 Серыял «Сужэнцы». (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.40 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.25, 14.10 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
16.25 Серыял «Браценікі». (16+).
19.30 Серыял «Выжыць любой цаной». (16+).
23.00 «НЗ.by».
23.20 Серыял «Дзікі». (16+).

8 канал

7.00, 16.20, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.05 Серыял «Макс» (12+).
8.55, 19.45 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.00 «Сад і агарод».
10.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
11.00 Драма «Меркурый у небяспецы» (16+).
12.50 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Маст. фільм «Анжаліка і кароль» (16+).
16.25 «Мультпарад» (0+).
16.35 «Майстар-клас».
16.45 «Здароўе».
17.30 Серыял «Анёлы» (16+).
18.20 Серыял «Справядлівая справа».
19.10 «Мой любімы гадаванец» (0+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Фантастыка «Жонка астранаўта» (16+).

Усходні гараскоп на

АВЕН. На гэтым тыдні давядзецца сабрацца з духам, каб давесці да канца важную справу. Спатрэбяцца стойкасць, упартасць і, пажадана, непрабівальнасць. Сябры засыплюць вас парадамі дыяметральна процілеглага зместу. Спрабаваць іх прытрымлівацца, зразумела, не варта, але выслухаць можна — раптам прамільгне і разумная думка. Будзьце адкрытыя для перамен, не адмаўляйцеся ад новых магчымасцяў. Могуць актывізавацца замежныя кантакты, калі такія маюцца. У пятніцу пажадана крытычна ацэньваць свае дзеянні і словы, гатовыя сарвацца з языка.

ЦЯЛЕЦ. Вецер перамен на гэтым тыдні будзе даволі моцны. Вас можа панесці раптоўным парывам практычна ў любыя далі, цалкам памяняўшы і месца, і лад жыцця. У такія дні добра пачынаць жыццё з чыстага ліста, аднак ці трэба вам гэта? Хіба дом і сям'я — гэта не самыя важныя для вас каштоўнасці? Найбольш бяспечным рашэннем будзе адправіцца ў адпачынак, толькі абавязкова туды, дзе вы ні разу яшчэ не былі. Але будзьце ўважлівыя і паспрабуйце не паддавацца на правакацыі, пазбягайце пастак, старанна правярайце ўсе факты.

БЛІЗНЯТЫ. Вы цяпер у цэнтры ўвагі Фартуны. Пісьменны падыход да справы і ўпэўненасць у сваіх сілах забяспечаць поспех. Скончыўшы адзін праект, самы час узяцца за што-небудзь яшчэ. Верагодныя творчыя азарэнні, прыслухоўвайцеся да інтуіцыі. Ваша красамоўства будзе арганічна спалучацца з абаяннем, здолееце многім спадабацца. Удалыя будуць паездкі і вандроўкі, атрымаеце нямала яркіх уражанняў, выдаткаваўшы няшмат грошай.

РАК. Тыдзень абяцае быць даволі дынамічным і напружаным, давядзецца разбірацца з неадкладнымі праблемамі, магчымая празмерная загружанасць на працы. Затое гэта падорыць вам фінансавы поспех і ўпэўненасць у сваіх сілах. У выхадныя выпадзе шанц творча і вельмі прадуктыўна рэалізаваць свае задумы.

ЛЕЎ. Сцеражыцеся занадта прывабных праектаў і прапаноў. Усё не так адназначна, без працы поспех немагчымы. Будзьце мудрыя, спрэчкі з начальствам прынясуць толькі засмучэнне і расчараванне, а вам яшчэ неаднаразова давядзецца звяртацца да яго па дапамогу. Ёсць шанц, што, выкарыстоўваючы свае дзелавыя якасці, вы даможацеся павышэння на службе. На гэтым тыдні вас чакаюць камфорт і паразуменне ў адносінах з блізкімі людзьмі.

ДЗЕВА. Надыходзіць спрыяльны перыяд для прасоўвання па кар'ернай лесвіцы. Аднак давядзецца актыўна дзейнічаць, нягледзячы ні на што, нават на тое, што гэта пагражае парушыць парадак рэчаў, які склаўся. У сераду навакольныя людзі будуць настроены па-добраму і падтрымаюць многія вашы ідэі. Усе справы і пытанні, звязаныя з тайнай інфармацыяй і сакрэтамі, паспрабуйце завяршыць да суботы.

ВТВ

6.00, 12.45 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
6.20 «Паспець за 24 гадзіны». (16+).
7.20. 4.20 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
7.40, 4.35 М/ф «Скубі Ду». (6+)
8.10, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.35 «Ералаш». (6+)
9.25 «Галерэя прыгажосці». (16+).
10.00 «Проста кухня». (16+).
10.25 Камедыя «Вясельная вечарынка». (12+).

13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка». (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
16.15, 23.15 «Уральскія пельмені». (16+).
17.10 «Узважаныя і шчаслівыя людзі». (16+).
19.00 Серыял «Івановы-Івановы-2». (16+).
21.10 Баявік «Стрытрэйсеры». (16+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30 «Маё каханне». Маст. фільм.
7.55 «Маўглі». М/ф.
9.35, 20.45 «Вялікія гонкі». Маст. фільм.
12.05, 1.50 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
13.00 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
13.30 «Канікулы Пятрова і Васечкіна. Звычайныя і неверагодныя». Маст. фільм.
15.45 XX стагоддзе. Алег Табакоў. Монаспектакль «Канёк-гарбунок» паводле казкі П. Яршова.
17.20 «Пешшу...» Масква львіная.
17.50 65 гадоў маэстра. Канцэрт Валерыя Гергіева і Сімфанічнага аркестра Марыінскага тэатра.
19.05 Галоўная роля. Спецвыпуск. Валерый Гергіеў.
19.35 «Аднойчы ўлетку». Маст. фільм.
23.15 «Гэта было. Гэта ёсць... Фаіна Ранеўская».
0.05 «Вясна». Маст. фільм.
2.45 «Куфар». «Гэта зусім не пра гэта». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Крадзеж» (16+).
8.20, 9.40, 15.40, 21.40 Музычная настальгія (12+).
8.30 Дак. фільм «Скрыжаванне рока» (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.05, 17.00 «Песня-81» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Мара пасавецку». 2007 год (12+).
12.50 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
14.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2007 год (12+).
19.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця» (16+).
20.10 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
23.05 «Песня-82». 1-е аддзяленне (12+).
0.00 «Замежная эстрада». 1988 год (12+).
1.20 «Вакол смеху». «Тэатр і смех». 1978 год (12+).
3.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).

EuroSport 1

4.00 Веласпорт. «Тур Раманды».
5.00, 1.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія» — 2017.
6.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
7.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 0.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
9.30 Аўтагонкі. Формула Е.
10.30, 2.00 Аўтагонкі. WTCR.

Кінакамедыя

0.00 Суперсцюард. (16+).
1.50 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
2.10 Сёе-тое яшчэ. (16+).
4.15 Модная штучка. (12+).
6.15 Бязмежжа ў сярэдняй школе. (12+).
7.50 Мадам. (16+).
9.30 Вельмі страшнае кіно. (16+).
11.05 Вельмі страшнае кіно-2. (16+).
12.30 Вельмі страшнае кіно-3. (16+).
14.00 Дапамажыце стаць бацькам. (16+).
15.55 Лёгкія паводзіны. (16+).
17.40 Спатканне ўсляпую. (16+).

19.30 Па версіі Барні. (16+).
22.00 Лепш не бывае. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.15 «Асколкі». Серыял (16+).
10.10, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.50, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.20, 16.15 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.20 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Мой любімы прывід». Серыял (12+).
21.55, 5.15 «Дзікія грошы» (16+).
22.50 «Лінія абароны» (16+).
23.25 «Грань». Серыял (16+).
0.15 «Беласнежка і паляўнічы». Фэнтэзі (12+).

ТБ1000

6.10, 17.50 Іншапланецянін. (6+).
8.30 У пагоні за шчасцем. (12+).
10.55 Міс Кангеніяльнасць. (12+).
13.10 Там, дзе сэрца. (16+).
15.35 Клік: з пультам па жыцці. (12+).
20.10 Міс Кангеніяльнасць-2: прыгожая і небяспечная. (12+).
22.25 Ілюзіяніст. (16+).
0.30 Джуніёр. (12+).
2.35 Экстрасэнс. (16+).
4.20 Вяселле найлепшага сябра. (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Адмірал (16+).
8.45 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
10.40 Дублёр (16+).
12.25 Гардэмарыны III (12+).
14.35, 4.25 Дамавік (16+).
16.45 Лёгкі на ўспамін (12+).
18.30 Глухар у кіно (16+).
20.20 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
22.00 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
23.45 Чыстае мастацтва (16+).
1.35 Пра жонку, мару і яшчэ адну (12+).
2.55 Правадыр разнаскурых (16+).

National Geographic

6.00, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (6+).
6.50, 14.55 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 11.45, 16.25, 20.25 АўтаSOS. (12+).
10.05, 15.25 Геній: Пікаса. (16+).
11.00 Экстрэмальны экспрэс. (16+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Дзікі тунец. (12+).
18.50, 1.55 Эвакуацыя Зямлі. (16+).
19.35, 0.15, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
22.45 Сваіх не кідаем. (16+).
23.30 Паранармальнае. (16+).

Discovery

8.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 21.00 Зроблена з другаснай сыравіны.
10.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Іржавая імперыя.
14.00, 17.00, 19.00 Найлепшы мадэліст.
20.00, 1.00, 5.30 Залатая ліхаманка.
0.00, 6.20 Разбуральнікі легенд.
1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Відавочца.
2.55 Сакрэты падзямелля.
7.10 Выжыць любой цаной.

наступны тыдзень

ШАЛІ. Тыдзень спрыяльны для заключэння дагавораў, вядзення перамоў і дакументальнага афармлення атрыманых вынікаў. Самы час асвоіць нешта новае, запісацца на моўныя курсы або ў аўташколу. Не адмаўляйцеся ад нечаканых камандзіровак, яны прынясуць не толькі грошы, але і дапамогуць пашырыць круг сваіх знаёмстваў. Атмасфера ў калектыве будзе схіляць да даверлівых размоў і завязвання сяброўскіх адносін. Аднак лепш не змешваць работу і асабістае жыццё.

СКАРПІЁН. У пачатку тыдня будзеце выношваць важныя планы, якія хутка рэалізуюцца і прынясуць прыбытак. Аптымізм і ўпэўненасць у сабе зробяць тое, чаго вы б не дамагліся ніякімі хітрыкамі. Аднак памятайце, што ўпэўненасць упэўненасцю, але не варта грэбаваць меркаваннем калег па рабоце. Выхадныя правядзіце побач з каханым чалавекам.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні ёсць сэнс падумаць пра павелічэнне даходу, пра падпрацоўку. Спрыяльны час для пачатку назапашвання капіталу. Ва ўсіх сваіх справах можаце атрымаць неацэнную дапамогу ад сяброў, асабліва жаночага полу. Пазбягайце адзіноты, больш будзьце на людзях, з сябрамі, заводзьце новыя знаёмствы і развівайце старыя адносіны. Старайцеся быць карыснымі блізкім людзям.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні найбольш паспяхова пойдзе работа над сабой. Хай адказнасць вас не палохае, бо з'явіцца магчымасць прадэманстраваць свае таленты. Многія справы будуць атрымлівацца проста па інерцыі, так што мае сэнс брацца за ўсё, да чаго можаце дацягнуцца. У сераду начальства можа запатрабаваць падрабязную справаздачу аб праведзенай рабоце. Другая палова тыдня прынясе жаданыя спакой і стабільнасць. У выхадныя дні лепш пазбягаць шумных кампаній, яны вас толькі стомяць.

ВАДАЛІЎ. Паспрабуйце не нервавацца ў пачатку тыдня, усё атрымаецца, і практычна ўсё паспееце зрабіць. Будзьце прасцейшыя і менш разважайце пра тое, хто і што можа пра вас сказаць, настройцеся на станоўчыя эмоцыі. Прадумайце свае дзеянні да дробязяў — так будзе прасцей рэалізоўваць планы. Пачынаючы з серады, вы забяспечыце сабе падтрымку як на цяперашні час, так і на будучыню, скарыстайцеся спрыяльным для ўстанаўлення кантактаў момантам. Ну і, вядома, адпачывайце ў доўгія выхадныя, радуйцеся, весяліцеся.

РЫБЫ. Нядрэнна было б навесці парадак і ў паперах, і ў галаве, і ў асабістых адносінах, прычым пачаць варта проста з панядзелка. Пры гэтым важна захоўваць эмацыянальную раўнавагу, каб пазбегнуць страт. У аўторак добра пройдуць прэм'еры і прэзентацыі. У чацвер верагодныя прыемныя падзеі ў справах сардэчных. У нядзелю пажадана ўстрымацца ад паходу ў госці, лепш выбрацца за горад або наведаць цікавую выстаўку, канцэрт.

Чацвер, 3 мая

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Два жыцці» (16+).
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.30 Серыял «Клан ювеліраў. Бітва» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.40 Сфера інтарэсаў.
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.35 «Тэлебарометр».
9.05, 19.40 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 17.35 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
13.05 «Паненка-сялянка» (16+).
14.10 «На нажах» (16+).
15.10 «Сям'я 3D». Скетчкам (12+).
16.15, 0.10 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.15 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу» (16+).
20.40 «Абмен жонкамі» (16+).
21.50 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.00 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Паўфінал. «Зальцбург» (Аўстрыя) — «Марсель» (Францыя). Матч у адказ.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Каша-прысыпанка.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.20 «Вязень замка Іф». Маст. фільм (12+).
9.35, 16.20 «Ваенныя гісторыі любімых артыстаў». Фільм першы (12+).
10.15 «Вялікая вайна». Фільм другі.
10.50 «Джэк Васьмёркін — «амерыканец». Камедыя (12+).
12.45 «Я хачу гэта ўбачыць!» Смілавічы (6+).
13.15 «Славянскі базар у Віцебску-2017». Закрыццё.
14.30, 22.10 «Ваенная контрразведка. Наша перамога». Дак. серыял (12+).
15.10, 21.05 «Экіпаж машыны баявой». Драма (12+).
17.00 «Музычная гісторыя». Маст. фільм (12+).
19.30 «Партызанская вайна». Васіль Корж (12+).
20.10 «Беларуская кухня». Раўгеня з блінамі на калодзе.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Рыгор Сітніца.
23.15 «Святло далёкай зоркі». Памяці кінарэжысёра, народнага артыста Расіі Леаніда Нячаева.

Беларусь 5

6.25 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. «Нёман» (Гродна) — БАТЭ (Барысаў).
8.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/2 фіналу. «Рома» (Італія) — «Ліверпуль» (Англія).
9.55, 18.00 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Прага. Рабат.
17.00 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
17.30 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс.
20.50 Авертайм.
21.20 Спорт-цэнтр.
21.30 Легенды сусветнага спорту.
22.00 Футбол. Ліга Еўропы. 1/2 фіналу. «Атлетыка» (Іспанія) — «Арсенал» (Англія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
0.00 Футбол. Ліга Еўропы. 1/2 фіналу. «Зальцбург» (Аўстрыя) — «Марсель» (Францыя).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Вызваленая Еўропа». «Грэцыя. Народ сказаў: «Не!» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Шпік» (16+).
23.10 Серыял «Спячыя» (16+).
1.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «NEXT-3». Серыял (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Следакі» (16+).
11.55, 17.55 «Водбліскі». Серыял.
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50, 20.35 «Баец». Серыял (16+).
15.30 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
22.10 «Глядзець усім!» (16+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).
0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.55 «Каманда Чэ». Серыял (16+).

МІР

6.55, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Начныя ластаўкі» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
15.20, 16.15, 19.20 Серыял «Смерць шпіёнам: скрыты вораг» (16+).
20.05 Серыял «Смерць шпіёнам: ударная хваля» (16+).
0.00 Навіны ў поўнач.
0.10 «Гульня ў кіно» (12+).
1.05 Маст. фільм «Сланы — мае сябры» (12+).
4.25 Маст. фільм «Музычная гісторыя» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 14.35 Серыял «Жэмчугі». (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.50 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
17.35 «Пакой смеху». (16+).
17.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
20.40, 23.10 Серыял «Сын майго бацькі». (12+).
23.45 Серыял «Сэрца маці». (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.10, 13.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч. Лёсы». (16+).
16.30 Серыял «Браценікі». (16+).
19.35 Серыял «Выжыць любой цаной». (16+).
23.30 Серыял «Дзікі». (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.40 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.05 «Майстар-клас».
10.15 «Здароўе».
11.00 Фантастыка «Жонка астранаўта» (16+).
12.50 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Маст. фільм «Неўтаймоўная Анжаліка» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Серыял «Анёлы» (16+).
18.30 Серыял «Справядлівая справа».
19.25 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 Драма «Гісторыя кахання» (6+).

ВТВ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20. 4.20 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
7.40, 4.35 М/ф «Скубі Ду». (6+)
8.10, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.30 «Ералаш». (6+)
9.20 «Дзіцячы КВЗ». (6+).
10.25 Баявік «Стрытрэйсеры». (16+).
12.35 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка». (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 23.20 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 Серыял «Кухня-6». (16+).
21.10 Баявік «Прыгаворныя». (16+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля». (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Ален Дэлон.
7.05 «Пешшу...» Масква Пятроўская.
7.35 «Правілы жыцця».
8.05 «Вышэй за Радугу». Маст. фільм. 1-я серыя.
9.15, 12.35, 17.30, 1.25 Сусветныя скарбы.
9.30, 19.45 Галоўная роля.
10.15 «Назіральнік».
11.15 «Том Соер Марка Твэна». Маст. фільм.
12.50 «Гэта было. Гэта ёсць... Фаіна Ранеўская».
13.45 «Тэорыя адноснасці шчасця. Паводле Андрэя Буткера». Дак. фільм.
14.30, 2.20 «Германія. Замак Разенштайн». Дак. фільм.
15.10, 0.35 Оперная музыка замежных кампазітараў.
16.05 Мая любоў — Расія! «Што захоўвалася ў куфрах сярэднявечнай Масквы?»
16.35 «Генерал Рошчын, муж Маргарыты». Дак. фільм.
17.50 80 гадоў Аркадзю Ініну. «Лінія жыцця».
18.45 Да 100-годдзя кінастудыі. Зорныя гады «Ленфільма».
20.00 Кіно пра кіно. «Залатое цяля». З такім шчасцем — і на экране». Дак. фільм.
20.40 «Залатое цяля». Маст. фільм.
23.50 Да 200-годдзя з дня нараджэння Карла Маркса. «Свет, які пабудаваў Маркс». Дак. фільм.
1.40 «Што хаваюць люстэркі». Дак. фільм.
2.50 «Роберт Бёрнс». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Мара па-савецку». 2007 год (12+).
6.50 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
8.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 15.40, 20.15, 21.40, 2.25, 3.40 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00, 5.05 «Песня-81» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2007 год (12+).
13.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця» (16+).
14.10 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
17.05, 23.00 «Песня-82» (12+).
18.00 Маст. фільм «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак» (16+).
20.25 «Бізнес і палітыка». 1992 год (12+).
0.00 Маст. фільм «Крадзеж» (16+).
2.30 Дак. фільм «Скрыжаванне рока» (16+).

EuroSport 1

4.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія» — 2017.
5.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
6.30 Футбол. «ФІФА».
7.00, 13.45, 15.00, 20.30, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
9.30 Аўтагонкі. WTCR.
10.00 Аўтагонкі. Формула Е.
11.00 Настольны тэніс. Камандны чэмпіянат свету.
13.00 Гольф. Hassan II Trophy.
13.30 Гольф. Еўрапейскі тур.
18.00, 0.35 Веласпорт. «Тур Ёркшыра».
0.00 «Звышчэмпіёны».
2.00 Watts.

Кінакамедыя

0.30 Галівудскі фінал. (12+).
2.40 Місія: неадэкватная. (16+).
4.25 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
4.45 Машына часу ў джакузі. (16+).
6.35 Суперсцюард. (16+).
8.25 Навагодні перапалох. (12+).
10.05 Іронія лёсу. Працяг. (12+).
12.10 Тутсі. (16+).
14.25 Па версіі Барні. (16+).
16.50 Лепш не бывае. (12+).
19.30 Пра Адама. (18+).
21.15 Прынц і я. (12+).
23.20 Модная штучка. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.15 «Асколкі». Серыял (16+).
10.10, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.50, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.20, 16.15 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.15 «Простыя складанасці» (12+).
15.20 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Мой любімы прывід». Серыял (12+).
22.00 «Савецкія мафіі» (16+).
22.55 «Вяселле і развод» (16+).
23.45 «Грань». Серыял (16+).
0.35 «Заўсёды гавары «Так». Маст. фільм (12+).
5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.40 Гонка. (16+).
8.40 Ілюзіяніст. (16+).
10.55 Міс Кангеніяльнасць-2: прыгожая і небяспечная. (12+).
13.15 Вяселле найлепшага сябра. (12+).
15.25 Экстрасэнс. (16+).
20.10 Каханне і сяброўства. (12+).
22.00 Штучны інтэлект. Доступ неабмежаваны. (16+).
23.50 Выратавальны світанак. (16+).
2.15 Крамер супраць Крамера. (16+).
4.05 Яшчэ адна з роду Балейн. (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
8.00 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
9.50 Чыстае мастацтва (16+).
11.45 Дзюба-Дзюба (16+).
14.25 Правадыр разнаскурых (16+).
16.20, 4.20 Асколкі шчасця-2. 1—2-я серыі (12+).
18.25 Пікавая дама. Чорны абрад (16+).
20.20 Статус свабодны (16+).
22.20 Вар'яцкая дапамога (16+).
0.45 Пасажырка (16+).
2.35 Халодны фронт (18+).

National Geographic

6.00, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (6+).
6.45 Зона будаўніцтва. (12+).
7.40 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
8.05 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.55, 12.05, 16.50, 20.40 АўтаSOS. (12+).
9.40 Дзікі тунец. (12+).
10.30 Цуды інжынерыі. (12+).
11.20 Экстрэмальны экспрэс. (16+).
13.35, 23.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.30 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.05, 19.55, 0.35, 2.55 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.25, 22.15 Сапраўдны суперкар. (12+).
19.10 Эвакуацыя Зямлі. (16+).
23.00, 1.25, 4.25 Служба бяспекі аэрапорта-3: Перу. (18+).
2.10 Паўночная Карэя: тады і цяпер. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00, 21.00 Зроблена з другаснай сыравіны.
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
11.00 Як гэта ўстроена?
14.00, 18.00 Разбуральнікі легенд.
19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
20.00, 0.00, 5.30 Залатая ліхаманка.
2.00 Відавочца.
2.55 Залаты шлях.
6.20 Хуткія і гучныя.
7.10 Выжыць любой цаной.

Аўтар сённяшняй задачы ***(гл. дыяграму)*** — Сцяпан Дземідзюк. Сцяпан Піліпавіч нарадзіўся ў 1952 годзе. Будаўнік па прафесіі, жыве ў Брэсце. Пачынаючы з 1969 года, склаў больш за 250 задач, пераважна мініяцюр. Шэраг з іх адзначаны ў конкурсах прызамі і водгукамі.

Белыя: Крd4, Фh1, Сf5, Кf2, пп. e3, g2 (6).

Чорныя: Крg3, пd5 (2).

Мат у 3 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

Шэсць беларускіх шахматыстаў прынялі ўдзел у чэмпіянаце Еўропы ў Батумі. З 302 удзельнікаў спаборніцтва 135 мелі званне міжнароднага гросмайстра. Нашы суайчыннікі гэтым разам фінішавалі далёка ад прызавых месцаў: Аляксей Фёдараў, Сяргей Жыгалка і Кірыл Ступак набралі па 6,5 бала з 11 магчымых, Уладзіслаў Кавалёў — 6, Вячаслаў Зарубіцкі і Аляксей Аляксандраў — па 5,5.

Сёлетні жаночы чэмпіянат Еўропы праходзіў у славацкім горадзе Высокі Татры. Сярод 144 удзельніц былі і шэсць беларускіх шахматыстак. Найлепшы вынік ў Вольгі Бадэлька — 28-е месца, 6,5 з 11. У Настассі Зязюлькінай і Ланіты Сцяцко — па 6, Наталлі Кусянковай — 5,5, Яны Ільючык — 4, Марыі Калядзіч — 3,5. Вось дзве пераможныя партыі нашых суайчынніц.

Лела Джавахішвілі — Настасся Зязюлькіна. 1.Кf3 d5 2.c4 c6 3.d4 Кf6 4.Кc3 e6 5.g3 dc 6.Cg2 Кbd7 7.0-0 Ce7 8.e4 0-0 9.Cf4 Лe8 10.a4 a5 11.Фe2 b6 12.Кd2 Ca6 13.Лfd1 Кf8 14.K:c4 Кg6 15.Cc1 Cb4 16.Ka2 Cf8 17.Cg5 Лc8 18.b3 h6 19.Cc1 b5 20.Кe5 K:e5 21.de Кd7 22.Cb2 Фc7 23.Лac1 Фb7 24.Фc2 Лed8 25.Cf1 b4 26.Лd2 C:f1 27.Кр:f1 Фa6+ 28.Крg2 Кb8 29.Лcd1 Л:d2 30.Л:d2 c5 31.Кc1 Ce7 32.h4 Фc6 33.f3 Кd7 34.Ke2 Кb6 35.Лd1 c4 36.Кd4 Фc5 37.Крh3 Лd8 38.bc Ф:c4 39.Лd2 b3 40.Фc3 Cb4, 0:1.

Наталля Кусянкова — Зузана Цыбічкава. 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Кf3 Кf6 4.g3 dc 5.Cg2 a6 6.a4 Cb4+ 7.Cd2 a5 8.C:b4 ab 9.Кe5 0-0 10.K:c4 Кc6 11.e3 Кa5 12.Кbd2 Фe7 13.0-0 Лd8 14.Фc2 K:c4 15.K:c4 Кd7 16.Лfd1 Лb8 17.Кe5 c5 18.K:d7 C:d7 19.Ф:c5 Ф:c5 20.dc Cc6 21.Л:d8+ Л:d8 22.C:c6 bc 23.a5 Крf8 24.a6 e5 25.e4 Крe7 26.Крf1 h5 27.b3 f5 28.f3 g5 29.Крe2 g4 30.fg hg 31.Крe3 Крe6 32.a7 Лa8 33.Лa6 fe 34.Кр:e4 Крd7 35.Кр:e5, 1:0.

* * *

У Мінску адбылося пасяджэнне прэзідэнцкага савета Міжнароднай шахматнай федэрацыі, падчас якога Беларусь падала заяўку на правядзенне шахматнай Алімпіяды 2022 года. Таксама ў Мінску ўпершыню за 20 гадоў пасля выезду ў Ізраіль пабываў вядомы гросмайстар Барыс Гельфанд, віцэ-чэмпіён свету 2012 года. Ён даў сеанс адначасовай гульні наймацнейшым юным беларускім шахматыстам.

* * *

Мінулым разам мы пазнаёмілі чытачоў з цікавай «кааператыўнай» партыяй, што завяршылася патам праз 10 хадоў пасля пачатку. А вось яшчэ адна цікавая знаходка ад славутага амерыканскага «шахматнага фантазёра» Сэма Лойда. Усе белыя фігуры стаяць на сваіх пачатковых месцах, больш на дошцы нічога няма. На якую клетку трэба паставіць самотнага чорнага караля, каб белыя маглі даць яму мат за тры хады?

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Кe5! Першымі правільна адказалі Васіль Жуковіч, Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 4 мая

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 23.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.20 «Зона Х» (16+).
9.10, 23.45 Камедыя «Дзень радыё» (16+).
11.00, 12.10, 17.15, 18.15 Серыял «Два жыцці» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.45 «Дзень у вялікім горадзе».
14.45 Серыял «Клан ювеліраў. Бітва» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
15.30 Серыял «Клан ювеліраў. Адплата» (16+).
20.00 «Панарама».
20.50 «Актуальнае інтэрв'ю».
21.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Беларусь — Швецыя.
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 20.05 «Тэлебарометр».
9.05, 20.10 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 22.05 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
13.10 «Паненка-сялянка» (16+).
14.15 «На нажах» (16+).
15.15, 19.30 «Сям'я 3D». Скетчкам (12+).
16.15, 23.55 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.10 Хакей. Чэмпіянат свету. ЗША — Канада.
21.05 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Ножкі ў фасолі. Яблычны дэсерт.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 17.50 «Вязень замка Іф». Маст. фільм (12+).
10.00, 16.20 «Ваенныя гісторыі любімых артыстаў». Фільм другі (12+).
10.40 «Белавежская пушча». Попел вайны (6+).
10.50 «Джэк Васьмёркін — «амерыканец». Камедыя (12+).
12.20 «Сіла веры».
12.50 «Я хачу гэта ўбачыць!» Глыбокае (6+).
13.15 Анталогія «Славянскага базару».
14.15, 22.35 «Ваенная контрразведка. Наша перамога». Дак. серыял (12+).
14.50, 21.05 «У 6 гадзін вечара пасля вайны». Драма (12+).
17.00 «Антоша Рыбкін». Маст. фільм (12+).
19.30 «Камертон». Народны артыст Беларусі Ігар Алоўнікаў.
20.10 «Беларуская кухня». Кулага беларуская.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.10 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга Еўропы. 1/2 фіналу. «Зальцбург» (Аўстрыя) — «Марсель» (Францыя).
8.50 Легенды сусветнага спорту.
9.20 Плаванне. Адкрыты чэмпіянат Беларусі.
10.55 Кікнадзэ. Меркаванне.
11.25 Фактар сілы.
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Прага. 1 / 2 фіналу.
16.00 Тэніс. Турнір WTA. Рабат. 1/2 фіналу.
17.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Расія — Францыя. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.25 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Доха.
21.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Германія — Данія. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
23.25 Хакей. Чэмпіянат свету. Дзённік.
23.55 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Аляксандр Міхайлаў. Толькі галоўныя ролі» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 «Вызваленая Еўропа». «Італія. Небяспечная гульня Мусаліні» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Лепш за ўсіх!» (6+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік. Спецвыпуск (12+).
21.15 Фінал Нацыянальнага конкурсу прыгажосці «Міс Беларусь — 2018» (16+).
23.45 Серыял «Спячыя» (16+).
1.15 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
9.00 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.20, 0.45 «NEXT-3». Серыял (16+).
10.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Аўтапанарама» (12+).
11.50, 17.35 «Водбліскі». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50 «Баец». Серыял (16+).
15.30 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Скардзіцца дазваляецца».
17.10 «Вадзіць па-руску» (16+).
18.30 Дакументальны спецпраект (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Вестэрн «Бандыткі» (12+).
21.50, 23.05 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР

6.00, 0.50 «Гульня ў кіно» (12+).
7.10, 8.05, 10.05 Серыял «Смерць шпіёнам: скрыты вораг» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
11.25, 13.15 Серыял «Смерць шпіёнам: ударная хваля» (16+).
15.35, 16.15, 19.15 Серыял «Смерць шпіёнам: лісіная нара» (16+).
20.05 Маст. фільм «Пяць нявест» (16+).
22.05 Маст. фільм «Каменная кветка» (12+).
23.45 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
0.15 «Дастукацца да зоркі» (12+).
1.45, 5.25 «Як у рэстаране» (12+).
2.15 Маст. фільм «Бобі» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 14.35 Серыял «Жэмчугі». (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.50 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
17.35 «Пакой смеху». (16+).
17.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
20.40 Серыял «Сын майго бацькі». (12+).
23.10 Першая Міжнародная прафесійная музычная прэмія BraVo. (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.10, 13.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч. Лёсы». (16+).
16.30 Серыял «Браценікі». (16+).
19.35 Серыял «Выжыць любой цаной». (16+).
23.40 Серыял «Дзікі». (16+).

8 канал

7.00, 16.05, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15, 23.00 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.10 Серыял «Макс» (12+).
9.00 Серыял «Імператрыца Кі» (16+).
10.10 «Здароўе».
11.00 Драма «Гісторыя кахання» (6+).
12.45 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.25 Маст. фільм «Анжаліка і султан» (16+).
16.10 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.15 «Мультпарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
17.00 Майстар-клас.
17.10 Серыял «Анёлы» (16+).
18.45 Серыял «Справядлівая справа».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Трылер «Шалёны горад» (16+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны». (12+).
7.20. 4.20 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
7.40, 4.35 М/ф «Скубі Ду». (6+)
8.10, 5.00 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.30, 19.00 Серыял «Кухня-6». (16+).
10.40 Баявік «Прыгавораныя». (16+).
13.00, 3.00 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 2.10 Серыял «Маладзёжка». (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі». (12+).
17.50, 23.10 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Баявік «Нястрымныя». (12+).
0.00 Жахі «Пазбаў нас ад нячыстага». (18+).
3.50 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Іна Гулая.
7.05 «Пешшу...» Масква класічная.
7.35 «Правілы жыцця».
8.05 «Вышэй за Радугу». Маст. фільм. 2-я серыя.
9.20, 17.45 Сусветныя скарбы.
9.40 Галоўная роля.
10.20 «Залатое цяля». З такім шчасцем — і на экране». Дак. фільм.
11.00 «Залатое цяля». Маст. фільм.
13.45 «Свет, які пабудаваў Маркс». Дак. фільм.
14.30 «Партугалія. Замак слёз». Дак. фільм.
15.10 Анне-Сафі Мутэр, сэр Сайман Рэтл і Берлінскі філарманічны аркестр. Гала-канцэрт у Берліне.
16.35 «Лісты з правінцыі». Саратаў.
17.05 «Царская ложа».
18.00 Да 85-годдзя з дня нараджэння Уладзіміра Лакшына. «Паміж сваімі сувязь жывая...» Дак. фільм.
18.45 Да 100-годдзя кінастудыі. Зорныя гады «Ленфільма».
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка — Апошні волат». Казачны сезон.
21.20 «Шукальнікі». «Тытанік» антычнага свету».
22.10 75 гадоў Міхаілу Шамякіну. «Дзе мы, там Расія». Дак. фільм.
23.35 «Кінескоп». 40-ы Маскоўскі міжнародны кінафестываль.
0.15 «Культ кіно». «Чубаты ібіс». Маст. фільм.
2.15 «Следства вядуць Калабкі». «Медзвяжудасць». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
7.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця» (16+).
8.10 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 14.15, 15.40, 17.45, 19.00, 21.40, 3.40 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.05, 17.00, 23.05 «Песня-82» (12+).
12.00 Маст. фільм «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак» (16+).
14.25 «Бізнес і палітыка». 1992 год (12+).
18.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1989. 2-я частка. 2008 год (16+).
19.25 Сустрэча з кінарэжысёрам С. Растоцкім у Канцэртнай студыі «Астанкіна». 1988 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Мара па-савецку». 2007 год (12+).
0.50 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
2.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
5.00 «Песня-81». 2-е аддзяленне (12+).

EuroSport 1

4.00 Футбол. «ФІФА».
4.30, 10.30, 1.30 Веласпорт. «Тур Ёркшыра».
6.00, 12.30 Веласпорт. «Джыра д'Італія» — 2017.
7.00, 17.15, 21.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
9.30 Веласпорт. Класіка.
13.30, 17.00 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
13.45, 0.35 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
0.00 Ралі. ERC.

Кінакамедыя

1.20 Дапамажыце стаць бацькам. (16+).
3.10 Лёгкія паводзіны. (16+).
5.00 З шчаслівыя парасяці. (18+).
7.00 Іронія лёсу. Працяг. (12+).
9.10 Пра Адама. (18+).
11.00 Вельмі страшнае кіно. (16+).
12.30 Вельмі страшнае кіно-2. (16+).
14.10 Вельмі страшнае кіно-3. (16+).
15.35 Тутсі. (16+).
17.50 Навагодні перапалох. (12+).
19.30 Вяселле па абмене. (16+).
21.15 Каханне без правіл. (16+).
23.00 Спатканне ўсляпую. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45 «Асколкі». Серыял (16+).
10.20, 4.25 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.5517.05 «Варажбітка» (12+).
13.30 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.30 «Простыя складанасці» (12+).
15.35 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.10 «Мой герой» (12+).
18.55, 0.55 «Міністэрства аховы здароўя папярэджвае». Дак. фільм (12+).
20.40 «Містар і місіс Сміт». Камедыя (16+).
22.50 «Крык-3». Жахі (16+).
2.15 «Дзікія грошы» (16+).
3.00 «Савецкія мафіі» (16+).
3.45 «Вяселле і развод» (16+).

ТБ1000

6.10, 16.20 Фрэнк. (16+).
8.00 Штучны інтэлект. Доступ неабмежаваны. (16+).
9.50 Выратавальны світанак. (16+).
12.15 Каханне і сяброўства. (12+).
14.05 Яшчэ адна з роду Балейн. (16+).
18.10 Крамер супраць Крамера. (16+).
20.10 Шакалад. (12+).
22.25 Ціхая гавань. (12+).
0.45 Зацьменне. (18+).
2.45 На краі. (16+).
4.10 Міс Кангеніяльнасць. (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Вар'яцкая дапамога (16+).
8.45 Статус свабодны (16+).
10.45 Пасажырка (16+).
12.40 Прэферанс па пятніцах (12+).
14.30 Заўтра раніцай (12+).
16.20, 4.20 Асколкі шчасця-2. (12+).
18.25 Хатабыч (16+).
20.20 Дуброўскі (16+).
22.50 Адной левай (12+).
0.30 Каляфутбола (18+).
2.20 Адмірал (16+).

National Geographic

6.00, 14.50, 5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (6+).
6.50 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 11.45, 16.25, 20.20 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Сапраўдны суперкар. (12+).
10.05, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
11.00 Дзікі тунец. (16+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.25, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Скануючы час. (12+).
18.45, 2.00 Тайныя гісторыі НЛА. (12+).
23.35 Паранармальнае. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары.
9.00, 15.00 Зроблена з другаснай сыравіны.
10.00, 16.00 Паляўнічыя на склады.
11.00 Гаражны рамонт.
14.00 Разбуральнікі легенд.
18.00, 20.00, 1.00, 5.30 Залатая ліхаманка.
19.00 Хуткія і гучныя.
21.00 Як гэта ўстроена?
23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
0.00 Майстэрня Goblin Works.
2.00 Утыльшчыкі.
2.55 Відавочца.
6.20 Хуткія і гучныя.
7.10 Выжыць любой цаной.

Субота, 5 мая

Беларусь 1

6.20 «Існасць».
6.45 Меладрама «На краі кахання» (16+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+).
9.45 «Здароўе» (12+).
10.40 «Трансфармацыя» (12+).
11.20 «Дача» (12+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.45 Серыял «Байкі Міцяя» (12+).
13.20 «Я ведаю».
15.15 «Краіна».
15.45 «Як мы жылі на вайне». Мастацка-публіцыстычны фільм (12+).
17.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Францыя — Беларусь.
19.35 Спецыяльны рэпартаж (12+).
20.00, 21.45 Меладрама «Экспрэс-камандзіроўка» (12+).
21.00 «Панарама».
0.30 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.10 Фільм для дзяцей «Удачлівы Ганс» (12+).
8.05, 23.30 «Тэлебарометр».
8.10 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
8.45, 0.10 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
9.45 «На нажах» (16+).
10.45 «Бітва салонаў» (16+).
11.45 Анімацыйны фільм «Кураня Цыпа» (6+).
13.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Нарвегія — Латвія.
15.30 «Капейка ў капейку» (12+).
16.05 «Паненка-сялянка» (16+).
17.10 «Абмен жонкамі» (16+).
18.20 Драма «Выратаваць радавога Раяна» (16+).
21.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Данія — ЗША. У перапынку: «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
23.35 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 13.35, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 13.50, 20.30 Гэты дзень.
8.20 М/ф (0+).
8.50 «Строгавы». Маст. фільм (12+).
10.00 «Беларуская кухня». Капусны суп з крапівой. Капуснікі.
10.25 «Беларусь як песня». Аркадзь Эскін.
10.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
11.20 «Бумбараш». Трагікамедыя (12+).
13.55 «Навукаманія» (6+).
14.25 «Славянскі базар у Віцебску-2012». Бенефіс Льва Лешчанкі.
15.40 «Легенды кіно». Леанід Бранявой (12+).
16.20 «Вясёлая моладзь». Камедыя (12+).
17.50 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Год сорак першы» (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Да мяне, Мухтар!» Маст. фільм (12+).
22.25 «Святло далёкай зоркі». Памяці журналіста, вучонага Рыгора Васілевіча Булацкага.
22.50 Аксана Волкава. Solo.

Беларусь 5

7.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Швецыя — Беларусь.
9.05 Плаванне. Адкрыты чэмпіянат Беларусі.
10.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
11.15 Вялікі спорт. Ток-шоу.
12.00 Тэніс. Турнір WTA. Прага. Фінал.
13.15 Хакей. Чэмпіянат свету. Швейцарыя — Аўстрыя.
15.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. Віцебск — Мінск. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.25 Трэніровачны дзень.
17.55 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Цмокі-Мінск» — ВЭФ. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Эвертан» — «Саўтгемптан».
21.15 Хакей. Чэмпіянат свету. Чэхія — Славакія. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
23.30 Хакей. Чэмпіянат свету. Дзённік.
0.05 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Серыял «Смешнае жыццё» (12+).
9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+).
9.30 «Здароўе» (16+).
10.40 «Людміла Гурчанка. Карнавальнае жыццё» (12+).
11.40 «Людміла Гурчанка. Песні пра вайну» (12+).
12.20 «Разумніцы і разумнікі» (12+).
13.10 Да 100-годдзя пагранічнай службы РБ. **Маст. фільм «Дзяржаўная граніца. Чырвоны пясок» (12+).**
16.20 «Ералаш» (6+).
16.40 Драма «А золкі тут ціхія...» (12+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.00 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.05 «Сёння вечарам» (16+).
23.40 Канцэрт гурта «Без Білета» (16+).

СТБ

6.25 «Студэнты-2» Серыял (16+).
8.45 «Ежа багоў» (16+).
10.30 «Самая карысная праграма» (16+).
11.20 «Мінск і мінчане».
11.55 Вестэрн «Бандыткі» (12+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45, 0.50 Камедыя «Ас» (12+).
15.30 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
16.45 «Вялікі горад».
17.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.45 «Дэпартамент». Серыял (16+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Камедыя «Таксі-3» (16+).
21.35 Дакументальны спецпраект (16+).
23.10 Гурт Imagine Dragons: канцэрт «Дым + люстэрка» (16+).

МІР

6.00 Маст. фільм «Каменная кветка» (12+).
7.50 «Саюзнікі» (12+).
8.20 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
8.50 М/ф (6+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Здабытак рэспублік. Васьмідзясятыя» (12+).
10.45, 16.15 Серыял «Шчыт і меч» (12+).
17.40, 19.15 Серыял «Начныя ластаўкі» (12+).
1.40 Серыял «Смерць шпіёнам: скрыты вораг» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.35 Маст. фільм «Крыніца шчасця». (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Жывыя гісторыі». (12+).
12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+).
13.00 «Наша справа». (16+).
13.15 «Пакой смеху». (16+).
14.10 «Ізмайлаўскі парк». Вялікі гумарыстычны канцэрт. (16+).
16.25 Маст. фільм «Слёзы на падушцы». (12+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Маст. фільм «Прыстойная сям'я здасць пакой». (12+).

НТБ—Беларусь

6.20 «Астрапрагноз».
6.25 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.55 «Урачэбныя тайны плюс». (12+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
10.25 Галоўная дарога. (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+).
12.05 Кватэрнае пытанне. (0+).
13.15 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 Маст. фільм «Горы, якія страляюць». (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Шура. (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Ты супер!» Міжнародны вакальны конкурс. (6+).
22.15 Маст. фільм «Фокуснік». (16+).
0.00 «Усе зоркі майскім вечарам». Святочны канцэрт. (12+).

8 канал

9.00, 15.55, 18.30, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.15 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
9.20 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.30 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.05 Драма «Журналіст» (12+).
14.30 «Суперкніга».
15.00 М/ф (0+).
16.00 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
16.30 «Здароўе».
16.50 «Аб спорце».
17.00 Драма «Парожні рэйс» (16+).
18.35 Трылер «Сапраўднае злачынства» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.15 «Фэшн is my прафэшн» (12+).
21.30 Трылер «Наёмныя забойцы» (16+).

ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
6.50 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ». (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
9.20, 3.15 М/ф «Скубі Ду». (6+)
9.50, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.15 Прыгоды «Сцюарт Літл». (6+)
12.00 Фантастыка «Дывергент». (12+).
14.30 Фантастыка «Дывергент-2: інсургент». (12+).
16.40 Фантастыка «Дывергент-3: за сцяной». (12+).
18.50, 0.10 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Баявік «Нястрымныя-2». (12+).
23.10 Трылер «Дар». (12+).
1.10 «Хачу верыць!» (16+).
2.50 «Ералаш». (6+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Меншы сярод братоў». Маст. фільм.
9.40 «Кракадзіл Гена». «Чабурашка». «Шапакляк». «Чабурашка ідзе ў школу». М/ф.
10.45 «Звычайны канцэрт».
11.20 «Звоняць, адчыніце дзверы». Маст. фільм.
12.40 Улада факта. «ГДР».
13.20, 0.50 «Рака, якая цячэ ў небе». Дак. фільм.
14.15 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
14.40 «Эрмітаж».
15.10, 23.00 Кіно на ўсе часы. «Вялікае абрабаванне цягніка». Маст. фільм.
17.10 «Гульня ў бісер». «Франц Кафка. «Ператварэнне».
17.50, 1.40 «Шукальнікі». «Сакрэтная місія архітэктара Шчусева».
18.40 «Візіт дамы». Маст. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Агнета. АББА і пасля». Дак. фільм.
2.25 «Як адзін мужык двух генералаў пракарміў». «Кот, які ўмеў спяваць». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак» (16+).
8.15, 9.40, 11.45, 13.05, 15.40, 20.45, 23.00, 3.40 Музычная настальгія (12+).
8.25 «Бізнес і палітыка». 1992 год (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00, 17.00, 5.05 «Песня-82» (12+).
12.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1989. 2-я частка. 2008 год (16+).
13.25 Сустрэча з кінарэжысёрам С. Растоцкім у Канцэртнай студыі «Астанкіна». 1988 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 «Што? Дзе? Калі?» Фінальная гульня 1985 года (12+).
20.15 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
21.00 «Быў час». 2010 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Толькі ў мюзік-холе» (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
1.00 Маст. фільм «Дробязі жыцця» (16+).
2.10 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).

EuroSport 1

4.00 Аўтагонкі. Формула Е.
5.00, 9.30, 12.30, 13.45, 1.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
6.00, 11.30, 18.15, 2.00 Веласпорт. «Тур Ёркшыра».
7.00, 20.50, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету.
13.30, 18.00 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
19.15 Аўтагонкі. World Endurance.
0.30 Ралі. ERC.

Кінакамедыя

0.40 Лёгкія паводзіны. (16+).
2.35, 5.35 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
2.55 Шоу «Камедыянты». (16+).
3.25 Іронія лёсу. Працяг. (12+).
5.55 Сёе-тое яшчэ. (16+).
8.00 Утаймаванне свавольнага. (16+).
10.05 Ас. (16+).
11.55 Прынц і я. (12+).
14.10 Каханне без правіл. (16+).
16.00 Вяселле па абмене. (16+).
17.45 Дапамажыце стаць бацькам. (16+).
19.30 Я ніколі не буду тваёй. (16+).
21.20 Смак цудаў. (16+).
23.10 Па версіі Барні. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.15 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+).
11.10 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
12.05, 0.25 «Мая любімая свякроў». Серыял (12+).
15.45 «Формула кахання». Камедыя (0+).
17.35 «Каспер». Анімацыйны фільм (6+).
19.20 «10 самых» (16+).
20.00 «Мой любімы прывід». Серыял (12+).
22.05 «Дзённік памяці». Меладрама (12+).
3.45 «Грань». Серыял (16+).
5.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 15.30 У пагоні за шчасцем. (12+).
8.25 Ціхая гавань. (12+).
10.50 Шакалад. (12+).
13.15 Джуніёр. (12+).
17.55 Міс Кангеніяльнасць. (12+).
20.10 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін. (16+).
21.55 Маска Зора. (12+).
0.30 Капітан Фантастык. (18+).
2.45 Сезон палявання. (12+).
4.10 Міс Кангеніяльнасць-2: прыгожая і небяспечная. (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Дублёр (16+).
8.10 Дуброўскі (16+).
10.45 Адной левай (12+).
12.30 Тарцюф (16+).
14.35 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
16.30 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
18.30 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
20.20 Экіпаж (6+).
23.00 Dyxless (18+).
1.10 Бяжы! 1-я серыя (16+).
2.50 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
4.40 Лёгкі на ўспамін (12+).

National Geographic

6.00, 13.15, 14.50 Невядомая планета Зямля. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 12.30 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25 Антарктыка. (12+).
9.15, 16.25, 18.45 Аўта-SOS. (12+).
10.05 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Інжынерныя ідэі. (12+).
11.40 Неверагодныя машыны. (12+).
14.00 Закінутыя скарбы змяіных цароў майя. (16+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
19.30 Шлях абуджэння. (12+).
20.35 Геній: Пікаса. (16+).
22.20 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
23.50 Апошнія тайны Трэцяга рэйха. (16+).
0.35 Ліхтугі за мяжой. (18+).
1.25, 5.35 Тайныя гісторыі. (16+).
2.20 Паранармальнае. (16+).
3.05 Інстынкт выжывання. (16+).
3.55 Расследаванні авіякатастроф. (16+).

Discovery

8.00 Бушкрафт: лясная ліга.
9.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
10.00 Майстэрня Goblin Works.
11.00 Загадкі планеты Зямля.
12.00 Сакрэты падзямелля.
13.00 Разбуральнікі легенд.
14.00, 7.10 Адам псуе ўсё.
15.00 Майстры патаргавацца.
16.00, 19.30 Паляўнічыя на рэліквіі.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Выжыць пасля сэлфі.
4.40 Браты Дызель.

■ Zамор'е

Пешаходаў-парушальнікаў абальюць вадой

У кітайскім горадзе Хуаншы пачаліся выпрабаванні прыстасавання, якое будзе аблiваць пешаходаў халоднай вадой за пераход дарогі на чырвонае святло.

У якасці эксперымента на скрыжаванні ўсталявалі металічныя слупкі з інфрачырвонымі датчыкамі і распырсквальнікамі. Яны ўключаюцца адначасова з чырвоным сігналам святлафора і пускаюць струмень вады ў парушальніка, які пераходзіць дарогу на чырвонае, прычым з абодвух яе бакоў. Таксама прылада будзе фатаграфаваць парушальніка і адпраўляць выяву ў паліцэйскую базу даных. Жыхары Кітая паставіліся да такога новаўвядзення скептычна, пішуць СМІ. «Нядрэннае месца, каб супакоіць маіх сабак, калі яны брэшуць», — напісалі адны. На стварэнне навінкі было выдаткавана каля 200 тысяч долараў.

Амерыканца вельмі не любяць звяры

20-гадовы жыхар штата Каларада за апошнія тры гады зведаў напады акулы, мядзведзя і грымучай змяі.

Дылан Макуільямс лічыць сябе альбо вельмі ўдачлівым, таму што да гэтага часу жывы, альбо вельмі няўдачлівым. Некалькі дзён таму ён адпачываў на Гаваях, дзе на яго падчас сёрфінга напала акула. Ад драпежніцы маладому чалавеку адбіцца ўдалося, але на нагу прыйшлося накласці сем швоў. А паўгода таму на Дылана напаў 150-кілаграмовы мядзведзь. Тады ён працаваў у лагеры па навучанні навыкам выжывання. За тры гады да таго на яго напала грымучая змяя.

Скаргі жонкі дапамаглі вынайсці робапліту

Жыхар Кітая вынайшаў робапліту пасля таго, як стаміўся ад скаргаў жонкі на няўменне гатаваць.

Хэ Цін, генеральны дырэктар адной з банкетных кампаній, прадставіў сваё вынаходніцтва на міжнародным кірмашы тэхналогій у Шанхаі. Мужчына прызнаўся, што прапрацаваў над вынаходніцтвам сем гадоў. «Разумная робапліта не толькі вызваліць мяне ад кухонных абавязкаў, але і дазволіць усім жанчынам не марнаваць час на гатаванне», — адзначыў ён. Цін прызнаўся, што як толькі вынаходніцтва з'явілася ў іх дома, жонка перастала на яго скардзіцца. Паводле слоў мужчыны, робапліта гатуе ежу за тры-чатыры хвіліны. Пасля гэтага яна сама сябе мые.

Карыстальнікі кітайскіх сацыяльных сетак з энтузіязмам сустрэлі навінку. Адзін з іх зазначыў, што «гісторыя Ціна кажа нам, што лянота — галоўны рухавік прагрэсу». Аднак іншы запярэчыў, што робапліта не зможа сама парэзаць і пачысціць прадукты, што часта займае больш за ўсё часу, так што і для ляноты, і для прагрэсу яшчэ шмат нерэалізаваных магчымасцяў.

Іван КУПАРВАС.

Зомбі лезуць з экранаў

Аматары кіно, якія цярпець не могуць меладрамы і камедыі, часта аддаюць перавагу таму, каб паказытаць сабе нервы фільмамі жахаў ці хорарам. Тое, што для звычайнага чалавека поўная гадасць, для іх — любімы ласунак. Кіно пра жывых мерцвякоў — зомбі — з гэтай жа вобласці, вашай увазе трохі фактаў пра гэтыя фільмы і іх «герояў».

На кінаэкранах зомбі ўпершыню з'явіліся ў 1932 годзе ў амерыканскім фільме жахаў «Белы зомбі», а першы фільм з «класічнымі» зомбі выйшаў у 1968 годзе — «Ноч жывых мерцвякоў» Джорджа Рамэра.

Самым дарагім і касавым фільмам пра зомбі з'яўляецца «Вайна светаў Z». На яго здымкі выдаткавалі 190 млн долараў, у пракаце стужка сабрала больш за 540 млн. А ўсяго на тэму зомбі знята ўжо больш за 500 кінакарцін.

Існуе тры тэорыі, як людзі становяцца зомбі. Паводле першай, яны проста паміраюць і ажываюць у выглядзе зомбі. Па другой, у зомбі людзей ператварае жудасны вірус або радыяцыя. І па трэцяй, калі жывога чалавека кусае зомбі, то хутка ён сам папаўняе шэрагі хадзячых трупаў.

Зомбі можна забіць, толькі пашкодзіўшы яго мозг. Дарэмна страляць або калоць яго ў цела, ногі ці рукі.

Навукоўцы сцвярджаюць, што свет насамрэч можа цалкам апанаваць эпідэмія зомбі-віруса, што з'явіўся ў выніку мутацыі простага грыпу, напрыклад, з вірусам шаленства, і які выклікае схільнасць да канібалізму. Заражаныя, вядома, не будуць бессмяротнымі нябожчыкамі, але пакусаць і інфіцыраваць іншых змогуць.

Джорджа Рамэра нездарма лічаць «бацькам усіх зомбі». Як рэжысёр і сцэнарыст ён зняў больш за 40 фільмаў пра хадзячыя трупы.

У Крымінальным кодэксе Гаіці пад нумарам 249 значыцца артыкул, які забараняе ператвараць людзей у зомбі.

Зомбі на самай справе існуюць — некаторыя паразіты ў свеце жывёл могуць кіраваць целамі сваіх гаспадароў. Так, напрыклад, грыб кардзіцэпс, паразітуючы на мурашах, можа кіраваць іх паводзінамі *(пра гэта «Звязда» пісала ў рубрыцы «Навігатар»)*.

Навукоўцы лічаць, што калі б людзі-зомбі сапраўды існавалі, то былі б вечна галодныя, таму што страцілі частку гіпаталамуса — участка мозга, які адказвае за адчуванне сытасці.

У 2003 годзе была апублікавана кніга «Кіраўніцтва па выжыванні сярод зомбі» амерыканскага пісьменніка Макса Брукса. Кніга з'яўляецца сапраўдным кіраўніцтвам па выжыванні ў выпадку наступлення зомбі-апакаліпсісу.

У ЗША распрацаваны афіцыйны рэгламент дзеянняў на выпадак зомбі-апакаліпсісу. У плане CONOP 8888 па кроках прапісаны інструкцыі дзеянняў Стратэгічнага камандавання ЗША па абароне мірнага насельніцтва і грамадзянскіх улад ад зомбі, ліквідацыі зомбі-пагрозы і поўнага знішчэння жывых мерцвякоў.

Нядзеля, 6 мая

Беларусь 1

7.20, 22.10 Меладрама «На краі кахання» (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». Праграма пра армію (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага» (12+).
13.15 «Я ведаю».
15.15 «Твой горад».
15.30 Eurovision. Вынікі тыдня.
15.55 «Як мы жылі на вайне». Мастацка-публіцыстычны фільм (12+).
16.55 Меладрама «Зводныя лёсу» (16+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.20 Камедыя «Мапеты» (6+).
9.00, 19.30 «Тэлебарометр».
9.05 «Свет навыварат. Непал» (16+).
10.15 «На нажах» (16+).
11.15 «Бітва салонаў» (16+).
12.15 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
13.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Паўднёвая Карэя — Канада.
15.30 «Два рублі» (12+).
15.50, 23.35 «Абмен жонкамі» (16+).
17.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Германія — Нарвегія.
20.05 «Чалавек-невідзімка» (16+).
21.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Славакія — Швейцарыя. У перапынку: «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 13.00, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 13.15, 20.30 Гэты дзень.
8.20 «Вясна на Зарэчнай вуліцы». Меладрама (12+).
9.55 «Наперад у мінулае».
10.20 «Нацыянальны хіт-парад».
11.15 «Майстры і куміры». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Алег Мельнікаў.
12.05 «Вялікія мастакі». Анры Тулуз-Латрэк (12+).
13.20 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Год сорак першы» (12+).
15.45 «Беларусь як песня». Аркадзь Эскін.
16.10 Анталогія «Славянскага базару».
17.05 «Да мяне, Мухтар!» Маст. фільм (12+).
18.25 «Строгавы». Маст. фільм (12+).
19.35 «Легенды кіно». Леанід Бранявой (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Бумбараш». Трагікамедыя (12+).
23.15 «Святыні Беларусі».

Беларусь 5

6.55 Хакей. Чэмпіянат свету. Фінляндыя — Паўднёвая Карэя.
8.45 Тэніс. Турнір WTA. Рабат. Фінал.
10.20 Хакей. Чэмпіянат свету. Францыя — Беларусь.
12.10 Гульні «навыраст».
12.40 Піт-стоп.
13.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Аўстрыя — Расія.
15.25 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама-Мінск» — «Шахцёр». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.15 Хакей. Чэмпіянат свету. Швецыя — Чэхія. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Ліверпуль». 2-і тайм.
20.25 Вынікі тыдня.
21.10 Хакей. Чэмпіянат свету. Латвія — Фінляндыя. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
23.25 Хакей. Чэмпіянат свету. Дзённік.
0.00 Барацьба. Чэмпіянат Еўропы. Фіналы.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Серыял «Смешнае жыццё» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ» (12+).
10.10 «У госці па раніцах» (12+).
11.00 Драма «Каліна чырвоная» (12+).
13.15 Камедыя «Афоня» (12+).
14.55 «Леанід Кураўлёў. «Афоня і іншыя» (12+).
16.20 «Ледніковы перыяд. Дзеці» (6+).
18.40 «Я хачу, каб гэта быў сон...» Канцэрт Алены Ваенгі (12+).
20.00 «Контуры».
21.05 Серыял «Спячыя-2» (16+).

СТБ

6.00 «Студэнты-2». Серыял (16+).
7.35 «Ежа багоў» (16+).
9.15 «Скардзіцца дазваляецца».
9.35, 16.00 «Аўтапанарама» (12+).
10.00 Камедыя «Таксі-3» (16+).
11.30 «Вялікае снеданне» (12+).
12.05 «Далёкія сваякі» (16+).
12.35 Дакументальны спецпраект (16+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45 Камедыя «Уцекачы» (12+).
15.20 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.40 «Дэпартамент». Серыял (16+).
19.30 «Тыдзень».
20.30 Маст. фільм «Мементa» (16+).
22.30 «Тыдзень спорту».
23.00 Трылер «Схватка» (16+).
0.55 «Соль». Музычнае шоу. «Сурганава і Аркестр» (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.10, 7.30 М/ф (6+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
7.35 «Яшчэ танней» (12+).
8.05 «Культ/Турызм» (12+).
8.35 «Гульня ў кіно» (12+).
9.30, 5.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15 Серыял «Выкраданне багіні» (16+).
18.45 «Разам».
19.45 Маст. фільм «Пяць нявест» (16+).
21.45 Серыял «Смерць шпіёнам: ударная хваля» (16+).
1.40 Серыял «Смерць шпіёнам: лісіная нара» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Пакой смеху. (16+).
7.40 Маст. фільм «Прыстойная сям'я здасць пакой». (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+).
12.15 «Ранішняя пошта». (16+).
13.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». (16+).
13.30 «Калі ўсе дома». (12+).
14.30 «Смяяцца дазваляецца». (16+).
16.35 Маст. фільм «Танга матылька». (12+).
18.25 Маст. фільм «Зноў замуж». (12+).
20.00 Весткі тыдня.
21.45 Маст. фільм «Мае дарагія». (12+).
0.50 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы». (0+).
9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача». (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі». (12+).
12.00 «Дачны адказ». (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд». (16+).
14.10 Фільм «Горы, якія страляюць». (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
18.10 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Ты не паверыш!» (16+).
21.05 «Зоркі сышліся». (16+).
22.40 Маст. фільм «Фокуснік-2». (16+).

8 канал

9.00, 16.00, 19.10, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.15 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
9.45 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.15 «Сад і агарод».
10.25 Трылер «Шалёны горад» (16+).
12.15 «Суперкніга».
12.45 Драма «Жывыя і мёртвыя» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка».
16.10 «Глядзім усёй сям'ёй». Камедыя «Місіс Даўтфайр» (12+).
18.15 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.15 Камедыя «Стой, мама будзе страляць» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.15 Драма «Народ супраць Лары Флінта» (16+).

ВТБ

6.00 «Турбаміксер». (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ». (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Чычы Лэнд». (0+)
9.20, 3.15 М/ф «Скубі Ду». (6+)
9.50, 3.40 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20 М/ф «Машкіны страшылкі». (0+).
10.50, 2.30 «Ералаш». (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці». (12+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны». (16+).
13.00 Серыял «Мамачкі-2». (16+).
15.00 Прыгоды Сцюарт Літл-2». (6+).
16.30 Анімацыйны фільм «Граза мурашоў». (6+).
18.10 «Уральскія пельмені». (16+).
21.10 Баявік «Нястрымныя-3». (16+).
23.30 Серыял «Галыгін.ru». (16+).
0.30 Серыял «Татавы дочкі». (12+).
1.40 «Кіно ў дэталях». (16+).
4.00 «Лаві момант». (16+).
5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

Культура

6.30 «Чалавек на шляху Буды». Дак. фільм.
7.05 «Апошняя справа камісара Берлаха». Маст. фільм.
9.15 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Мы — грамацеі!»
10.50 «Прыгоды Бураціны». Маст. фільм.
13.05 «Што рабіць?»
13.50, 2.10 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
14.30 «Эфект матылька». Дак. серыял.
14.55, 0.20 Легендарныя камедыі. «Другі трагічны Фантоцы». Маст. фільм.
16.40 «Геній».
17.15 Закрыццё II Міжнароднага конкурсу маладых піяністаў Grand Piano Competition у КЗЧ.
19.30 Навіны культуры.
20.10 Хрустальны баль «Хрустальнай Турандот» у гонар Уладзіміра Этуша.
21.25 «Сцюардэса». Маст. фільм.
22.10 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Арэлі Дзюпон і Раберта Бале ў балеце Ж. Масне «Гісторыя Манон». Пастаноўка Парыжскай нацыянальнай оперы.
2.50 «Жылі-былі...» М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1989. 2-я частка. 2008 год (16+).
7.00, 9.40, 14.45, 17.00, 19.20, 23.35, 2.15, 3.40 Музычная настальгія (12+).
7.20 Сустрэча з кінарэжысёрам С. Растоцкім у Канцэртнай студыі «Астанкіна». 1988 год (12+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.05, 5.00 «Песня-82» (12+).
12.00 «Што? Дзе? Калі?» Фінальная гульня 1985 года (12+).
14.15 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
15.00 «Быў час». 2010 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Толькі ў музік-холе» (16+).
18.00 «Вакол смеху». «Клубны дзень». 1983 год (12+).
19.35 «Майстры мастацтваў. Алег Басілашвілі». 1984 год (12+).
21.00 Маст. фільм «Гарадскія падрабязнасці» («Каханне з прывілеямі») (16+).
23.50 «Прэс-экспрэс». 1993 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак» (16+).
2.25 «Бізнес і палітыка». 1992 год (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EuroSport 1

4.00 Аўтагонкі. WTCR.
5.00, 9.30, 12.30, 15.45, 0.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія».
6.00, 18.15 Веласпорт. «Тур Ёркшыра».
7.00 Снукер. Чэмпіянат свету.
11.00 Конны спорт. Global Champions Tour.
12.15, 18.00 Веласпорт. «Джыра»-экстра.
19.35, 21.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету. Фінал.
1.30 Аўтагонкі. Серыя Blancpain Sprint GT.

Кінакамедыя

1.30 Лепш не бывае. (12+).
4.00 Шоу «Камедыянты». (16+).
4.30 Вельмі страшнае кіно. (16+).
6.05 Вельмі страшнае кіно-2. (16+).
7.30 Вельмі страшнае кіно-3. (16+).
9.00 Высокі бландзін у чорным чаравіку. (12+).
10.40 Вяртанне высокага бландзіна. (12+).
12.10 Спатканне ўсляпую. (16+).
14.10 Місія: неадэкватная. (16+).
15.55 Машына часу ў джакузі. (16+).
17.40 Пра Адама. (18+).
19.30 Шчаслівы выпадак. (16+).
21.15 Гараскоп на ўдачу. (12+).
23.05 Навагодні перапалох. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Паненка і кулінар» (12+).
10.35, 1.40 «Выходжу цябе шукаць». Серыял (16+).
14.30 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.50 «Выгнанне д'ябла». Дак. фільм (16+).
16.45 «Мая любімая свякроў-2». Серыял (12+).
20.25 «Без падману» (16+).
21.20 «Вінаватыя зоркі». Маст. фільм (12+).
23.45 «Асцярожна: махляры!» (16+).
0.15 «Грань». Серыял (16+).
5.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 16.10 Настаўнік на замену. (16+).
8.05 Маска Зора. (12+).
10.40 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін. (16+).
12.25 Захавальнік Месяца. (0+).
14.05 Ілюзіяніст. (16+).
18.00 Міс Кангеніяльнасць-2: прыгожая і небяспечная. (12+).
20.10 Лізавета. (16+).
22.30 Не жартуйце з Зоханам! (16+).
0.40 Забі мяне пяшчотна. (18+).
2.35 Каханне і сяброўства. (12+).
4.25 Штучны інтэлект. Доступ неабмежаваны. (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Экіпаж (6+).
9.00 Той яшчэ..! (12+).
10.45 Чыстае мастацтва (16+).
12.40 Новы Адэон (16+).
14.10 Бабуля лёгкіх паводзін (16+).
15.55 Адмірал (16+).
18.20 Бяжы! 1-я серыя (16+).
20.20 Пятніца (16+).
22.10 Dyxless-2 (16+).
0.20 Кококо (18+).
2.05 Статус свабодны (16+).
4.05 Вар'яцкая дапамога (16+).

National Geographic

6.00, 13.10, 17.10, 22.00, 1.10 Невядомая планета Зямля. (12+).
6.50 Зона будаўніцтва. (12+).
7.15 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 12.25 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25 Антарктыка. (12+).
9.15 Шлях абуджэння. (12+).
10.00 Цуды інжынерыі. (12+).
10.50 Інжынерныя ідэі. (12+).
11.40 Неверагодныя машыны. (12+).
13.55 Унутры кольцаў Сатурна. (12+).
14.45, 20.15, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.25 Другая сусветная вайна: асушэнне акіяна. (12+).
18.40 Эвакуацыя Зямлі. (16+).
19.30 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.40 Навука будучыні. (12+).
0.25 Прарыў. (16+).
2.00 Паранармальнае. (16+).
2.45 Інстынкт выжывання. (16+).
3.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
5.10 Вядомы Сусвет. (12+).

Discovery

8.00, 10.30 Як гэта ўстроена?
11.00, 2.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
12.00 Залаты шлях.
13.00 Залатая ліхаманка.
14.00 Іржавая імперыя.
17.00 Майстэрня Goblin Works.
18.00 Хуткія і гучныя.
19.00, 22.00 Махінатары.
23.00 Бушкрафт: лясная ліга.
0.00 Вулічныя гонкі.
1.00 Хуткія і гучныя.
2.55 Разбуральнікі легенд.
3.50 Відэапатруль.
4.40 Гаражны рамонт.
7.10 Загадкі планеты Зямля.

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

«РАНЫ» НА КАРЦЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Сітуацыя паступова змякчаецца з пункту гледжання фізікі і прыроды. На тэрыторыі Магілёўшчыны на 1 студзеня пражывала 327 чалавек, якія атрымлівалі льготы па «чарнобыльскім» 18-м артыкуле. Гэта тыя, хто быў выяўлены спецыяльнай камісіяй. Усе яны анкахворыя, маюць ільготы на атрыманне сацыяльнага жылля, лекаў і гэтак далей. І сёлета гэты спіс павялічыўся на восем чалавек.

— Але насельніцтва ў большасці сваёй ужо звыклася з паняццем «радыяцыя» і супакоілася...

— Сёння існуюць дзве крайнасці. Адны пакутуюць на радыяфобію, баяцца знаходзіцца ў забруджанай зоне нават пяць хвілін. А другія цалкам ігнаруюць правілы знаходжання і пражывання на такіх тэрыторыях — наведваюць лес, збіраюць там ягады і грыбы, самі ядуць і дзяцей сваіх кормяць. І першае, і другое — непажаданыя з'явы. Павінен быць разумны кампраміс. За 30 гадоў краінай назапашаны каласальны вопыт. Беларускія эксперты сёння выступаюць як спецыялісты № 1 у сусветным маштабе па рашэнні гэтых праблем. З 1991 года ў краіне рэалізуюцца 5-гадовыя цыклы дзяржаўных праграм па пераадольванні наступстваў катастрофы на ЧАЭС. Гэта пералік дзеянняў, якія неабходна выконваць, і канкрэтныя сумы, што выдзяляюцца на іх рэалізацыю.

Жыццё пад кантролем

Пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС 170 населеных пунктаў Магілёўшчыны, па сутнасці, прыпынілі сваё існаванне. Больш чым за 30 паслячарнобыльскіх гадоў з іх было рэабілітавана толькі 22. Але некаторыя з іх часта застаюцца незапатрабаванымі. Людзі даўно з'ехалі, іх дамы знесены або іх трэба зносіць. Шанцаў на адраджэнне ў такіх вёсак амаль няма.

— Зараз паняцце «рэабілітацыя» мы адносім не да канкрэтнага населенага пункта, а цалкам да раёна, — кажа Сяргей Лазарэвіч. — Новыя вытворчасці ствараюцца,

> Пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС 170 населеных пунктаў Магілёўшчыны, па сутнасці, прыпынілі сваё існаванне. Больш чым за 30 паслячарнобыльскіх гадоў з іх было рэабілітавана толькі 22.

магчыма, не ў той колькасці, у якой хацелася б, але ж бюджэт не гумавы. Напрыклад, у Слаўгарадзе ёсць агароднінасушыльны завод, на якім раней беспаспяхова спрабавалі наладзіць вытворчасць. Летась яго набыў за «чарнобыльскія» грошы бабруйскі вытворца зефіру і мармеладу «Чырвоны харчавік» — плануе паставіць лінію для выпуску сваёй смачнай прадукцыі і стварыць больш за 100 новых працоўных месцаў. Для Слаўгарада, дзе не засталося амаль ніякай вытворчасці, гэта проста шыкоўна. Па «чарнобыльскай» праграме тут летась быў пабудаваны шматкватэрны дом, дзе будуць жыць маладыя спецыялісты, у тым ліку і тыя, якія прыедуць працаваць на гэта прадпрыемства. А ў вёсцы Перагон Слаўгарадскага раёна вядзецца будаўніцтва свінакомплексу на 24 тысячы галоў. Гэта таксама новыя працоўныя месцы, а значыць, і новыя магчымасці для развіцця раёна.

— А што яшчэ будуецца ў вобласці з прыцягненнем «чарнобыльскіх» грошай? І колькі наогул іх выдзяляецца?

— У апошнія гады акцэнт робіцца на развіцці вытворчых магутнасцяў і сацыяльных аб'ектаў — накшталт жывёлагадоўчых фермаў, аздараўленчых комплексаў. Летась газіфікавалі жыллёвы фонд вёсак Няраж і Холстава Быхаўскага раёна, зрабілі водаправодныя сеткі ў Быхаве і шэрагу іншых населеных пунктаў гэтага раёна. Вялікія грошы выдаткоўваліся на Магілёўскі анкадыспансер, будаўніцтва фізкультурна-аздараўленчых комплексаў у Краснаполлі, Касцюковічах і Быхаве.

> Сёння існуюць дзве крайнасці. Адны пакутуюць на радыяфобію, баяцца знаходзіцца ў забруджанай зоне нават пяць хвілін. А другія цалкам ігнаруюць правілы знаходжання і пражывання на такіх тэрыторыях.

Летась толькі на будаўніцтва было накіравана з рэспубліканскага бюджэту 23 мільёны рублёў. Сёлета вобласці выдзелена больш за 45 мільёнаў рублёў, на будаўніцтва з іх пойдзе 15,3 мільёна.

Дзе расце чыстая прадукцыя

Сёння на землях з узроўнем забруджанасці да 15 кюры вырошчваецца збожжа, іншыя раслінныя культуры, якія потым трапляюць да нас на стол у якасці гатовай прадукцыі.

— Наколькі гэта небяспечная ежа?

— Для папярэджання пападання радыенуклідаў праз каранёвую сістэму ў сельгаспрадукцыю існуе адрэгуляваны механізм дзеянняў, — канстатуе Сяргей Лазарэвіч. — Уносіцца павышаная доза калійных і фосфарных угнаенняў, адсочваецца кіслотны баланс глебы. Ствараюцца пашы для асабістых падсобных гаспадарак, дзе апошнія пяць гадоў рэгістраваліся пробы малака з перавышэннем дозы цэзію. Для гэтых гаспадарак набываюцца і камбікармы з цэзіязлучальнымі ферацынзмяшчальнымі элементамі.

Наогул, зонай рызыкоўнага па радыяцыйным фактары земляробства лічацца тэрыторыі з забруджанасцю звыш 15 кюры на кіламетр квадратны. Гэта землі абмежаванага землекарыстання. Іх, на шчасце, у нас не так шмат. Пры выкананні ўсіх патрабаванняў, якія прапісаны для вядзення там сельскай гаспадаркі, прадукцыя атрымліваецца нарматыўна чыстая. Гэтыя дапушчальныя нормы распрацавалі медыкі, але прадукцыя, як паказваюць даследаванні, атрымліваецца ў разы чысцейшая.

— З пункту гледжання звычайнага чалавека, дзяленне тэрыторый на чыстыя і брудныя вельмі ўмоўнае. Ну як можна зразумець той факт, калі з аднаго боку дарогі сеяць можна, а з другога — нельга?

— Сапраўды ёсць такі момант. Калі ішоў выкід ападкаў з радыеактыўнымі элементамі, у адных месцах выпала бруду больш, у другім менш. Таму і існуюць карты, дзе ўся гэтая стракатасць пазначана. Для сельгасугоддзяў яны нават больш падрабязныя. Кожны аграном мае карту забруджвання сваёй гаспадаркі па элементарных участках. Гэта калі кожнае поле абследуецца па спецметодыцы. Напрыклад, калі забруджанасць складае звыш 15 кюры, не рэкамендуецца вырошчваць зернебабовыя культуры: яны больш за астатнія накопліваюць «бруд». Адсочваецца, якія ўгнаенні трэба ўносіць, у якой колькасці. Што датычыцца малака, то за апошнія гадоў 10 няма нараканняў на яго чысціню. У прыватным сектары такое здараецца, таму што людзі не заўсёды бяруць да ведама рэкамендацыі сельвыканкама. Цікава, што апошняя проба з перавышэннем радыеактыўных рэчываў у малаку была выяўлена ў Бялыніцкім раёне. А вось у тым жа Слаўгарадскім на працягу пяці апошніх гадоў нічога такога няма. Знакаміты слаўгарадскі сыр, які робяць тамашнія майстры, лічыце, узор чысціні. Наогул, перапрацоўка малака ў сыр і тварог зніжае колькасць радыенуклідаў у разы.

Да ведама

На тэрыторыях з узроўнем забруджанасці ад 5 да 15 кюры, дзе радыеактыўны фон павышаны, асноўная дозавая нагрузка на арганізм атрымліваецца ўсё ж за кошт унутранага апраменьвання — інакш кажучы, таго, што мы ядзім. Можна не турбавацца за прадукты ў крамах, нават за сельскагаспадарчую прадукцыю, калі яна вырашчана непасрэдна на вашым участку. Галоўную небяспеку ўяўляе лес і ўсё, што знаходзіцца ў яго 5–7-сантыметровай падсцілцы — грыбы, ягады, расліны. І пра гэта абавязкова трэба помніць. А яшчэ пра пыл і попел. Пры згаранні драўніны ўтвараецца высокая канцэнтрацыя небяспечных элементаў, таму лепш не рабіць шашлыкі на мясцовых дровах.

А льготы каму?

Раней насельніцтва, якое пражывала на забруджаных тэрыторыях, атрымлівала даплаты, але потым падыходы змяняліся. У 2002 годзе ўступіў у дзеянне Дэкрэт Прэзідэнта № 16, згодна з якім сродкі, што раней часам ішлі ў кішэню асобна ўзятых людзей, сталі накіроўвацца на будаўніцтва сацыяльна-значных аб'ектаў — газа- і водаправодаў, набыццё лячэбна-дыягнастычнага абсталявання, тэхнічнае перааснашчэнне лячэбных устаноў і гэтак далей. Парадокс у тым, што сёння рэабілітацыя населеных пунктаў выклікае ў некаторых жыхароў... абурэнне — бо разам з ёю здымаюцца і льготы, якія існавалі на гэтых землях раней.

> Знакаміты слаўгарадскі сыр, які робяць тамашнія майстры, лічыце, узор чысціні. Наогул, перапрацоўка малака ў сыр і тварог зніжае колькасць радыенуклідаў у разы.

— Кожныя пяць гадоў праводзіцца шырокамаштабнае абследаванне тэрыторый на прадмет радыеактыўнага забруджвання, фонавай нагрузкі, шчыльнасці забруджвання глебы, колькасці радыенуклідаў у сельгаспрадукцыі і гэтак далей, — расказвае Сяргей Лазарэвіч. — На падставе такога шматфактарнага аналізу робяцца высновы. І атрымліваецца, што раз на пяць гадоў некаторыя населеныя пункты пераходзяць з зоны 5—15 кюры ў зону 1—5. Адпаведна, ільготы страчваюцца. Напрыклад, жанчынам, якія пражываюць на тэрыторыі з забруджваннем ад 5 да 15 кюры, выплачваецца дапамога па доглядзе дзіцяці да трох гадоў у памеры да 150 %, існуюць ільготы і для выпускнікоў школ, якія паступаюць у ВНУ, для ўсіх жыхароў гарантаваны 100-працэнтны бальнічны. Маладым спецыялістам, якія прыязджаюць працаваць у зону ад 5 і вышэй кюры, пры заключэнні кантракта на 5 гадоў выплачваецца 200 базавых велічынь, пры заключэнні другога 5-гадовага кантракта — 300.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Для страху няма падстаў

Сучасныя тэхналогіі дапамагаюць кругласутачна кантраляваць радыяцыйнае становішча ў нашай краіне і за мяжой.

Нягледзячы на чуткі пра перавышэнне радыяцыйнага фону, якія перыядычна ўзнікаюць у грамадстве, для страху няма падстаў, упэўнены **Арцём ІВАНОЎ, начальнік Рэспубліканскага цэнтра кіравання і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.**

— Такія паведамленні паступаюць у Цэнтр і сапраўды пацвярджаюцца, — адзначыў Арцём Анатолевіч. — Але яны не звязаны з аварыйнымі сітуацыямі. Так, напрыклад, перавышэнні фіксаваліся на будаўнічай пляцоўцы, дзе выкарыстоўваўся граніт, а таксама на пункце перапрацоўкі другаснай сыравіны, куды трапіў радыеактыўны элемент, што прымяняецца ў медыцыне.

Па словах спецыяліста, сістэмы радыяцыйнага кантролю і маніторынгу навакольнага асяроддзя, якія сёння дзейнічаюць у краіне, дазваляюць у анлайн-рэжыме сачыць за сітуацыяй і пры неабходнасці аператыўна рэагаваць на падобныя інцыдэнты. Так, дзякуючы беларускім спадарожнікам у 2015 годзе атрымалася выявіць сур'ёзны пажар на ўкраінскай частцы Чарнобыльскай зоны. Беларускія ж спецыялісты дапамагалі яго тушыць.

Акрамя даных, што паступаюць з датчыкаў, размешчаных на тэрыторыі краіны, спецыялісты, згодна з міжнароднымі дамоўленасцямі, карыстаюцца інфармацыяй і з замежных пунктаў кантролю. Рэспубліканскі цэнтр з'яўляецца кантактным пунктам Арганізацыі Дагавора аб усёабдымнай забароне ядзерных выпрабаванняў. Тут маецца спецыяльнае абсталяванне, якое дае доступ да датчыкаў радыяцыйнага кантролю на ўсіх кантынентах.

— З дапамогай гэтай сістэмы мы выявілі перавышэнне доз рутэнію ў еўрапейскім паветры, а таксама вызначылі недакладнасць інфармацыі пра радыяцыйнае забруджванне ў выніку аварыі на АЭС у Францыі, — расказаў Арцём Іваноў.

Вераніка КОЛАСАВА.

ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ

Аляксандр КАНАПЕЛЬКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Плануе стварыць тут, у вёсцы Казялужжа, вялікую сям'ю і памочнік урача Глінішчанскай амбулаторыі, загадчык Хвоенскага ФАПа Міхаіл Аніскавец. У войску 24-гадовы хлопец адслужыў, запатрабаваную прафесію набыў у Слуцкім медыцынскім каледжы, цяпер у сваім доме заканчвае рамонт:

— У Хойніках ёсць дзяўчына, і мы плануем з ёй пажаніцца. Спачатку былі думкі пра розныя варыянты — застацца там, дзе вучыўся, ці ў сталіцу перабрацца. Але дома ўсё ж лепш. Тут усё роднае і ўсіх ведаеш. Тут спакойна і ўпэўнена сябе адчуваеш. Мне падабаецца аказваць людзям дапамогу. Ды і створаны ўсе ўмовы, каб плённа працаваць. Напрыклад, каб дабрацца да працоўнага месца, вядзяляецца транспарт.

Аляксандру Канапельку — 23. Год, як ён асвойваецца ў Нова-Барсукоўскім лясніцтве ў якасці памочніка ляснічага. Усмешлівы хлопец кажа, што сярод яго сваякоў леснікоў не было, а прафесію выбраў таму, што вельмі падабалася ў дзяцінстве з дзедам хадзіць у лес і на рыбалку. Ну і краявіды мясцовыя так падабаюцца, што пасля атрымання спецыяльнасці інжынера лясной гаспадаркі ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце без разважанняў вярнуўся на радзіму працаваць:

— Калі пасядзець і разабрацца, нічога складанага ў рабоце няма. Нешта адразу атрымліваецца, нешта — не вельмі. Памылкі мне дапамагаюць выпраўляць калегі. Калектыў мяне добра прыняў — за год спрацаваліся і я шмат чаму навучыўся. Тут сябры і сваякі, таму заўсёды хацелася працаваць на радзіме.

24-гадовая **Вольга ЯРАЦ** зараз **выконвае абавязкі галоўнага агранома КСУП «Эксперыментальная база «Стралічава».** Дзяўчына спачатку закончыла Палескі аграрны каледж у Калінкавічах, а потым завочна і Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію. Яе малая радзіма — вёска Веляцін за 17 кіламетраў ад Стралічава. З пачаткам пасяўной дадому не ездзіць, а так — штотыдзень выхадныя праводзіць з бацькамі:

— У верасні будзе пяць гадоў, як я тут. Прырасла ўжо. Выходзіш раніцай на поле — бачыш, як сонца ўстае. Назіраеш за станам прыроды, які змяняецца на тваіх вачах. Увесь час жыццё ідзе побач з прыродай. Мяне ніколі не цягнула ў мегаполісы. Толькі сюды, да бацькоў. Тут жывуць усе мае сваякі, многія аднакласнікі тут засталіся.

Працоўны дзень Вольгі пачынаецца ў 4.45. Гаворыць, паспявае і вочы нафарбаваць, і прычоску зрабіць. Мець пазногці з манікюрам праца агранома таксама не перашкаджае.

> Летась да нас па размеркаванні 130 чалавек прыехала, і толькі 40 пакінулі раён. Ураджэнцы ў абсалютнай большасці застаюцца і працуюць на сваёй зямлі.

— У нас жа мужчынскі калектыў, — гаворыць Вольга, якая пакуль не замужам. — Трэба ж быць прыгожай заўсёды. З шасці і да васьмі раніцы ў гаражы ацэньваем гатоўнасць тэхнікі. А ў восем тэхніка павінна быць на полі. Я еду часта з механізатарамі, каб паглядзець, як насенне загружаюць, як сеялка яго закрывае глебай. Цяпер садзім кукурузу. Ёю ў нашай гаспадарцы трэба засадзіць 2680 га ды яшчэ 1470 — яравымі культурамі. Работы сёлета стала больш, бо да нас далучылі яшчэ адну гаспадарку.

Гэта ўжо другая самастойная пасяўная Вольгі Ярац. Між тым першая была неблагой. Ураджайнасць у гаспадарцы склала 34 ц/га. Паказчык аказаўся найлепшым у раёне, за што дзяўчыну ўзнагародзілі на раённых «Дажынках» . У гэтым годзе, спадзяецца малады аграном, вынікі будуць палепшаны. Важныя складнікі працоўных дасягненняў — наладжаны быт і калектыў, дзе адно аднаму дапамагаюць.

— Мне нескладана кіраваць мужчынамі, многія з якіх па ўзросце падыходзяць у бацькі. Кіраўніцтва мне вельмі дапамагае ва ўсім. Да таго ж — службовае жыллё зусім побач з працай.

Вось такіх людзей — спецыялістаў сваёй справы — вельмі важна падтрымліваць публічна, лічыць **прэс-сакратар Гомельскага аблвыканкама Вольга РАБІКАВА.**

— Яны не пабаяліся звязаць свой лёс з невялікім горадам ці вёскай. Яны ўпэўнена працягваюць справу бацькоў на той зямлі, дзе нарадзіліся і выраслі. «Прыцягненне» — праект пра тых, хто любоў да краіны даказвае сваёй справай, — адзначае яна. — Праект ахопіць усе раёны Гомельскай вобласці. Па яго выніках больш за сотню ўдзельнікаў прымуць удзел у ток-шоу на мясцовым тэлебачанні, дзе ў фармаце дыялогу абмяркуюць шляхі развіцця рэгіёна.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Міхаіл АНІСКАВЕЦ.

Вольга ЯРАЦ *(злева)*.

ОТЧЕТ ПРЕДПРИЯТИЯ (ОРГАНИЗАЦИИ)
ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат» за 2017 год
Учетный номер плательщика: **600075003**.
Вид экономической деятельности: **производство сахара**.
Организационно-правовая форма: **частная**
Орган управления: **концерн «Белгоспищепром»**.
Единица измерения: **тыс. руб.**
Адрес: **223610, г. Слуцк, ул. Головащенко, 6**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2017 года

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01 минус 02)	110	122997	118571
Нематериальные активы (04 минус 05)	120	659	509
Доходные вложения в материальные активы (03 минус 02)	130	205	249
Вложения в долгосрочные активы (08, 07)	140	11298	4062
Долгосрочные финансовые вложения (06)	150	17834	15380
Отложенные налоговые активы (09)	160	12	2
Долгосрочная дебиторская задолженность (60, 62, 76 минус 63)	170	610	797
Прочие долгосрочные активы (97)	180	368	94
ИТОГО по разделу I	**190**	**153983**	**139664**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	138299	82934
Расходы будущих периодов (97)	230	66	683
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам (18)	240	1033	435
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	37167	31031
Краткосрочные финансовые вложения (58)	260	16115	38605
Денежные средства и их эквиваленты (50, 51, 52, 55, 57, 58)	270	16103	23009
Прочие краткосрочные активы (94)	280	1	1
ИТОГО по разделу II	**290**	**208784**	**176698**
БАЛАНС	**300**	**362767**	**316362**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал (80)	410	66515	66515
Резервный капитал (82)	440	315	315
Добавочный капитал (83)	450	34338	34362
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) (84)	460	74650	71367
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	470	-	-
Целевое финансирование (86)	480	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**175818**	**172559**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	1871	2650
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам (76)	520	229	
Отложенные налоговые обязательства (65)	530	11	11
Доходы будущих периодов (98)	540	-	-
Резервы предстоящих платежей (96)	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	3886	5364
ИТОГО по разделу IV	**590**	**5997**	**8025**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (66)	610	134400	40831
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	1110	29971
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	45377	59962
Обязательства, предназначенные для реализации (76/7)	640	-	-
Доходы будущих периодов (98)	650	65	5014
Резервы предстоящих платежей (96)	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**180952**	**135778**
БАЛАНС	**700**	**362767**	**316362**

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках за январь – декабрь 2017 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	228992	233949
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(202532)	(187763)
Валовая прибыль (010 – 020)	030	26460	46186
Управленческие расходы	040	(5713)	(4773)
Расходы на реализацию	050	(10350)	(8365)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	10397	33048
Прочие доходы по текущей деятельности	070	67520	112157
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(71775)	(115317)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	6142	29888
Доходы по инвестиционной деятельности	100	51748	85181
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(49507)	(76764)
Доходы по финансовой деятельности	120	20348	18825
Расходы по финансовой деятельности	130	(18401)	(31682)
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (100 – 110 + 120 – 130)	140	4188	(4440)
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	10330	25448
Налог на прибыль (Д99К68)	160	(2378)	(4074)
Изменение отложенных налоговых активов (09)	170	9	-
Изменение отложенных налоговых обязательств (65)	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (Д99К68)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(423)	(546)
Чистая прибыль (убыток) (± 160 – 170 ± 180 ± 190 – 200-205-206)	210	7538	20828
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	9514
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	7538	30342
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	15	41

Информация об открытом акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 1 января 2018 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента **51,00** (всего, в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	260960	51,00

5-6. Информация о дивидендах и акциях

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	5848	5856
в том числе: юридических лиц	лиц	22	21
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц		
в том числе: физических лиц	лиц	5826	5835
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	17	16
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	4279,20	2668,87
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	4251,63	2646,03
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	8,363448	7,941671
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей		
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	8,309564	5,171512
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей		
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	2016 год	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	29.03.2017	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	26.04.2017 – государству, с 09.06.2017 по 30.06.2017 – остальным акционерам	X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	343,63	337,27
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук		

8. Среднесписочная численность работающих (человек): **730,** прошлый год **– 727.**

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: **сахар – 76,8 %.**

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: **29 марта 2018 года.**

13. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения: **при выдвижении кандидатур в Наблюдательный совет и ревизионную комиссию, при разработке внутренних документов Общества.**

14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: **sugar.by.**

По мнению аудиторской организации ООО «КПМГ», бухгалтерская отчетность ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат» на 31 декабря 2017 года, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат» за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Руководитель Н. П. Прудник

Главный бухгалтер С. А. Касабуцкая

ГЭТА МЫ

СВАЯКАМ НЕ ПАТРЭБНЫЯ?

ЖЫЛІ ў Мінску маці з сынам. Жанчына памерла. Сын пазваніў у службу перавозак сталічнага спецкамбіната, каб яе забралі. Прыехалі спецыялісты, адвезлі маці ў крэматорый і папярэдзілі сына, што яму трэба набыць труну і аформіць дакументы на крэмацыю і пахаванне. Прайшло тры дні, а сын так і не з'явіўся. Пазванілі яму з крэматорыя, пытаюць, дзе ён дзеўся, а той ім сустрэчнае пытанне: «А хіба вы яе яшчэ не крэміравалі?».

Сын палічыў, што калі маці забраў спецкамбінат, то яго работнікі павінны самі ўсё зрабіць. Грошы ж, што дзяржава выдаткавала на пахаванне, ён даўно прапіў... Аднак маці, напэўна, прадбачыла, як можа павярнуцца справа, таму грошы з пенсіі збірала ды пад матрац хавала. Добра, што сын іх адразу не знайшоў, а толькі тады, калі зноў прыехалі супрацоўнікі спецкамбіната. За тыя матчыны сродкі ён і труну набыў, і рытуальныя прыналежнасці, і дакументы аформіў. Маці крэміравалі, а урна з яе прахам... так і стаіць другі год у крэматорыі, бо сыну яна не патрэбна. Забраць яе і пахаваць па-людску яго ўжо ніякім законам не прымусіш, колькі ні звані. А як пройдуць тры гады, урну пахаваюць у агульнай магіле разам з іншымі крэміраванымі, якія не патрэбны сваякам.

Забралі і... забыліся

Летась спецыялізаваны камбінат камунальна-бытавога абслугоўвання такім чынам пахаваў на Заходніх могілках 62 урны з прахам тых, каго сваякі пагадзіліся крэміраваць, але за тры гады так і не забралі з крэматорыя. Цяпер над агульнай магілай змяшчаецца таблічка, дзе сказана, што тут захаваны незапатрабаваныя урны і ўказана іх колькасць без пераліку імёнаў. Спіс тых, хто менавіта захаваны, застаецца ў арганізацыі.

Не забіраюць урны з прахам з розных прычын. У кагосьці сваякі алкаголікі, або яны не маюць магчымасцяў і сродкаў на пахаванне, або пераехалі за мяжу. А ёсць і такія, хто жылі як кот з сабакам, і для іх галоўнае, што сваяка крэміравалі, а далей — хоць трава не расці.

— Летась перад пахаваннем урнаў, якія захоўваліся ў нас ужо тры гады, мы на сайце вывесілі абвестку, што збіраемся рабіць, і абзвоньвалі сваякоў, чые каардынаты мелі, каб папярэдзіць, — заўважае **Сяргей ТУР, намеснік дырэктара спецыялізаванага камбіната камунальна-бытавога абслугоўвання.** — З 67 урнаў толькі пяцёра забралі сваіх. Астатнія адправіліся на спачын у агульную магілу.

Рашэнне аб крэмацыі прымаюць сваякі памерлага або арганізацыя, якая бярэ на сябе абавязкі па пахаванні, калі ў нябожчыка нікога не было. Здараецца, сам чалавек пакідае распараджэнне пра такое сваё жаданне. Урну з прахам можна пахаваць у зямлю на магіле ці паставіць у калумбарную сценку. Крэмацыя, дарэчы, абыходзіцца крыху танней, чым традыцыйнае пахаванне.

— Сваякі атрымліваюць на пахаванне каля 800 рублёў. Калі набываць самыя танныя прыналежнасці да пахавання, з гэтых грошай застаецца каля 300 рублёў. Так звычайна робяць тыя, хто любіць выпіць: самае таннае купяць, сваяка крэміруюць, а рэшту прап'юць. А пра урну потым не хочуць нічога ведаць, ім ужо памерлы не патрэбны, — заўважае спецыяліст.

Безыменныя...

Амаль на кожных могілках ёсць участкі, дзе ляжаць тыя, хто пры жыцці не меў ні жылля, ні родных. На іх пагостах драўляныя тумбы ўстаноўленага ўзору або металічныя крыжы з нумарамі. Здараецца, сустракаецца і імя, калі супрацоўнікам спецкамбіната ўдалося яго даведацца. Гэтыя людзі сталі незапатрабаванымі пасля смерці, і іх пахавалі за кошт дзяржавы на агульных могілках.

Нейкага тэрміну для захоўвання безыменных памерлых не існуе. Калі ў моргу збіраецца некалькі такіх асоб, іх перадаюць у спецкамбінат.

— Апошнія тры-чатыры гады такім памерлым перад пахаваннем абавязкова робяць аналіз ДНК, каб, калі знойдуцца сваякі, не ўзнікала блытаніны. Здараецца, што родныя пахаванага з'яўляюцца і праз тры месяцы, і праз паўгода ці год, — кажа Сяргей Тур.

Менавіта таму, што сваякі ў многіх праз час усё ж знаходзяцца, асоб без пэўнага месца жыхарства не крэміруюць, — каб родныя маглі добраўпарадкаваць магілу. Некаторыя нават просяць аб эксгумацыі, каб перавезці цела на іншыя могілкі, бліжэй да продкаў. Аднак з агульнай магілы ні урны, ні трупы не эксгумуюцца.

Супрацоўнікі спецкамбіната спадзяюцца з часам атрымаць дазвол на крэмацыю такіх асоб. Для захавання урны з прахам трэба ўсё ж не так шмат месца, а зямлі для пахаванняў застаецца ўсё менш.

Ірына СІДАРОК.

ПЫТАЛЬНІК

ПАЛЯЎНІЧЫ Ў ЛОДЦЫ

Ці магчыма такое падчас нераста?

Былі ў сваякоў ва Ушацкім раёне. Сустрэлі знаёмага, той паляўнічы. Ён сказаў, што збіраецца на птушку, для палявання рыхтуе лодку. Але ж зараз дзейнічае веснавая забарона на лоўлю рыбы, падчас якой лодкамі карыстацца забаронена. Ці не так?

Ігар ПАЛЯНСКІ, *г. Мінск.*

Сапраўды, у перыяд нераставай забароны рыбакам і іншым грамадзянам забаронена выкарыстоўваць у рыбалоўных угоддзях маламерныя судны. Аднак для паляўнічых у веснавым сезоне зроблены выключэнні. Як нагадалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, паляўнічыя могуць карыстацца маламернымі суднамі без рухавікоў, толькі для пэўных мэт: устаноўкі і (або) зняцця падсадных качак, профіляў, чучал і пад'ёму здабытай дзічыны. Гэтая норма замацавана як у Правілах вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства (падпункт 109.6), так і ў Правілах вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання (пункт 115).

Выкарыстанне паляўнічымі маламерных суднаў у іншых мэтах — для транспарціроўкі да месца палявання або назад, пераправы цераз водныя аб'екты, у якасці скрадка (шляхам абсталявання апошняга непасрэдна на маламерным судне), для дабору падранкаў і іншае — у веснавым сезоне палявання не дапускаецца! Гэта з'яўляецца адміністрацыйным правапарушэннем, за якое прадугледжана адказнасць.

Знаходжанне ў маламерным судне паляўнічых з расчахлёнай і (або) зараджанай паляўнічай зброяй з'яўляецца паляваннем з пад'езду, ажыццяўленне якога ў веснавым сезоне палявання забаронена.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«Годовой отчет эмитента ценных бумаг»
Полн. наименование: открытое акционерное общество «МАПИД»
Адрес: 220036, г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205
Полное Ф.И.О. руководителя: Милошевский Николай Викторович
Полное Ф.И.О. главного бухгалтера: Цыбульская Елена Владимировна
Основные виды деятельности: строительство
Единица измерения: тыс. руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2017 года

АКТИВ	Код строки	На конец отчетного периода
I. Долгосрочные активы		
Основные средства	110	101 276
Нематериальные активы	120	278
Доходные вложения в материальные активы	130	-
Вложения в долгосрочные активы	140	15 488
Долгосрочные финансовые вложения	150	666
Отложенные налоговые активы	160	6
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	540
Прочие долгосрочные активы	180	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**118 254**
II. Краткосрочные активы		
Запасы	210	51 070
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-
Расходы будущих периодов	230	1 178
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	575
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	59 693
Краткосрочные финансовые вложения	260	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	7 857
Прочие краткосрочные активы	280	242
ИТОГО по разделу II	**290**	**120 615**
БАЛАНС	**300**	**238 869**
Собственный капитал и обязательства		
III. Собственный капитал		
Уставный капитал	410	68 462
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-
Собственные акции(доли в уставном капитале)	430	-
Резервный капитал	440	6 190
Добавочный капитал	450	45 036
Нераспределенная прибыль(непокрытый убыток)	460	55 151
Чистая прибыль(убыток)отчетного периода	470	-
Целевое финансирование	480	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**174 839**
IV. Долгосрочные обязательства		
Долгосрочные кредиты и займы	510	1 023
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	16
Отложенные налоговые обязательства	530	-
Доходы будущих периодов	540	6 694
Резервы предстоящих платежей	550	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**7 733**
V. Краткосрочные обязательства		
Краткосрочные кредиты и займы	610	5 167
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	460
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	46 619
Обязательства,предназначенные для реализации	640	-
Доходы будущих периодов	650	3 752
Резервы предстоящих платежей	660	298
Прочие краткосрочные обязательства	670	1
ИТОГО по разделу V	**690**	**56 297**
БАЛАНС	**700**	**238 869**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
с 1 января 2017 г. по 31 декабря 2017 г.

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	290 725
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	248 081
Валовая прибыль	**030**	**42 644**
Управленческие расходы	040	7 134
Расходы на реализацию	050	842
Прибыль(убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	**060**	**34 668**
Прочие доходы по текущей деятельности	070	13 766
Прочие расходы по текущей деятельности	080	23 873
Прибыль по текущей деятельности	090	24 561
Доходы по инвестиционной деятельности	100	5 079
Расходы по инвестиционной деятельности	110	5 963
Доходы по финансовой деятельности	120	505
Расходы по финансовой деятельности	130	818
Прибыль(убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	**140**	**-1 197**
Прибыль до налогообложения	150	23 364
Налог на прибыль	160	6 141
Изменение отложенных налоговых активов	170	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли	190	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли	200	20
Чистая прибыль	**210**	**17 203**
Количество акционеров, всего	чел.	7 119
в том числе: юридических лиц	чел.	5
из них нерезидентов Республики Беларусь	чел.	нет
в том числе: физических лиц	чел.	7 124
из них нерезидентов Республики Беларусь	чел.	нет
Доля государства в уставном фонде (коммунальная)	%	93,3572
Начислено на выплату дивидендов за отчетный период	тыс. руб.	5 238,19
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	руб.	0,4743
Обеспеченность акций имуществом Общества	руб	15,83
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	штук	нет
Среднесписочная численность работающих	чел.	5 882
Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год	29 марта 2018 года	
Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг	общее строительство зданий	
Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения	применяется	

Генеральный директор ОАО «МАПИД» Н. В. Милошевский

Главный бухгалтер ОАО «МАПИД» Е. В. Цыбульская

Аудиторское мнение ООО «Белросаудит»

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «МАПИД» на 31.12.2017 г., а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на эту дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Уважаемые акционеры!

Общим собранием акционеров ОАО «МАПИД» от 29 марта 2018 года установлен следующий порядок и сроки выплаты дивидендов:

– на долю собственности г. Минска – путем перечисления на расчетный счет финотдела администрации Фрунзенского района;

– работникам юридическим лицам – путем перечисления на расчетные счета – с 01.06.2018 до 30.06.2018;

– физическим лицам, не работникам Общества – путем перечисления через депозитарий «Лидеринвест» с последующей выплатой; по заявлению акционера – почтовым переводом – с 01.06.2018 до 30.06.2018.

– физическим лицам, не работникам Общества,имеющим право на стандартные вычеты по подоходному налогу – по заявлению акционера путем перечисления на электронные карточки.

установленный размер дивидендов на одну акцию за II полугодие 2017 года составляет – 0,2563 рубля.

Депозитарий ЗАО «Лидеринвест» располагается по адресу: г. Минск, ул. Я. Мавра, д. 41, оф. 512. При обращении в депозитарий, при себе иметь документ, удостоверяющий личность.

Администрация.

УНП 100008115

БУДЗЬ У КУРСЕ!

НЕРАЎНАДУШНЫЯ — ЗА «ЧЫСТЫ ВАДАЁМ»

Акцыя пад такой назвай пройдзе ў краіне з 27 красавіка па 4 мая. Яе з 2014 года традыцыйна праводзіць рэспубліканскае дзяржаўна-грамадскае аб'яднанне «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбаловаў». Далучыцца да мерапрыемства могуць усе ахвотныя.

За гэты час сіламі супрацоўнікаў БТПР разам з прадстаўнікамі іншых арганізацый, а таксама нераўнадушных грамадзян прыведзена ў парадак больш за тры тысячы кіламетраў берагавой лініі вадаёмаў і вадацёкаў краіны. У акцыі бралі ўдзел звыш 25 тысяч чалавек, было сабрана каля чатырох тысяч кубаметраў смецця, якое вывезена на палігоны цвёрдых бытавых адходаў.

Акцыя ў першую чаргу скіраваная на экалагічнае выхаванне ўсіх слаёў насельніцтва, прыцягненне ўвагі да праблемы забруджвання вадаёмаў, а таксама на прывядзенне ў парадак прыбярэжнай зоны вадаёмаў і вадацёкаў напярэдадні масавага актыўнага адпачынку на прыродзе.

Сяргей РАСОЛЬКА.

15 тысяч дрэў за некалькі гадзін

Лес «Юнацтва» з'явіўся 19 красавіка ў Рэчыцкім раёне. Цімураўцы Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі, валанцёры руху «Добрае сэрца» і ўдзельнікі студатрадаўскага руху Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі каля вёскі Аляксандраўка за некалькі гадзін высадзілі 15 тысяч дрэў.

Маладыя людзі будуць сачыць і за тым, як набіраюць сілу высаджаныя імі на плошчы 3 га хвоі і бярозы. Пасадачны матэрыял для дзяцей выдзеліў Рэчыцкі лясгас. Дасведчаныя лесаводы расказалі ім пра прыродны патэнцыял беларускіх лясоў і барацьбу з караедам, якая праводзіцца на Гомельшчыне. Акцыя стала адным з мерапрыемстваў, прымеркаваных да рэспубліканскага Тыдня лесу. Акрамя таго, моладзь рэгіёна прымае актыўны ўдзел у навядзенні парадку на зямлі — каля вадаёмаў, на вуліцах, у дварах, скверах і парках населеных пунктаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЗДАРЭННІ

ГОРА ДЛЯ ЎСЁЙ ВЁСКІ

Як паведамілі ў абласным упраўленні МНС, у адну з начэй у вёсцы Камень Пінскага раёна ў агні загінулі муж і жонка.

Карэспандэнт газеты звязалася са **старшынёй Загародскага сельскага Савета Аленай БАГАТКАЙ.** Алена Іванаўна расказала, што ранкам каля хаты плакала ўся вёска. Раіса і Васіль Завадскія былі ў ліку самых аўтарытэтных людзей Каменя. Раіса Аляксандраўна ва ўзросце 67 гадоў яшчэ працавала сацыяльным работнікам, дапамагала старым, адзінокім людзям. Яна была сапраўднай маці Тэрэзай для вёскі, бо заўсёды дапамагала і тым, хто не знаходзіўся ў яе на абслугоўванні. Усе ўжо прывыклі, што Раіса Аляксандраўна магла зайсці да нямоглага, прынесці яму свежага супчыку, прыбраць злёгку, забраць дадому бялізну, каб памыць. Яе любілі і за тое, што за жыццё ні з кім не пасварылася, нікога не асудзіла, толькі добрую параду магла даць, добрым словам суцешыць.

Суседзі ведаюць, што напярэдадні ў гаспадароў былі праблемы з электрычнасцю і яны выклікалі спецыялістаў. Потым паведамілі дзецям, што ўсё адрамантавана. Чацвёра дзяцей Завадскіх жывуць у Брэсце і Пінску. Ім зараз спачувае ўся вёска.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

МЯСЦОВЫ ЧАС

ГАРАЖЫ-МІРАЖЫ

Нядаўна знаёмы падзяліўся праблемай: — Купіў аўтамабіль, а гаража няма. А тут падвярнуўся выпадак — сусед-пенсіянер прадае свой гараж, што за бальніцай. Цана мяне задавальняе, але ёсць адна закавыка: ніякіх дакументаў на пабудову няма. Што рабіць? Ці не адбяруць пасля ў мяне той гараж?

Правёўшы невялікае журналісцкае расследаванне, ужо праз некалькі дзён пераканаўся: на Уздзеншчыне афіцыйных дакументаў на права валодання гаражамі не маюць каля дзвюх соцень іх уладальнікаў, у гаражных масівах, што ў раёне бальніцы і магазіна «Еўраопт».

Легкавы аўтамабіль перастаў быць раскошай і стаў незаменным атрыбутам. Зніклі чэргі на яго набыццё, айчынны рынак напоўнілі прадстаўнікі не толькі расійскага аўтапрама, але і шэрагу іншых, еўрапейскіх і азіяцкіх, краін. Вось і Узду запаланілі аўто прасцейшых і больш прэстыжных марак. Хто меў свой прысядзібны ўчастак, ставіў машыну ў надворнай пабудове. Жыхары ж шматкватэрных дамоў — каля пад'ездаў. Потым гарадскія ўлады выдзелілі для будаўніцтва індывідуальных гаражоў невялікі ўчастак на тагачаснай ускраіне райцэнтра, недалёка ад цяперашняга «Еўраопта». Гэтую пляцоўку, дзе размясціліся 90 гаражоў, за некалькі гадоў запоўнілі-забудавалі.

У канцы 1980-х рашэннем мясцовай улады выдзяляецца новы ўчастак для гаражоў, паблізу Водаканала. Гэтым разам пад іх адвялі большую плошчу, бо ахвотных атрымаць дах для сваіх чатырохколавых памочнікаў было шмат. Афіцыйных дакументаў аб утварэнні гаражнага кааператыва адшукаць не ўдалося, але фактам застаецца тое, што ён існаваў. На той час, пэўна, не патрабавалася такой колькасці прававых актаў і юрыдычных фармальнасцяў.

На працягу некалькіх гадоў рэгістрацыяй новых уладальнікаў машын і ахвотных мець гараж, зборам узносаў, выдзяленнем пустуючых участкаў займаліся тагачасныя старшыня райкама прафсаюза работнікаў сельскай гаспадаркі і кіраўнік землеўпарадкавальнай службы. Час ад часу ўладальнікі гаражоў скідваліся па тры—сем рублёў для выканання пэўных гаспадарчых работ: расчысткі пад'езду да гаражоў ад снегу, грэйдзіравання дарогі, санітарнай уборкі тэрыторыі. Ладзілі і суботнікі. Меліся планы сабраць грошы і ўладкаваць электрычнае асвятленне, але калі падлічылі магчымыя агульныя затраты, то ад задумы адмовіліся.

Ішоў час. Паступова ўдасканальвалася прававая база ў многіх сферах жыцця. Высветлілася, што многія ўладальнікі названых вышэй гаражоў у райцэнтры, а таксама ў аграгарадку Хатляны і ў некаторых іншых населеных пунктах Уздзеншчыны не маюць на руках афіцыйных дакументаў на права валодання нерухомай маёмасцю.

Юрысты сведчаць: нельга лічыць дакументамі выдадзеныя ў 80—90-я гады мінулага стагоддзя не існуючым сёння пасялковым Саветам дэпутатаў выпіскі з рашэння выканкама аб выдзяленні зямельнага ўчастка.

— Часткай 2 артыкула 7 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь устаноўлена непахіснае правіла ў адносінах да любой нерухомай маёмасці, — тлумачыць **загадчык Уздзенскага бюро Дзяржынскага філіяла РУП «Мінскае абласное агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры» Максім ШОБІК.** — Права на маёмасць узнікае толькі з моманту рэгістрацыі гэтай маёмасці ці адпаведных правоў на яе. На жаль, нягледзячы на тое, што ў горадзе Узда і раёне існуе нямала такіх гаражоў, юрыдычныя правы на іх людзі законным чынам так і не зарэгістравалі.

Якія адсюль вывады? Такія гаражы нельга падарыць, перадаць у спадчыну, прадаць. Так, некаторыя негалосна перадаюцца ў карыстанне ад бацькі сыну, суседу, знаёмаму, нават прадаюцца — «пад распіску» за пэўную суму, але калі новы ўладальнік паспрабуе зарэгістраваць такі гараж, здзелка не будзе лічыцца законнай.

Якое выйсце з сітуацыі?

— Уладальнікі гаражоў павінны стварыць і афіцыйна зарэгістраваць юрыдычную асобу — гаражны кааператыў, — падказвае алгарытм дзеянняў Максім Шобік. — Абраны на агульным сходзе старшыня кааператыва звяртаецца ў райвыканкам для выдзялення зямельнага ўчастка пад ўвесь гаражны масіў. Пасля рэгістрацыі ўчастка спецыялісты нашага бюро ці іншай арганізацыі, якая мае адпаведную ліцэнзію на выкананне такіх работ, правядуць тэхнічную інвентарызацыю масіву і кожнага з гаражоў, у які будзе забяспечаны доступ. І толькі пасля гэтага ўладальнікі гаражоў могуць звяртацца да нас ці ў іншую ўстанову для афармлення тэхнічнага пашпарта, які і будзе законным дакументам на права валодання пабудовай.

Падобную работу не раз спрабавалі арганізаваць, але да лагічнага завяршэння так і не дайшло. У 2000 годзе ва Уздзенскім райвыканкаме быў зарэгістраваны гаражны кааператыў «Сваё аўто», яго кіраўніком абралі Сяргея Салаўёва. Кааператыў стаў юрыдычнай асобай, адкрылі яго разліковы рахунак у Беларусбанку. На працягу некалькіх гадоў неаднаразова праводзіліся агульныя сходы, дзе членам кааператыва, новым ахвотным займець дах над сваім аўтамабілем тлумачылі іх правы і абавязкі.

Але нярэдка на такія сходы са 176 маючых гаражы прыходзілі ўсяго па 30—40 чалавек. (На чаргу маючых патрэбу ў гаражах пастаўлена яшчэ каля 100 ахвотных.) Некаторыя са «старажылаў» адмаўляюцца прыходзіць на сходы з той прычыны, што лічаць законным дакументам старую выпіску з пасяджэння пассавета аб выдзяленні ўчастка. Паводзінамі некаторых кіруюць уласныя амбіцыі. А многіх задавальняе існуючая сітуацыя: гараж ёсць, прадаваць ці дарыць яго мы не збіраемся...

Кааператыў «Сваё аўто» ў свой час звяртаўся ў землеўпарадкавальную службу райвыканкама. Аднак справу гэтую да канца не давялі, участак так і не зарэгістравалі.

Потым на працягу некалькіх гадоў работай гаражнага кааператыва займаліся спецыялісты юрыдычнай, землеўпарадкавальнай службаў райвыканкама. Усё цяжэй было сабраць людзей на сход, а тым больш — для ўнясення чарговага ўзносу для выканання той ці іншай работы.

Сёння неабходна зноў арганізаваць работу па афармленні і рэгістрацыі землеўпарадкавальнай справы. А для гэтага павінны прыйсці ў райвыканкам тыя члены кааператыва, якія нібыта маюць нейкія дакументы на гараж, напісаць заяву аб фармальнай адмове ад яго і афармленні новых дакументаў. Без сустрэчы з кожным уладальнікам гаража цяжка давесці справу да канца...

Віктар САБАЛЕЎСКІ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А.А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л.А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В.М.,** намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А.Э.,** намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В.В.,** старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т.Л.,** старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.,** старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. **Нумар падпісаны ў 19.30 26 красавіка 2018 года.**